

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Fakulta životního
prostředí

KATEDRA BIOTECHNICKÝCH ÚPRAV KRAJINY

SLEDOVÁNÍ PRVKŮ PLÁNŮ SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ
REALIZOVANÝCH V RÁMCI KOMPLEXNÍCH POZEMKOVÝCH
ÚPRAV V OKRESE ZNOJMO (JIHOMORAVSKÝ KRAJ)

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce: Ing. Blanka Kottová, Ph.D.

Diplomant: Bc. Kateřina Štrougalová

2015

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra aplikované ekologie

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Kateřina Štrougalová

Krajinné inženýrství

Název práce

Sledování prvků plánu společných zařízení realizovaných v rámci komplexních pozemkových úprav v okrese Znojmo (Jihomoravský kraj)

Anglický název

Plan of collective equipment realized in terms of land consolidation program in the Znojmo study area (South Moravian region)

Cíle práce

Cílem této diplomové práce je vytvořit studii, která zhodnotí stávající stav prvků plánu společných zařízení realizovaných na základě projektové dokumentace vypracované při procesu komplexní pozemkové úpravy v daném katastrálním území.

Metodika

Zadaná práce bude mít charakter studie. Autorka zpracuje podrobnou literární rešerši k řešenému tématu. Ve spolupráci s příslušným Pozemkovým úřadem zhodnotí stav pozemkových úprav (jednoduchých i komplexních) v jednotlivých k.ú. zájmového území (okresu). Dále v min. 5 k.ú., ve kterých již byla ukončena KPÚ, zhodnotí na základě terénního průzkumu, do jaké míry byly prvky plánu společných zařízení (cestní síť, protierozní opatření, ekologická opatření a další zeleň, vodohospodářská opatření) realizovány oproti schválené dokumentaci, zda je dodržován stanovený management čili v jakém stavu se jednotlivá opatření nacházejí a zda plní svoji funkci.

Výsledky budou zpracovány v textové a grafické podobě a doplněny fotodokumentací. Dále budou získaná data o realizovaných společných zařízeních vložena do Katalogu společných zařízení pozemkových úprav na <http://www.la-ma.cz/ksz>.

Rozsah textové části

min. 40 stran textu

Klíčová slova

Doporučené zdroje informací

DOLEŽAL, P., PAVLÍK, M., STRÍTECKÝ, L., DUMBROVSKÝ, M., MARTÉNEK, J., 2010: Metodický návod k provádění pozemkových úprav. MZe – ÚPÚ, Praha.

MADĚRA, P., ZIMOVÁ, E., 2005: Metodické postupy projektování lokálního ÚSES. Ústav lesnické botaniky, dendrologie a typologie LDF MZLU v Brně a Löw a spol., Brno.

Metodické pokyny pro zpracování diplomové práce na FŽP

SKLENIČKA, P., 2003: Základy krajinného plánování. Nakladatelství N. Skleničková, Praha. vědecké časopisy

Vyhláška č. 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech pozemkových úprav

Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů

Vedoucí práce

Ing. Blanka Kottová, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2014

prof. Ing. Jan Vymazal, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2014

prof. Ing. Petr Sklenička, CSc.

Děkan FŽP ČZU

V Praze dne 23. 11. 2014

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně pod vedením Ing. Blanky Kottové, Ph.D. a že jsem uvedla všechny literární prameny, ze kterých jsem čerpala.

Ve Znojmě dne 15. 4. 2015

Abstrakt

Tato diplomová práce je zaměřena na obor pozemkových úprav a s tím související plán společných zařízení. Teoretickou základnu pro tuto práci obsahuje rešerše odborné literatury. Současný stav pozemkových úprav a následná realizace prvků společných zařízení je hodnocena pomocí procentuálního vyjádření realizovaných z celkového počtu navržených prvků v katastrálních územích Únanov, Miroslavské Knínice, Rybníky na Moravě, Šatov a Načeratice, které se nacházejí v okrese Znojmo. Tyto výsledky jsou doplněny grafickými přílohami, jakými jsou zákresy prvků plánu společných zařízení a fotodokumentace realizovaných prvků.

Klíčová slova

jednoduchá pozemková úprava, komplexní pozemková úprava, plán společných zařízení

Abstract

This diploma thesis is focused on the land consolidation program and related plan of collective equipment. The basic information about land consolidation are summarized in literature search. The current state of land consolidation and the subsequent realization of the collective equipments is evaluated using percentages of realized elements of collective equipments on the total number of elements proposed in selected cadastre units: Únanov, Miroslavské Knínice, Rybníky na Moravě, Šatov a Načeratice. These cadastre units are located in the county of Znojmo. These results are accompanied with graphic attachments, such as plotting plans of collective equipments and photographs of realized collective equipments.

Key words

Elementary land consolidation, complex land consolidation, plan of collective equipment

OBSAH

1. Úvod.....	10
2. Cíle práce	11
3. Literární rešerše	12
3.1 Pozemkové úpravy.....	12
3.1.1 Definice, účel, obvod a účastníci pozemkových úprav	12
3.1.2 Historie pozemkových úprav	13
3.1.3 Formy pozemkových úprav	17
3.1.3.1 Jednoduché pozemkové úpravy	17
3.1.3.2 Komplexní pozemkové úpravy	18
3.1.4 Etapy pozemkových úprav.....	18
3.2 Plán společných zařízení.....	23
3.2.1 Prvky plánu společných zařízení.....	23
3.2.1.1 Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků	24
3.2.1.2 Opatření pro ochranu zemědělského půdního fondu	25
3.2.1.3 Vodohospodářská opatření.....	32
3.2.1.4 Opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí – ÚSES	33
3.2.2 Dokumentace plánu společných zařízení.....	37
3.3 Státní pozemkový úřad	38
3.3.1 Historie Pozemkových úřadů.....	38
3.3.2 Transformace Pozemkových úřadů a Pozemkového fondu	39
3.3.3 Výměnný formát pozemkových úprav.....	42
4. Metodika	45
5. Charakteristika zájmového území.....	46
5.1 Okres Znojmo	46
5.1.1 K.ú. Únanov	48
5.1.2 K.ú. Miroslavské Knínice	49
5.1.3 K.ú. Rybníky na Moravě.....	49
5.1.4 K.ú. Šatov.....	50
5.1.5 K.ú. Načeratice.....	51
6. Současný stav řešené problematiky	53
6.1 Současný stav pozemkových úprav v okrese Znojmo	53

6.1.1 Jednoduché pozemkové úpravy	53
6.1.2 Komplexní pozemkové úpravy	54
6.2 Plán společných zařízení ve vybraných katastrálních územích	57
6.2.1 Katastrální území Únanov	57
6.2.2 Katastrální území Miroslavské Knínice	59
6.2.3 Katastrální území Rybníky na Moravě	63
6.2.4 Katastrální území Šatov	66
6.2.5 Katastrální území Načeratice	72
7. Výsledky	76
7.1 Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Únanov	77
7.1.1 Realizovaná opatření ke zpřístupnění pozemků	78
7.1.2 Realizované prvky v rámci vodohospodářských opatření	81
7.1.3 Realizované prvky v rámci ÚSES	81
7.2 Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Miroslavské Knínice	83
7.2.1 Realizované prvky v rámci opatření ke zpřístupnění pozemků	85
7.2.3 Realizované prvky v rámci ÚSES	88
7.3 Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Rybníky na Moravě	89
7.3.1 Realizované prvky v rámci opatření ke zpřístupnění pozemků	90
7.3.2 Realizované prvky v rámci protierozních/ vodohospodářských opatření	92
7.4 Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Šatov	95
7.4.1 Realizované prvky v rámci opatření ke zpřístupnění pozemků	96
7.4.2 Realizované prvky v rámci protierozních opatření	99
7.5 Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Načeratice	101
7.5.1 Realizované prvky v rámci opatření ÚSES	103
8. Diskuze	105
9. Závěr	108
10. Přehled literatury a použitých zdrojů	110
11. Seznam příloh	114

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
ČSN	Česká státní norma
DKM	digitální katastrální mapa
HTÚP	hospodářsko-technické úpravy pozemků
JPÚ	jednoduchá pozemková úprava
KN	katastr nemovitostí
KoPÚ	komplexní pozemková úprava
KPÚ	krajský pozemkový úřad
k.ú.	katastrální území
LBC	lokální biocentrum
LBK	lokální biokoridor
PSZ	plán společných zařízení
PÚ	pozemkové úpravy
SGI	soubor geodetických informací
SPI	soubor popisných informací
SPÚ	Státní pozemkový úřad
THÚP	technicko-hospodářské úpravy pozemků
USLE	univerzální rovnice pro výpočet dlouhodobé ztráty půdy erozí
ÚSES	územní systém ekologické stability
VFK	výměnný formát informačního systému katastru nemovitostí
VFP	výměnný formát pozemkových úprav
Zákon	zákon č. 139/2002 Sb. o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů
ZPF	zemědělský půdní fond
ŽP	životní prostředí

1. ÚVOD

Krajina je strukturovaný organismus, který je spoluvytvářený i ovládaný. Síly, které na něj působí, jsou jak tvořivé, tak destruktivní. Krajina České republiky je do velké míry ovlivněna destruktivními silami působícími v dobách socialismu, kdy nastala kolektivizace zemědělství. Přerušení kontinuity hospodaření a zpretrhání vlastnických vztahů znamenalo deformace vztahu lidí ke krajině a odliv obyvatelstva z venkova. Výsledkem byla proměněná struktura celé krajiny, ve které byly rušeny meze, polní cesty, byly napřimovány toky a snižována rozloha zatravněné půdy ve prospěch orné. Následkem bylo například zvýšení větrné a vodní eroze až na desetinásobek a také zřetelné snížení estetické a ekologické hodnoty krajiny (Lokoč et al., 2010).

Pozemkové úpravy mají v dnešní době nezastupitelnou roli v napravování činů spáchaných na krajině, jelikož jsou velmi důležitým nástrojem pro urovnání vlastnických vztahů, obnovu osobního vztahu lidí k půdě, racionalizaci hospodaření zemědělců, ale také pro obnovu krajinných vazeb a ekologických hodnot (Váchal et Němec, 2011). K tomu pozemkovým úpravám napomáhá plán společných zařízení, který je jejich součástí. Na základě tohoto plánu se zpřístupňují pozemky návrhem nových polních cest, dochází k ochraně území před erozí, budují se nová vodohospodářská díla či se navrácí krajině její ekologická a estetická hodnota pomocí výsadby nových prvků územního systému ekologické stability.

Pozemkové úpravy a plán společných zařízení je tedy cesta k trvale udržitelnému rozvoji venkovských oblastí.

2. CÍLE PRÁCE

Tato práce si klade za cíl zhodnotit stav postupu prací na pozemkových úpravách v okrese Znojmo se zaměřením na realizaci navržených prvků společných zařízení v rámci komplexních pozemkových úprav. Zájmovým územím pro tuto studii jsou katastrální území Únanov, Miroslavské Knínice, Rybníky na Moravě, Šatov a Načeratice. V těchto lokalitách je proveden terénní průzkum realizovaných prvků s následným zhodnocením jejich stavu a funkčnosti. Nedílnou součástí této práce je vytvoření literární rešerše, která poskytuje dostatečnou teoretickou základnu pro pochopení celého procesu pozemkových úprav.

3. LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Pozemkové úpravy

3.1.1 Definice, účel, obvod a účastníci pozemkových úprav

Pozemkové úpravy (dále jen PÚ) jsou složitým procesem vyžadující spolupráci mnoha odborníků, jako jsou krajinní inženýři, vodohospodáři, geodeti, projektanti PÚ, projektanti ÚSES, ale také úředníci Státního pozemkového úřadu, kteří vedou správní řízení a vydávají rozhodnutí v této věci.

Cílem PÚ je zlepšení podmínek pro hospodaření zemědělců, zpřístupnění pozemků, zmírnění projevů vodní a větrné eroze, zlepšení hydrologického režimu v krajině či zlepšení ekologické stability. PÚ slouží pro obnovu katastrálního operátu, tzn. že je vytvořena nová digitální katastrální mapa se souborem popisných informací (Vlasák et Bartošková, 2007).

Dle zákona č. 139/2002 Sb. o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) jsou PÚ též nezbytným podkladem pro územní plánování. Lze tedy říci, že existují dva hlavní nástroje veřejné správy pro efektivní ochranu a tvorbu polyfunkční harmonické a udržitelné kulturní krajiny, jimiž jsou územní plány a PÚ. V rámci PÚ je tímto nástrojem plán společných zařízení a v územním plánu je jím vymezení veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření (Kyselka et al., 2010). PÚ jsou tedy jedním z nejučinnějších prostředků zvyšování rozmanitosti krajiny (Sklenička, 2002).

PÚ se dotýkají území, které je vymezeno **obvodem PÚ**. Hranice obvodu PÚ jednoznačně určuje, jaké pozemky budou pozemkovou úpravou dotčeny (Váchal et Němec, 2011). Do obvodu PÚ mohou být dle zákona zahrnuty také pozemky neřešené, u kterých dojde pouze k obnově souboru geodetických informací, ale jejich umístění se nemění. PÚ řeší území mimo intravilán, tzn. že hranice obvodu PÚ bývá rozdělena na vnitřní a vnější – vnitřní vede po hranici intravilánu, a vnější nejčastěji po hranici katastrálního území. Z obvodu PÚ jsou dále vyloučeny lesní komplexy, jelikož lesní pozemky jsou složité na ocenění (Vlasák et Bartošková, 2007).

Účastníky řízení o PÚ jsou dle zákona:

- Vlastníci pozemků, které jsou dotčeny řešením v PÚ podle § 2 zákona a další fyzické a právnické osoby, jejichž vlastnická či další práva mohou být řešením PÚ dotčena,
- Stavebník v případě, že provedení PÚ je vyvoláno v důsledku stavební činnosti,

- Obce, v jejichž územním obvodu jsou pozemky zahrnuté do obvodu PÚ; obce, s jejichž územním obvodem sousedí pozemky, které jsou zahrnuté do obvodu PÚ, mohou být také účastníky v případě, že do 30 dnů od výzvy Státního pozemkového úřadu přistoupí jako účastníci k řízení o PÚ.

3.1.2 Historie pozemkových úprav

První zmínky o úpravu pozemkové držby lze nalézt již v historické literatuře o starověkém Babylonu a Egyptě. Právní a technické údaje o rozsáhlém a technicky jednotném uspořádání zemědělských pozemků jsou však známy až z období starověkého Říma (Toman, 2006).

Počátky PÚ na našem území spadají do období Velké kolonizace ve 12.- 14.století. V tomto období byly zakládány vesnice tzv. lokátorem, který od vlastníka půdy získal zemědělské pozemky. Jeho úkolem tedy bylo najít dostatek zájemců o tuto půdu, kterou měli do určité doby splatit. Lokátoři dále museli vhodně zvolit umístění zástavby, polí, pastvin a lesních pozemků v závislosti na přítomných přírodních podmínkách. V širším pojetí byli tedy lokátoři prvními krajinnými inženýry (Vlasák et Bartošková, 2007). Toman (2006) hodnotí toto období jako nejdůležitější etapu vývoje PÚ v časovém horizontu od 12. do 19. Století, a to z hlediska tehdejší organizace půdního fondu, řešení cestní sítě, tvarů pozemků, vodohospodářských opatření a okamžitého vytyčování pozemků.

Tzv. **Raabova soustava** datovaná do 18. století znamenala privatizaci církevních, státních a šlechtických velkostatků. F. A. Raab byl roku 1755 Marií Terezií pověřen k provedení jeho návrhu aboliční soustavy na území Čech a Moravy. Na základě této soustavy byla rozdělena půda velkostatků a byly prodány hospodářské budovy a dobytek poddaným, kteří se poté stávali dědičnými nájemci a měli povinnost platit původnímu majiteli stálý roční plat. Rozdělení dvorů velkostatků dalo základ 128 novým vesnicím v Čechách a 117 vesnicím na Moravě (Toman, 2006).

Moderní historie PÚ začala v polovině 19. Století a u jeho zrodu stál František Skopalík ze Záhlinic na Moravě, který provedl **první dobrovolné scelování**. Jeho snahou bylo vyřešit nevyhovující stav roztržitosti pozemků, které vznikly například děděním původních lánů a následným rozdělováním do jednotlivých pozemků, odprodáváním jednotlivých pozemků z důvodu zadluženosti či věnem při sňatcích. Následkem byla rozptýlenost a rozdrobenost pozemků, nevhodný tvar pozemků, jejich nepřístupnost, ale také nepravidelné tvary katastrálních hranic (Toman, 2006). Roku 1856 František Skopalík scelil polnosti s ornou půdou a poté v roce 1860 louky a pastviny. Dobrovolného scelování se zúčastnilo 32 vlastníků, kterým poté byly nové pozemky přidělovány losem. Výsledek scelování byl poté potvrzen ministerstvem vnitra ve Vídni. V rámci scelování bylo použito peněžité vyrovnání rozdílů mezi původními a navrhovanými pozemky (Vlasák et

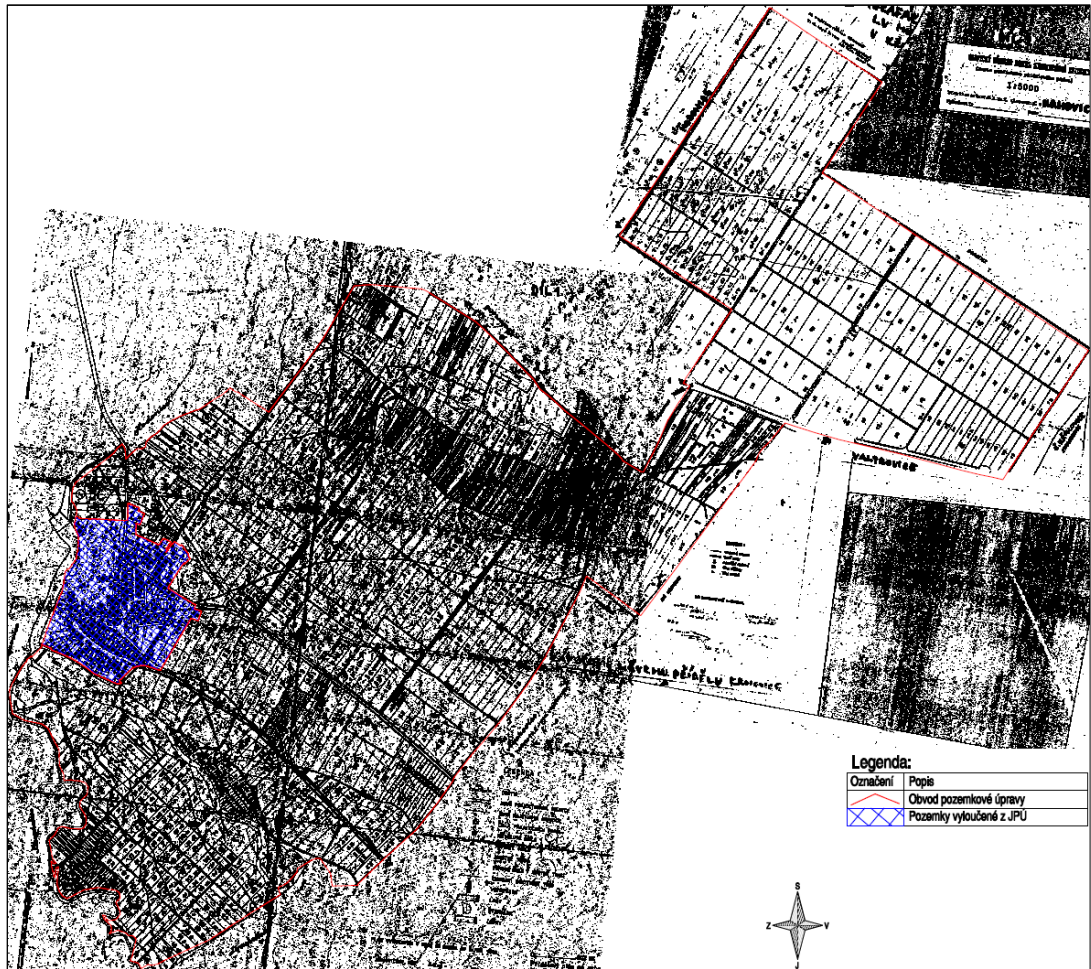
Bartošková, 2007), v čemž můžeme spatřit stejný princip jako v dnešních PÚ – zásada přiměřenosti (§ 10 zákona). Ve výsledném návrhu byly všechny pozemky přístupné z veřejných cest a zároveň byly navrženy společná zařízení v podobě nových polních cest a příkopů (Vlasák et Bartošková, 2007).

Tyto zkušenosti z dobrovolného scelování přispěly k vydání **říšského arondačního zákona**, který umožňoval dobrovolné směny pozemků. Proces scelování v této době se nazývá **komasace** a datuje se od roku 1883 až do roku 1900. Říšský rámcový zákon o scelování hospodářských pozemků uváděl účel a zásady komasací, organizaci scelovacích úřadů, scelovací řízení a způsob hrazení nákladů. Na Moravě a ve Slezsku byly od r. 1890 do r. 1940 sceleny pozemky na území 323 obcí. Na Čechy se říšský zákon nevztahoval, důsledkem tedy bylo, že až do r. 1940 nebylo možné v Čechách provádět scelování na základě právních norem, ale pouze na základě dobrovolnosti, což obnášelo souhlas 100 % vlastníků. Na území Čech se podařilo do r. 1940 scelit pozemky pouze ve 2 obcích, tohoto roku byla účinnost zákona rozšířena také do Čech (Toman, 2006).

V letech 1900 až 1947 se prováděly **agrární operace**, které byly komplexnějšími formami komasací a byly podobné dnešním KoPÚ (Vlasák et Bartošková, 2007).

Historickým obdobím, které výrazně ovlivnilo dnešní provádění PÚ na Znojensku a v ostatních pohraničních oblastech, jsou roky 1945-1950, kdy se po odsunu Němců jejich majetek konfiskoval a jejich polnosti byly přidělovány vlastníkům z vnitrozemí (Benešovská, 2010). Tento proces se uskutečňoval pomocí **přídělového řízení**. Příděly se dotýkaly 1/3 rozlohy státu a řídily se Benešovými dekrety (Vlasák et Bartošková, 2007). Na Znojensku zahrnovaly konfiskované zemědělské pozemky téměř celé katastrální území. Plocha zkonfiskovaných zemědělských pozemků se rozdělila na jednotlivé bloky s pravidelnými tvary, což vytvořilo jednotlivá projekční oddělení, které se dále dělily na jednotlivé přídělové parcely. Takto vzniklé parcely jsou v evidenci uváděny jako prozatímní a zjištěné výměry přibližné vzhledem k primitivním metodám jejich vymezení v terénu. Výslednými elaboráty byl písemný a grafický operát. Grafický operát pro k.ú. Krhovice je zobrazen na obrázku č. 1. Dokladem o vlastnictví byla přídělová listina, která obsahovala jméno přídělce, číslo popisné dané usedlosti a přibližnou velikost polností. Ve skutečnosti ale výměra evidovaná na listech vlastnictví ve většině případů neodpovídá zákresu hranic parcel v mapách. (Benešovská, 2010). Přídělová listina z k.ú. Krhovice je zobrazena na obrázku č. 2.

Obrázek č. 1 – Grafický přidělový plán v k.ú. Krhovice s vyznačením obvodu JPÚ (GB-Geodezie, 2013)

Obrázek č. 2 – Návrh přídělů v k.ú. Krhovice (archiv SPÚ, Pobočky Znojmo)

Politický okres **Znojmo** Soudní okres **Znojmo**

Expositura agrárního úřadu
v Krhovicích, okres Znojmo

2784

Návrh přídělů pozemků a budov

v katastrálním území
KRHOVICE
(Páda zkontrolována - ~~www.mvcr.cz~~)

Upozornění:

- 1) Přídělci se zapisují v pořadí podle druhu a skupin, jak jsou uvedeni v seznamu uchazečů.
- 2) Obdržel-li přídělce pádu v jiném katastrálním území, označí se tato okolnost ve sloupci pro poznámky (na př.: další příděl v kat. území _____, pol. čís. _____).
- 3) Útruda se zapisuje za celý příděl a to v návrhu přídělů toho kat. území, kde jsou nebo budou postaveny budovy.
- 4) Den převzetí přídělů: _____

Ing. R. Hájek
op. tisk

Číslo pády	Přídělce		Čís. parcel	Čís. katastr. listů	Způsob rozdělování a jakostní třída	Výměra	
	Jméno a příjmení	Bydliště a ad.				ha	m ²
38	<i>Wibla Svoboda a Manie</i>	<i>Krhovice č.p. 48</i>	1		<i>ovnice</i>	21	20
40	<i>Blavická Svoboda a Byala</i>	<i>Krhovice č.p. 91</i>	1		<i>ovce pásena</i>	113	00
42	<i>Mačla Jan a Mačla</i>	<i>Krhovice č.p. 98</i>	2		<i>ovnice</i>	60	70
43	<i>Hájek Svoboda a Manie</i>	<i>Krhovice č.p. 149</i>	1		<i>ovce ovnice</i>	33	90

Území, které je dotčeno přidělovým řízením, je v dnešní době možné upravovat pomocí **jednoduché pozemkové úpravy – upřesnění přídělů**, které končí vydáním rozhodnutí a zapsáním rozhodnutí o určení hranic pozemků. Při upřesnění přídělů formou JPÚ se předpokládá, že v daném katastrálním území existují potřebné podklady, jimiž jsou přidělové operáty s návrhem přídělů a grafickým přidělovým plánem (Doležal et al., 2010a). Hlavním cílem tohoto řízení je přesné polohové a geometrické určení hranic pozemků a vznik digitální katastrální mapy (DKM). Tato mapa vznikne spojením platných mapových podkladů, kterými jsou grafický přidělový plán a mapa katastru nemovitostí. Rozdíly ve výměrách evidovaných a stavem dle skutečnosti bývají vyrovnány na státních pozemcích neboli ve vlastnictví Státního pozemkového úřadu. K jednotlivým pozemkům je také přiřazen druh pozemku a určen kód BPEJ. Na Znojemsku se nedokončené přidělové řízení týká cca 90 katastrálních území (Benešovská, 2010).

V územích, kde se dochovaly neúplné, poškozené nebo špatně čitelné podklady, se provádí **rekonstrukce přídělů formou JPÚ** (Doležal et al., 2010a).

Vývoj PÚ po 2. Světové válce ovlivnily **technicko-hospodářské úpravy pozemků** (THÚP), které probíhaly v letech 1947-1948. Tehdejší „zákon scelovací“ obsahoval jednotné právní normy pro celou republiku (Toman, 2006). THÚP byly podobné dnešním KoPÚ. Z tohoto období pochází případy nedokončených scelovacích řízení (Vlasák et Bartošková, 2007), které se v dnešní době řeší formou JPÚ (Doležal et al., 2010a).

Od roku 1955 se prováděly tzv. **hospodářsko-technické úpravy pozemků** (HTÚP), které měly za následek rozorávání mezí, zakládání zemědělských družstev, velké scelování, kolektivizace, nedobrovolné scelování a nerespektování vlastnických vztahů. Toto období trvalo až do 70. let 20. století a mělo devastační účinky na krajinu (Váchal et al., 2011).

V 80. letech 20. století se začínají projektovat **souhrnné pozemkové úpravy**, které řešily nejen organizaci půdního fondu a ekonomiku provozu těchto podniků, ale i ochranu a tvorbu krajinného prostředí. Dle Tomana (2006) v těchto projektech však stále převládalo jednostranné hledisko maximální využitelnosti mechanizace společně s co nejvyšší ekonomickou výnosností. Až v posledním období těchto projektů se podařilo navrhnout řadu významných opatření ke zlepšení životního prostředí, které ale ve většině případů zůstala nerealizovaná.

Nová etapa PÚ byla započata **po r. 1989**. Pro rychlé vyčlenění pozemků pro hospodaření vlastníků byly zpracovávány **JPÚ** bez změn vlastnických práv a bez zápisu do KN. Tato forma JPÚ se prováděla do r. 2002, v dnešní době se provádí pouze JPÚ se zápisem do KN a se změnou vlastnických vztahů (Vlasák et Bartošková, 2007).

Pilířem současných PÚ jsou bezpochyby **komplexní pozemkové úpravy**, které se provádí od r. 1991 a jsou zlomem ve vývoji tohoto oboru. První dvě KoPÚ byly dokončeny v roce 1994 a staly se vzorem pro jiné pozemkové úřady a další orgány státní správy (Váchal et al., 2011).

3.1.3 Formy pozemkových úprav

Dle zákona je možné provádět PÚ formou jednoduchých či komplexních PÚ.

3.1.3.1 Jednoduché pozemkové úpravy

Jednoduché PÚ (dále jen JPÚ) se v dnešní době provádějí s cílem přerozdělení a nové uspořádání pozemků a řeší pouze některé hospodářské či ekologické potřeby. Současně se tímto typem PÚ může řešit pouze část katastrálního území. V pohraničních oblastech jsou JPÚ zahajovány z důvodu nepřehledných vlastnických vztahů pramenící z nedokončených přidělových řízení a nutností upřesnění nebo rekonstrukci přidělu (Vlasák et Bartošková, 2007). Mezi tyto oblasti patří též okres Znojmo, kde jsou pomocí JPÚ upřesňovány přiděly a Státní pozemkový úřad v řízení o JPÚ rozhoduje o určení hranic pozemků. Po ukončení JPÚ, která řeší upřesnění přidělu, jsou již pozemky polohově a geometricky určeny. Pozemky se tedy převedou ze zjednodušené evidence do evidence katastru nemovitostí s jednoznačně identifikovatelnými hranicemi. Výsledkem JPÚ je tedy digitalizovaná katastrální mapa (Doležal et al., 2010a). V případě JPÚ umožňuje zákon zjednodušit postup pozemkových úprav, například upustit od vypracování plánu společných

zařízení či po projednání s katastrálním úřadem postupovat přiměřeně v některých paragrafech zákona.

3.1.3.2 Komplexní pozemkové úpravy

Komplexní PÚ (dále jen KoPÚ) se provádějí ve většině případů v rámci celého katastrálního území mimo intravilánu. KoPÚ by měly naplňovat všechny cíle, které jsou pro PÚ vytyčeny. Výsledkem je tedy obnovený katastrální operát, vyjasněné vlastnické vztahy a nové uspořádání pozemků. Všechny pozemky jsou po PÚ přístupné a mají vhodný tvar. V rámci KoPÚ je zpracován plán společných zařízení (dále jen PSZ), který řeší návrh cestní sítě, protierozních opatření, vodohospodářských opatření a prvků zvyšující ekologickou stabilitu krajiny (Vlasák et Bartošková, 2007).

3.1.4 Etapy pozemkových úprav

Proces PÚ se dělí dle Vlasáka a Bartoškové (2007) na následující etapy:

- **Programová etapa**
- **Přípravná etapa**
- **Projekční etapa**
- **Realizační etapa**
- **Kontrolní etapa**

V tabulce č. 1 jsou uvedeny stručné charakteristiky jednotlivých etap PÚ s dílčími kroky.

Tabulka č. 1 – Etapy PÚ s dílčími kroky (Vlasák et Bartošková, 2007).

	Pozemkový úřad	Projekční společnost	Geodetická společnost
Programová etapa	Plně v působnosti pozemkových úřadů. Jedná se o výběr k.ú. pro PÚ, shromažďování podkladů, pořadník pro zahajování PÚ v jednotlivých k.ú., zjištění souhlasu obce, vlastníků a nájemců půdy v k.ú. na zahájení PÚ, zajištění finančních prostředků. Shromažďování podkladů pro rozbor území z hlediska zemědělského, ekonomického, ekologického, vodohospodářského, erozního, půdoochranného, dopravního, ale také sociologického.		
	Zahájení PÚ Veřejná zakázka na vyhotovení projektu PÚ	Vítěz veřejné zakázky na dodávku prací pro PÚ	Vítěz veřejné zakázky na dodávku prací pro PÚ
Přípravná etapa	Zahájení PÚ veřejnou vyhláškou, vyrozumění a získání stanovisek či podmínek realizace PÚ dotčených orgánů státní správy (DOSS) – do 30 dnů.	Shromažďování podkladů – mapy, oborové informace (půda, voda, příroda a jiné)	Shromažďování podkladů – bodové pole, katastrální mapa, mapa PK, data informačního systému katastru nemovitostí, dokumentace předchozích měření, kontrola souladu SGI a SPI.
	Svolání úvodního jednání, kde je volen sbor zástupců, sděleny cíle a forma PÚ, postup prací, způsob oceňování, předběžný obvod.	Identifikace ohrožených míst z hlediska vodní a větrné eroze, nepříznivých ekologických, hydrologických a krajinářských podmínek.	Doplnění a vybudování podrobného bodového pole, ortofotomapa.
	Určení obvodu PÚ, žádost o zanesení poznámky do KN o zahájení PÚ.	Návrh opatření ke snížení nepříznivých vlivů, návrh nových a doplnění stávajících prvků.	Zjišťování průběhu hranic na obvodu PÚ, vytyčování obvodu, změny katastrálních hranic, soupis dotčených a zahrnutých parcel.
	Projednání a schválení PSZ, získání souhlasu nebo výjimek DOSS.	Vytvoření PSZ a jeho projednání se sborem vlastníků a s DOSS.	Měření skutečného stavu polohopisu a případně i výškopisu.
		Sestavení nároků vlastníků.	Sestavení nároků vlastníků, výpočet koeficientu výměr; průnik vlastnické mapy a linií BPEJ.
Projekční etapa		Vytvoření návrhu PÚ (nové uspořádání vlastnických parcel při dodržení zásady přiměřenosti).	
	Závěrečné jednání, vydání 1. rozhodnutí o schválení PÚ.	Získání souhlasu vlastníků ¾ plochy půdy v obvodu PÚ.	
	Vydání 2. Rozhodnutí o přechodu a výměně vlastnických práv.		
Realizační etapa	Realizace společných zařízení, převod společných zařízení a pozemků na obec, případně na správce.	Prováděcí projekty staveb společných zařízení.	Vytyčování nových parcel v terénu Tvorba nové DKM a nového SPI
	Příprava a shromáždění podkladů pro zápis obnoveného operátu do KN.		Vyhotovení dokumentace potřebné pro zápis obnoveného operátu do KN.
Kontrolní etapa	Dozor na výstavbu a užívání staveb a prvků PSZ, na dodržování agrotechnických a organizačních půdoochranných opatření, péče o výsadbu, kontrola využití dotací. Zjišťování zpětné vazby od vlastníků a uživatelů půdy a její využití při dalších projektech PÚ.		

Příprava řízení o PÚ začíná výběrem katastrálního území. Mezi rozhodující aspekty patří posouzení významu území z pohledu příznivých dopadů zpracování PÚ, výsledky jednání s obcí a vlastníky, posouzení finanční možnosti pozemkového úřadu a určení způsobu financování PÚ. Zpravidla s ročním předstihem oznámí pozemkový úřad obci a katastrálnímu úřadu předpokládaný termín zahájení PÚ. **Zahájení PÚ** provádí pozemkový úřad veřejnou vyhláškou, kterou vyvěsí po dobu 15 dnů na úřední desce pozemkového úřadu a dotčené obce. Po zahájení PÚ provede pozemkový úřad výběrové řízení na zpracovatele PÚ. V této fázi je stanovený předběžný obvod PÚ ke stanovení měrných jednotek a již jsou pozemkovému úřadu známa stanoviska dotčených orgánů státní správy (DOSS) dle § 6 odst. 6 zákona (Vlasák et Bartošková, 2007).

PÚ mohou být zahájeny z následujících důvodů (Doležal et al., 2010a):

- Zahájení řízení na základě požadavku vlastníků – nadpoloviční výměra zemědělské půdy v katastrálním území
- Zahájení řízení v důsledku stavební činnosti – stavba dálnic, obchvatů obcí, rychlostních silnic
- Další důvody zahájení – rekonstrukce přídělů, nutnost vyřešení protipovodňových a protierozních opatření

Po zahájení PÚ následuje **úvodní jednání**. Před úvodním jednáním je vhodné, aby zpracovatel provedl podrobný průzkum terénu. Cílem úvodního jednání je seznámení účastníků řízení s účelem PÚ, jejich formou a postupem. Na tomto jednání se volí **sbor zástupců** vlastníků pozemků, který zastupuje vlastníky pozemků v řízení o PÚ. Sbor spolupracuje při zpracování návrhu pozemkových úprav a je poradním orgánem zpracovatele. Skládá se z 5-15 členů v závislosti na velikosti území (Vlasák et Bartošková, 2007).

V celém obvodu PÚ se provádí **podrobný průzkum terénu** a jeho vyhodnocení. Zpracovatel by se měl zaměřit zejména na způsob současného užívání pozemků a označení jejich hranic, dopravní zatížení a technický stav komunikací, přístupy na pozemky, degradaci půdy, rozmístění a stav všech prvků protierozní ochrany půdy a ÚSES, krajinařské hodnoty a potřebu zúrodnovacích opatření či asanačních opatření. Výsledek tohoto průzkumu je v dokumentaci PÚ zařazen jako Rozbor současného stavu (Doležal et al., 2010a).

Zjišťování průběhu hranic má za cíl vyšetření skutečného stavu a jeho porovnání se stavem v katastru nemovitosti. V terénu se vyznačí fyzickou stabilizací lomové body vnitřní i vnější hranice PÚ, která bude později zaměřena. Zjišťování se účastní vlastníci pozemků, zástupci pozemkového úřadu, katastrálního úřadu a zpracovatel PÚ (Vlasák

et Bartošková, 2007). Katastrálnímu úřadu se předává ke zjišťování průběhu hranic elaborát (Doležal et al., 2010a).

Plán společných zařízení vychází z územního plánu, vyhodnocení podmínek DOSS a vyhodnocení připomínek dotčených organizací a správců zařízení. Navazuje se na výsledky analýzy současného stavu území a vyhodnocení výsledků podrobných terénních průzkumů. Projektant by měl také dbát na návaznost PSZ na další dokumentace, záměry a studie, které jsou zpracované pro dané území. Postup vytváření PSZ je dvoustupňový (Doležal et al., 2010a):

1. Vytvoření návrhu dle zmíněných podkladů a vymezení jednotlivých prvků bez přesného stanovení záborů. Poté je zpracována textová a grafická část PSZ, které jsou projednány se správcem dotčených zařízení a DOSS. Tyto organizace k němu vydají souhlasná stanoviska. Po zapracování připomínek je posouzen sborem zástupců a je schválen na veřejném zasedání obce. Pozemkový úřad je povinen vést ve spise výpis usnesení zastupitelstva o schválení návrhu PSZ.
2. Kostra společných zařízení je dopracována na jednotky definitivních parcel.

Odsouhlasený PSZ tvoří kostru, do které se posléze umisťují nově navržené pozemky (Sklenička, 2003).

Velmi důležitým krokem v postupu prací na PÚ je **stanovení nároků vlastníků**. Nárok vlastníka je podkladem pro vypracování nového návrhu umístění pozemků, jelikož na základě tohoto návrhu se posuzuje **přiměřenost návrhu** (Doležal et al., 2010a). Porovnání přiměřenosti kvality, výměry a vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků se provádí na základě následujících kritérií (zákon):

- Cena je přiměřená, pokud není ve srovnání s původní cenou vyšší nebo nižší o více než 4 %. Při překročení tohoto kritéria ve prospěch vlastníka uhradí vlastník rozdíl ceny. Od úhrady částky nepřevyšující 100 Kč se upouští.
- Výměra je přiměřená, pokud rozdíl výměry původních a navrhovaných pozemků nepřesahuje 10 % výměry původních pozemků.
- Vzdálenost je přiměřená, pokud rozdíl ve vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků není vyšší než 20 %.

Všechny výše uvedené změny u ceny, výměry či vzdálenosti oproti původním pozemkům lze provést pouze se souhlasem vlastníka.

Oceňování pozemků se provádí dle zvláštního předpisu platným ke dni vyložení nároků. Pozemek se oceňuje podle stavu uvedeného v katastru nemovitostí. Pokud dojde k nesouladu mezi stavem katastru nemovitostí a skutečným stavem, vychází se při oceňování ze skutečného stavu (Doležal et al., 2010a).

Návrh **nového uspořádání pozemků** je těžištěm PÚ (Váchal et al., 2011). V této fázi dochází k naplnění cílů PÚ, které jsou definovány zákonem. Schvalování návrhu probíhá ve třech fázích (Doležal et al., 2010a):

1. Schvalování postupně vytvářeného návrhu zpracovatelem na jednáních, kde jsou získány souhlasy s nově navrženými pozemky.
2. Souhlasy ostatních vlastníků, kteří se nevyjádřili na jednáních, získá PÚ zasláním dopisu do vlastních rukou vlastníka.
3. Pokud je získán souhlas vlastníků 75 % výměry půdy řešených pozemků, oznámí pozemkový úřad prostřednictvím své úřední desky a prostřednictvím dopisu adresovaným všem známým účastníkům řízení, že mají poslední možnost se ke zpracovanému návrhu vyjádřit, a to po dobu 30 dnů.

Po uplynutí 30 denní lhůty k vyjádření svolá pozemkový úřad **závěrečné jednání**, na kterém zhodnotí výsledky pozemkových úprav a účastníky seznámí s návrhem, o kterém bude rozhodnuto (zákon).

Rozhodnutí o schválení návrhu PÚ vydává pozemkový úřad, pokud s návrhem PÚ souhlasí alespoň $\frac{3}{4}$ výměry půdy pozemků řešených dle § 2 zákona. Toto rozhodnutí oznámí pozemkový úřad veřejnou vyhláškou a doručením všem známým účastníkům. Po nabytí právní moci rozhodnutí je pozemkový úřad povinen předat podklady katastrálnímu úřadu k vyznačení do katastru nemovitostí (Doležal et al., 2010a).

Závazným podkladem **pro rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv**, pro určení výše úhrady, o zřízení nebo zrušení věcných břemen k dotčeným pozemkům a pro zpracování obnoveného souboru geodetických informací je schválený návrh. Také je podkladem pro rozhodnutí o přechodu a vlastnických práv k pozemkům, na nichž se nalézají společná zařízení (Doležal et al., 2010a). Druhým rozhodnutím zanikají dosavadní nájemní vztahy k pozemkům, zatímní bezúplatné užívání a časově omezený nájem k pozemkům, kterých se rozhodnutí týká, a to k 1. říjnu běžného roku (§ 11 odst. 8 zákona).

Povinností pozemkového úřadu je zajištění bezplatného **vytyčení hranic pozemků** na základě žádostí jednotlivých vlastníků. Další nebo opakované vytyčení si vlastníci musí hradit z vlastních prostředků (Vlasák et Bartošková, 2007).

3.2 Plán společných zařízení

Plán společných slouží k naplnění hlavních cílů PÚ, které jsou obsaženy v § 2 zákona. PSZ je tvořen souborem prvků sloužících ke zpřístupnění pozemků, prvků ochranných, mezi něž se řadí protierozní a vodohospodářská opatření, ale také prvků k ochraně a tvorbě životního prostředí neboli ÚSES (Vlasák et Bartošková, 2007). PSZ tedy vytváří podmínky k racionálnímu hospodaření a k zabezpečení ochrany přírodních zdrojů (Doležal et al., 2010a). Jednotlivé prvky mohou mít polyfunkční charakter, tudíž prvek ÚSES může plnit funkci protierozní, vodohospodářskou, ekologickou či estetickou (Sklenička, 2003).

Dle § 2 zákona výsledky PÚ slouží jako nezbytný podklad pro územní plánování. Vazbu mezi územním plánováním a PÚ tvoří návrh PSZ a vymezení veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření v návrzích územních plánů. V obou dokumentech jsou vyjádřeny veřejné zájmy pro další rozvoj území (Kyselka et al., 2010). Návrh PSZ a návrh územního plánu jsou tedy ve vzájemné vazbě a ze zákona je patrné, že PSZ musí být dohodnut s úřadem územního plánování a pozemkové úřady musí návaznost PÚ koordinovat s úřady územního plánování. Schválený PSZ je nezbytným podkladem pro případné zpracování územního plánu obce a naopak již existující územní plán obce je neopominutelným podkladem pro zpracování PSZ (Vlasák et Bartošková, 2007). Metodický návod k provádění pozemkových úprav (Doležal et al., 2010a) ale upozorňuje na skutečnost, že až výsledky PÚ zapsané do katastru nemovitostí by měly být podkladem pro případnou změnu již schváleného územního plánu. Dokud tedy není výsledek PÚ zapsán do katastru nemovitostí, zůstává v platnosti současný stav katastru nemovitostí a není možné převzít plochy prvků vyplývající z návrhu PSZ.

Pozemky, na kterých je navržen některý z prvků PSZ, jsou po dokončení PÚ převáděny do vlastnictví obce či jiného vhodného vlastníka, např. Lesy ČR. Z vlastnictví společného zařízení vyplývá vlastníkově povinnost pravidelné údržby a oprav společného zařízení (Doležal et al., 2010a).

3.2.1 Prvky plánu společných zařízení

Soubor navrhovaných opatření v PSZ zahrnuje dle Metodického pokynu k provádění pozemkových úprav (Doležal et al., 2010a) tyto skupiny opatření:

- **Opatření ke zpřístupnění pozemků**
- **Protierozní opatření pro ochranu zemědělského půdního fondu**
- **Vodohospodářská opatření**
- **Opatření k ochraně a tvorbě ŽP**

Výše uvedené skupiny opatření obsahují další podopatření, které jsou obsaženy v kapitolách 3.2.1.1 – 3.2.1.4.

3.2.1.1 Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

Hlavním účelem tohoto opatření je zajistit přístupnost pozemků pro účely užívání k zemědělské výrobě a dopravě a tím umožnit racionální hospodaření, zajistit prostupnost krajiny, což zahrnuje doplnění stávající sítě pozemních komunikací, dále propojení důležitých bodů ve volné krajině z hlediska založení turistických tras a cyklotras nebo také napojení na další dopravní infrastrukturu. V rámci opatření jsou budovány polní nebo lesní cesty, mostky, mosty, propustky, brody, železniční přejezdy a podobné stavby (Doležal et al., 2010a). Polní cestou je dle ČSN 73 6109 účelová komunikace, která slouží zejména zemědělské dopravě a může plnit i další funkce, jako například stezka pro cyklisty či stezka pro pěší.

Návrh cestní sítě v rámci PSZ musí respektovat kritéria dopravní, geotechnická, technická, ekologická, půdoochranná, vodohospodářská, estetická a ekonomická. Tento návrh je upraven zejména normou ČSN 73 6109 Projektování polních cest a dalšími metodikami (Váchal et al., 2012).

Podkladem pro návrh polních cest, případně lesních a jiných účelových komunikací v rámci PSZ slouží zejména Katalog vozovek polních cest. Tento katalog usnadňuje výběr vhodného základního konstrukčního typu vozovky (Ministerstvo zemědělství ČR, 2011).

Polní cesty jsou rozděleny dle účelu na následující kategorie (ČSN 73 6109):

- **Hlavní**

Polní cesty hlavní koncentrují dopravu z polních cest vedlejších a jsou napojeny na místní komunikace nebo na silnice III. třídy (výjimečně na silnice II. třídy), nebo přivádějí dopravu z přilehlých pozemků přímo k zemědělské usedlosti. Tyto cesty je doporučeno navrhovat jako jednopruhové s výhybnami a v odůvodněných případech jako dvoupruhové (Váchal et al., 2012). Výhybny u jednopruhových polních cest musí být umístěny v přehledných místech s dostatečným rozhledem (Vlasák et Bartošková, 2007). Jsou navrhovány jako zpevněné s odvodněním a zajištěním celoroční sjízdnosti (Váchal et al., 2012). Dle ČS normy 73 6109 je doporučená hodnota návrhové rychlosti stanovena na 30 km/h.

- **Vedlejší**

Vedlejší polní cesty slouží dopravní obsluze z přilehlých pozemků a jsou napojeny na polní cesty hlavní či na místní komunikace III. třídy (výjimečně na silnice II. třídy). Navrhují se převážně jednopruhové, nezpevněné, zatravněné, v odůvodněných případech zpevněné. Výhybny jsou v tomto

případě pouze doporučené. U tohoto typu polních cest je povolena i kolejová úprava. V některých případech je možné vybudovat na jejich konci obratiště (Váchal et al., 2012). Dle ČSN normy 73 6109 je doporučená hodnota návrhové rychlosti stanovena na 20 km/h.

- **Doplňkové**

Polní cesty doplňkové jsou budovány pro zajištění propojení jednotlivých půdních celků, zejména v rámci jednoho vlastníka, nebo tvoří hranice mezi vlastnickými pozemky. Navrhují se jednopruhové, nezpevněné, mohou být i zatravněné (Váchal et al., 2012).

V tabulce č. 2 jsou uvedeny doporučené návrhové kategorie polních cest dle normy ČSN 73 6109.

Tabulka č. 2 – Doporučené návrhové kategorie polních cest (ČSN 73 6109)

Polní cesty *)		
Hlavní		Vedlejší
Dvoupruhové	Jednopruhové	Jednopruhové
P 6,0/30	P 4,5/30	P 4,0/20
	P 4,0/30	P 3,5/20
*) U nezpevněných polních cest se navrhuje krajnice 2 x 0,5 m (v odůvodněných případech 2 x 0,25 m), která se započítává do volné šířky polní cesty.		

Tabulka již neobsahuje doplňkové polní cesty, které se po revizi normy ČSN 73 6109 z roku 2013 nedefinují jako návrhová kategorie, nýbrž se navrhují dle místních podmínek v šířce 3,0 m, popřípadě 3,5 m, přiměřeně podle ustanovení normy.

V rámci pozemkových úprav bylo do konce roku 2012 vybudováno více než 1 987 km cest (Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2013).

3.2.1.2 Opatření pro ochranu zemědělského půdního fondu

Opatření navrhovaná pro ochranu zemědělského půdního fondu (dále jen ZPF) se dle Metodického návodu pro provádění pozemkových úprav (Doležal et al., 2010a) dělí na následující kategorie:

- **Opatření proti vodní erozi**
- **Opatření proti větrné erozi**
- **Další opatření k ochraně ZPF**

Nejčastěji navrhovaná opatření jsou protierozní prvky s polyfunkčním charakterem, která slouží i jako vodohospodářská opatření (Vlasák et Bartošková, 2007).

Eroze je přírodní jev způsobovaný činností vody nebo větru, která rozrušuje povrch půdy a následně dochází k transportu půdních částic a jejich sedimentaci. Eroze je přirozeným jevem, problém nastává, pokud dochází k erozi zrychlené, tzn. že odnos půdy je několikanásobně vyšší než její obnova (Vlasák et Bartošková, 2007). Tyto změny jsou nevratné, jelikož 1 cm půdy se v našich přírodních podmínkách vytvoří za cca 100 let (Janeček, 2005). Zrychlená eroze zemědělských půd vážně ohrožuje produkční i mimoprodukční funkce půd a je viníkem mnohamilionových škod v intravilánech obcí a měst. Způsobuje ji povrchový odtok a smyv nejúrodnější části půdy ze zemědělských pozemků. Následkem transportu půdních částic, které obsahují živinu a humus, je také postupné zanášení akumulčních prostor vodních nádrží a snižování průtočnosti vodních toků. Původcem těchto škod je vodní eroze. U větrné eroze se jedná zejména o poškozování klíčících rostlin, znečišťování ovzduší nebo škody navátím ornice (Janeček, 2012).

Vodní erozí je ohroženo cca 50 % orné půdy na území České republiky (Janeček, 2012) a aktuální vodní erozí je postiženo 40 % orných půd (Podhrázská et Karásek, 2014). Požadavky na ochranu půdy se v praxi daří prosazovat jen v omezeném rozsahu a často s obtížemi (Konečná et al., 2014). Vodní eroze a její negativní účinky mají původ ve velkoplošném hospodaření na orné půdě v době socialismu, v rozorávání mezí a rušení přirozených bariér v krajině (Váchal et al., 2012). Dle Konečné et al. (2014) se degradace půdy vodní erozí zatím neprojevila ve výnosech zemědělských podniků. Je tomu tak díky novým technologiím a intenzivním vkladům do půdy, například v podobě hnojiv či závlahů. Tento stav dle Konečné et al. (2014) není udržitelný, jelikož náprava se stává drahou a časově náročnou. Řešením je půdu chránit a omezovat její ztráty a k tomuto účelu slouží protierozní prvky PSZ.

K určování ohroženosti zemědělských půd vodní erozí a k hodnocení účinnosti navrhovaných opatření se používá tzv. „USLE – Univerzální rovnice pro výpočet dlouhodobé ztráty půdy erozí“ dle Wicshmeiera a Smithe (1978). Tato rovnice vychází z principu přípustné ztráty půdy na jednotkovém pozemku, jehož parametry jsou definovány a odvozeny z rozměrů standartních odtokových ploch o délce 22,13 m a sklonu 9 %. Výsledná hodnota přípustné ztráty půdy slouží ke stanovení míry erozního ohrožení pozemku a definujeme ji jako maximální velikost eroze půdy, přičemž ještě dovoluje ekonomicky a dlouhodobě zachovávat dostatečnou úroveň úrodnosti půdy (Janeček, 2012).

Ztráta půdy vodní erozí se stanoví následovně:

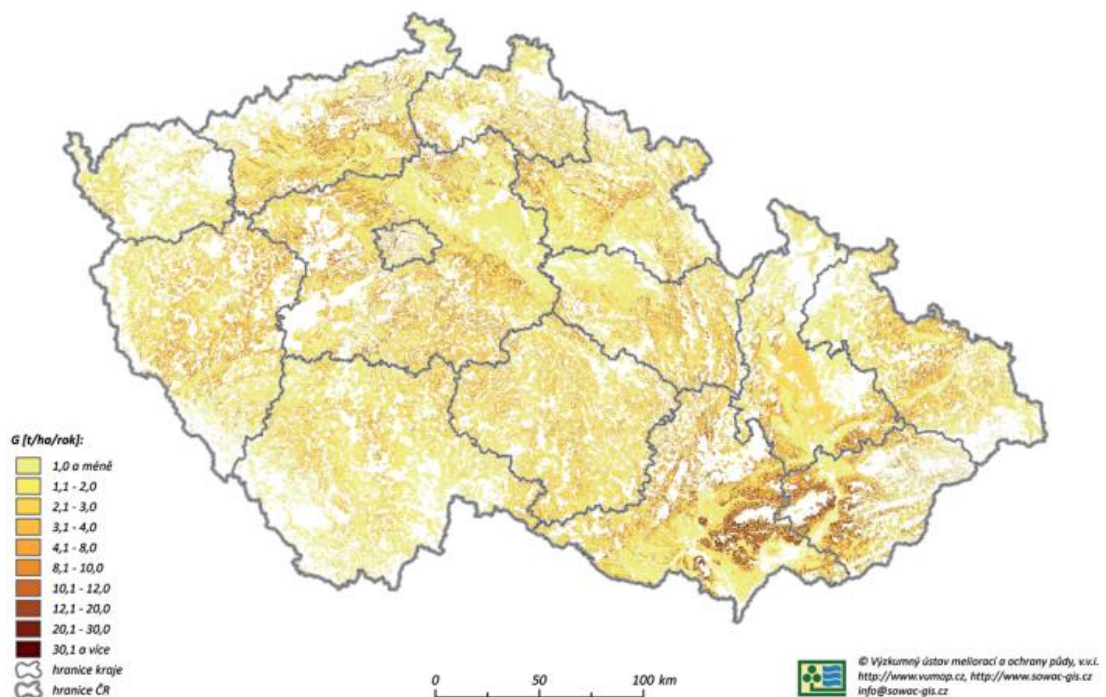
$$G = R * K * L * S * C * P$$

- Kde: G průměrná dlouhodobá ztráta půdy /t.ha⁻¹.rok/,
R faktor erozní účinnosti dešťů, vyjádřený v závislosti na kinetické energii, úhrnu a intenzitě erozně nebezpečných dešťů,
K faktor erodovatelnosti půdy, závislý na textuře a struktuře ornice, obsahu organické hmoty v ornici a propustnosti půdního profilu,
L faktor délky svahu, který vyjadřuje vliv nepřerušené délky svahu na velikost ztráty půdy erozí
S faktor sklonu svahu, který vyjadřuje vliv sklonu svahu na velikost ztráty půdy erozí,
C faktor ochranného vlivu vegetačního pokryvu, který je vyjádřen v závislosti na vývoji vegetace a použité agrotechnice,
P faktor účinnosti protierozních opatření.

Hodnota G představuje dlouhodobou průměrnou roční ztrátu půdy v tunách na jeden hektar za období jednoho roku.

Na obrázku č. 3 je znázorněna potenciální ohroženost půdy vodní erozí v ČR. Nejohroženější oblastí v České republice je jihovýchod Moravy.

Obrázek č. 3 – Potenciální ohroženost půdy vodní erozí v ČR (Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.)

Opatření proti vodní erozi obecně rozdělujeme na následující skupiny (Janeček, 2012):

- **Organizační protierozní opatření**
- **Agrotechnická protierozní opatření**
- **Technická protierozní opatření**

Protierozní opatření dělíme dle normy ČSN 75 4500 Protierozní ochrana zemědělské půdy na typy opatření obsažené v tabulce č. 3. U každého druhu opatření je uvedeno, na který faktor rovnice USLE má vliv.

Tabulka č. 3 – Typy protierozních opatření dle ČSN 75 4500 Protierozní ochrana zemědělské půdy

Typ protierozních opatření	Druh opatření	Vliv na faktor USLE
ORGANIZAČNÍ	Protierozní rozmíst'ování plodin	C
	Pásové střídání plodin	C, P
	Delimitace kultur	C
	Tvar a velikost pozemku	L
AGROTECHNICKÁ	Protierozní agrotechnika	C, P
TECHNICKÁ	Terasy	S
	Terénní urovnávky	S, L
	Příkopy	L
	Průlehy	L
	Vsakovací pásy	L
	Sedimentační pásy	L
	Zatrávněné údolnice	C
	Ochranné hrázky	L
	Asanace erozních výmolů a strží	Vyloučí erozi
	Ochranné nádrže	
	Protierozní polní cesty	Lokální opatření L

Organizační opatření využívají ochranný účinek vegetačního pokryvu. Nadzemní části rostlin snižují kinetickou energii dešťových kapek a tím snižují povrchový odtok, kořeny rostlin zase fungují jako zpevňující prvek půdy, který zlepšuje její vlastnosti. Mezi tato opatření řadíme vhodný tvar a velikost pozemku, optimalizace využití pozemků sloužících k pěstování jednotlivých kultur, ochranné zatrávnění, protierozní rozmíst'ování plodin či pásové střídání plodin.

Agrotechnická opatření zahrnují zásady ochranného obdělávání půdy (například orba po vrstevnici, mulčování či hrázkování). Tato opatření jsou založena zejména na minimalizaci doby, kdy je půda bez vegetačního poryvu. K tomuto opatření řadíme například využívání posklizňových zbytků plodin a biomasy meziplodin. Účinné agrotechnické opatření při pěstování širokořádkových plodin (kukuřice, slunečnice) je využívání meziplodin či uplatnění obilných pásů. Poslední jmenované opatření lze využít pouze v případě slabšího erozního ohrožení (Janeček, 2012). V rámci tohoto opatření lze dále využít protierozní technologie při pěstování brambor, a to nahrazením orby kypřením. Vhodná agrotechnická opatření je doporučeno dodržovat zejména na zemědělských pozemcích s ornou půdou ohroženou erozí, kterými jsou pozemky se sklonitostí nad 7° (Klír et Kozlovská, 2012).

Ve většině případů nejsou schopna samostatně použítá organizační a agrotechnická opatření výrazně zamezit povrchovému odtoku. Proto je nutné rozdělit svažité, plošně rozsáhlé pozemky s velkou délkou svahu protierozními opatřeními **technického** charakteru (Konečná et al., 2014). Mezi ně patří terasy, meze, průlehy, příkopy, hrázky a nádrže. Využívají se zejména v místech, kde povrchový odtok mohl ohrozit intravilán obce. Tato opatření plní často také vedle základních protierozních funkcí význam estetický a ekologický. Systém liniových prvků může být součástí územního systému ekologické stability (Janeček, 2012).

Větrnou erozí je ohroženo téměř 10 % orné půdy v České republice (Janeček, 2012). Dle Podhrázské a Karáska (2014) je v Čechách eolizací půdy postihováno či je k ní náchylné 26 % půdy a na Moravě je to až 45 % výměry zemědělské půdy.

Pro stanovení potenciální větrné eroze půdy se používá rovnice, v níž je erodovatelnost jednotlivých druhů půd závislá na obsahu jílnatých částic:

$$E = 875,52 * 10^{-0,0787 M}$$

Kde: E vyjadřuje erodovatelnost půdy větrem /t.ha⁻¹.rok/,

M obsah jílnatých částic v půdě v %.

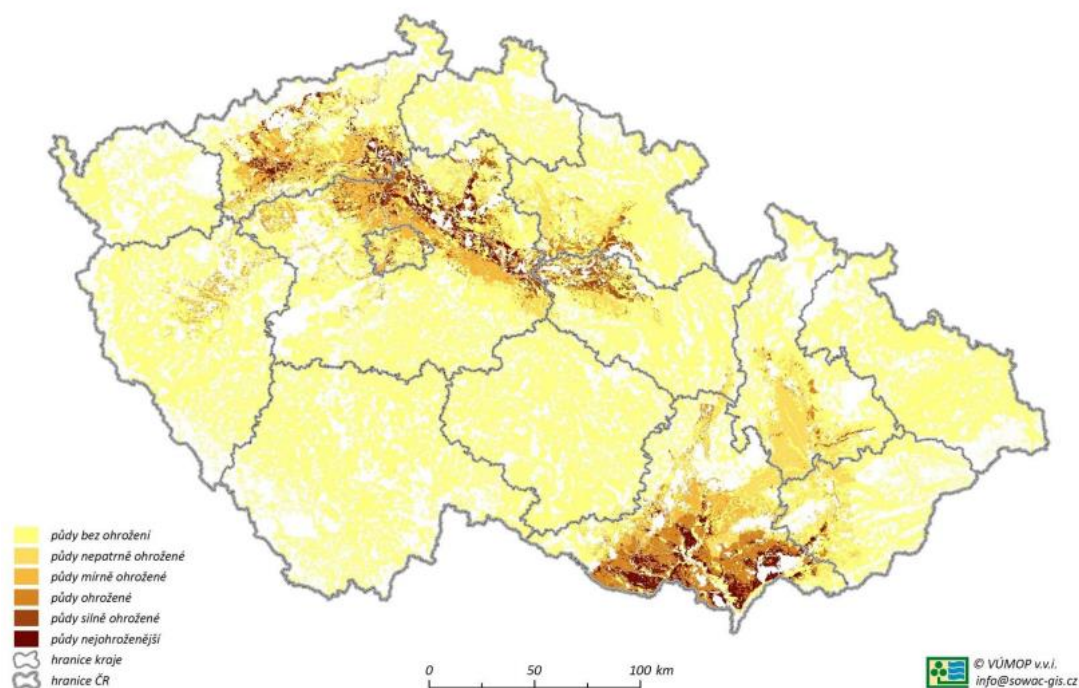
Nejvíce zatížená území jsou oblasti rovinné, s častým výskytem větrů a s intenzivním hospodařením, v teplejších a sušších klimatických oblastech, převážně s lehkými půdami (Růžičková, 2005).

Ke stanovení ohroženosti půd větrnou erozí se používá analýza potenciálně náchylných půd k větrné erozi. Tato analýza je založena na metodě hodnocení rizikosti území z hlediska větrné eroze na základě klimatických a pedologických charakteristik. Nejvyšší potenciál ohroženosti nesou oblasti suché a teplé, stejně jako oblasti s lehkými

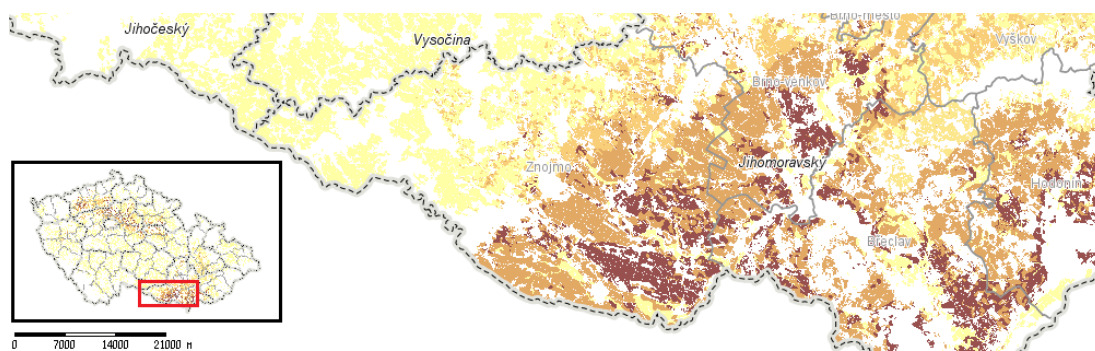
a písčitými půdami. Jednotlivým půdním typům byly přiřazeny faktory ohroženosti se stupnicí od 0 do 6. Dále byly přiřazeny faktory 2-6 jednotlivým klimatickým regionům charakterizující teplotní a vlhkostní poměry daného území. Výsledkem je vážený průměr potenciální erozní ohroženosti pro jednotlivé půdní bloky v modelových území znázorněný vrstvou s kategorií od 1, což značí nízké riziko, do 5 – nejvyšší riziko ohrožení větrnou erozí (Podhrázká et al., 2008).

Půdní bloky, které jsou silně ohrožovány větrem se nacházejí především na jižní Moravě (Švehlík, 1996), což je znázorněno na obrázku č. 4 v měřítku celé České republiky a na obrázku č. 5 v detailu s okresem Znojmo.

Obrázek č. 4 – Potenciální ohroženost půdy větrnou erozí v ČR (Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.)

Obrázek č. 5 – Potenciální ohroženost ZPF větrnou erozí s detailem Znojemského okresu zobrazeného v Geoportálu SowacGis (Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.)

Fotografie č. 1-4 ilustrují následky větrné eroze v k.ú. Prosiměřice (okres Znojmo) pořízené Ing. Marií Reiterovou z SPÚ, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj, Pobočky Znojmo. V těchto místech způsobil vítr odnos půdních částic z pozemku, na kterém se nalézal hrách setý, a jejich sedimentace v příkopu u pozemní komunikace a přiléhajícího propustku měla za následek nefunkčnost těchto prvků.

Soubor obrázků č. 1 – Následky větrné eroze v k.ú. Prosiměřice, okres Znojmo (Reiterová, 17.3.2014)

Opatření proti větrné erozi se dělí na stejné typy, jako je tomu u opatření proti vodní erozi, a to na opatření organizační, agrotechnická a technická (ČSN 75 4500).

Mezi **organizační** opatření proti větrné erozi patří výběr pěstovaných plodin a delimitace pozemků, pásové střídání plodin a tvar zejména s vhodnou kombinací velikosti pozemku (Janeček, 2012). Nástup moderních agrárních technologií totiž zapříčinil postupné odstraňování biotopů tvořící přirozené hranice původních vlastnických pozemků, které se staly překážkou v obhospodařování a byly tak postupně odstraňovány. Průměrná velikost pozemků se zvýšila z 0,23 ha v roce 1948 na cca 20 ha v současnosti (Podhrázká et Karásek, 2014).

Do skupiny **agrotechnických** opatření řadíme především úpravu struktury půdy zvýšením přísunu organické půdy (pěstováním jetelovin a trav, ponecháním posklizňových zbytků, zeleným hnojením, popř. hnojením organickými hnojivy), zlepšení vlhkostního

režimu mulčování, závlahou či drenáží, a dále ochranné obdělávání půdy, které dosáhneme zvýšením drsnosti povrchu půdy, zlepšením půdní struktury či zvýšením půdní vlhkosti.

K neúčinnějšímu druhu opatření proti větrné erozi patří větrolamy (neboli ochranné lesní pásy), které spadají pod opatření **technická**. Tato opatření se vyznačují tím, že snížení škodlivého účinku větru a jeho rychlosti je dosaženo pomocí postavení překážky větru (Pohrázská et al, 2008). **Větrolamy** se dělí na tři základní typy:

- **Prodouvací**
- **Neprodouvací**
- **Poloprodouvací**

Nejnižší protierozní účinnost má větrolam prodouvací, jelikož je složen z jedné či dvou řad stromů a postrádá keřové patro. Oproti tomu větrolam poloprodouvací se jeví jako nejvhodnější, jelikož zde dochází jak k obtékání větru přes větrolam, ale také k jeho prostupování porostem. U neprodouvacího typu větrolamu sice klesá rychlost větru podstatně více, než-li je tomu u poloprodouvacího, ale tento efekt má pouze krátkou vzdálenost (Janeček, 2012).

Mezi další opatření navrhovaná k ochraně orné půdy patří jednoduchá opatření v rámci asanace sesuvných území, asanaci strží a extrémních projevů plošné eroze, rekultivační opatření a opatření proti proudové erozi ve vodních tocích (Doležal et al., 2010a).

3.2.1.3 Vodohospodářská opatření

Funkce vodohospodářských a protipovodňových opatření v rámci PSZ se vzájemně prolínají se společnými zařízeními v rámci protierozní ochrany. Liší se pouze v cílech, jimiž jsou zvýšení retence území, ochrana intravilánu, technické infrastruktury, pozemků, vodních nádrží a dalších krajinných prvků před povodněmi (Vlasák et Seidl, 2010).

Vodohospodářská opatření lze rozdělit na následující kategorie (Doležal et al., 2010a):

- **Opatření ke zlepšení vodních poměrů**
- **Opatření k odvádění povrchových vod z území**
- **Opatření k ochraně před povodněmi**
- **Opatření k ochraně vod podzemních a povrchových**
- **Opatření k ochraně vodních zdrojů**
- **Opatření týkající se stávajících vodních děl na vodních tocích**
- **Opatření u staveb závlahových a melioračních**

Cílem **opatření ke zlepšení vodních poměrů** je zejména zvýšení retenční schopnosti krajiny, zpomalení povrchového odtoku a zlepšení půdních vlastností pomocí odvodnění pozemků. Dále tato kategorie zahrnuje zlepšení vodnosti drobných vodních toků a navržení malých vodních nádrží zasazených vhodně do krajiny. Tato opatření jsou polyfunkčními, jelikož plní protierozní a ekologické funkce. Jejich vliv se projeví na snížení plošného povrchového odtoku, ale nebudou mít velký ochranný vliv na extrémní odtokové situace.

V rámci **opatření k odvádění povrchových vod z území** lze vybudovat průlehy, svodné příkopy, příkopy podél cest, ale zejména otevřené odvodňovací kanály či soustavy odvodňovacích příkopů, která slouží k plošnému povrchovému odvodnění pozemků. Tato opatření se navrhují až po vyčerpání veškerých možných opatření k zadržení a vsáknutí vody v daném území.

Mezi prvky opatření k **ochraně území před povodněmi** patří například ochranné hráze, poldry, záchytné a svodné příkopy nebo průlehy, malé vodní nádrže s retenčním účinkem a ochranné meze s retenčním prostorem. U těchto opatření je velmi důležité rozlišovat, o jaký typ povodně se jedná (regionální, lokální) a dále stanovit plochu záboru.

Opatření k ochraně podzemních a povrchových vod představuje zejména protierozní osevní postup, které patří do opatření proti vodní erozi.

Opatření k ochraně vodních zdrojů se budují většinou v oblastech s ochrannými pásmy vodních zdrojů a uskutečňují se pomocí zatravnění ochranného pásma I. stupně.

Provádění **opatření u stávajících vodních děl** je problematické z důvodu soukromé vlastnické držby u většiny staveb, jelikož soukromý vlastník po realizaci prvku PSZ nemusí souhlasit s převedením pozemků na obec (Doležal et al., 2010a).

Dle Vlasáka a Seidla (2010) se v rámci vodohospodářských a protipovodňových opatření navrhují následující prvky společných zařízení: hrázka, malá vodní nádrž, mokřad, meliorace, ochranná hráz, příkop svodný, příkop záchytný, průleh zasakovací, poldr neboli suchá nádrž, terasa, tůň, úprava vodního toku, zasakovací pás, zatravněná údolnice.

Ve 20. století byla retenční schopnost krajiny negativně ovlivněna velmi nešetrnými zásahy do krajiny, mezi které patří napřimování vodních toků, vysušování mokřadů a odvodňování zemědělských půd. Vodohospodářská opatření napomáhají tuto situaci řešit a mimo jiné přispívají k menšímu výskytu povodně a stavů extrémního sucha (Váchal et al., 2011). Z tohoto důvodu by měla být vodohospodářská opatření využívána v hojně míře, i přes finanční náročnost některých staveb (Vlasák et Seidl, 2010).

3.2.1.4 Opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí – ÚSES

Ekologická stabilita je schopnost ekologického systému přetrvávat i za působení rušivého vlivu. Hlavním projevem ekologické stability se stává **ekologická rovnováha**

neboli stav, který se udržuje přibližně konstantní nebo v přibližných cyklech i při působení vnějších cizích faktorů (Míchal, 1994). Ekologická stabilita se snižuje, pokud se v zemědělské krajině nachází velké plochy monokultur. Tento stav se snaží napravovat opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí návrhem nových či obnovou stávajících prvků patřících do územního systému ekologické stability (Podhrázká et al., 2006).

Územní systém ekologické stability (dále jen ÚSES) je vzájemně propojený soubor přirozených i pozmeněných, avšak stále přírodě blízkých ekosystémů, který udržuje přírodní rovnováhu. Rozlišujeme ÚSES místní neboli lokální, regionální a nadregionální (Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny). ÚSES krajiny představuje jeden z nejvýznamnějších stabilizujících faktorů působení veřejné správy v péči o krajinu (Maděra et Zimová, 2005).

Realizací prvků územního systému ekologické stability podle PSZ se rozumí výsadba porostu a péče o něj po dobu 3 let od jeho výsadby (Vyhláška č. 545/2002 Sb.). Péče o prvky ale musí být trvalá a teprve po letech od jejich realizace se stávají plně funkčními (Vlasák et Bartošková, 2007).

Úkolem projektanta PÚ je zpracování podkladů ÚSES do plánu PSZ. Cílem je dodržení jeho minimálních a maximálních prostorových parametrů, navržení druhového složení, které odpovídá místním přírodním podmínkám s ohledem na cílová společenstva (Vlasák et Bartošková, 2007). **Skladebné části ÚSES** se člení na základě prostorových funkčních kritérií na biocentra, biokoridory a interakční prvky (Maděra et Zimová, 2005). Při umisťování jednotlivých biocenter a biokoridorů je dána projektantovi určitá volnost, jelikož řešení v generelu ÚSES, který je podkladem pro zpracování opatření k ochraně a tvorbě ŽP v rámci PSZ, není vymezeno přesnou lokalizací a geometrickými parametry. Kromě biocenter a biokoridorů jsou navrhovány interakční prvky, které plán ÚSES významně doplňují. Všechny zmíněné prvky ÚSES by měly mít polyfunkční charakter – protierozní, vodohospodářský, eskostabilizující a estetický (Vlasák et Bartošková, 2007).

V tabulce č. 4 jsou uvedeny zásady návrhu ÚSES v rámci PSZ dle Metodického návodu k provádění pozemkových úprav (Doležal et al., 2010a).

Tabulka č. 4 – Zásady návrhu ÚSES v rámci PSZ

ZÁSADA	POPIS ZÁSADY
Vztahy, limity a omezení v řešeném území	Uvedení omezujících podmínek, které měly v průběhu zpracování PSZ významný vliv na návrh opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí.
Zvláště chráněná území (ZCHÚ)	Uvedení všech ZCHÚ, dle zákona č. 114/1992 Sb., kterými jsou národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace a přírodní památky.
Části kostry ekologické stability	Uvedení částí kostry ekologické stability, které jsou registrované nebo navrženy na registraci významných krajinných prvků.
Okolnosti návrhu plánu ÚSES	Uvedení hlavních okolností návrhu plánu ÚSES, podkladů, ze kterých návrh plánu vycházel, a rozhodujících předpokladů zahrnutých do návrhu opatření k zajištění funkce ÚSES ve všech hierarchických úrovních.
Zásady opatření	V popisu zásad se uvedou vazby opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí s ostatními částmi PSZ, zejména funkční propojení s dopravní, protierozní a vodohospodářskou částí.
Projednávání návrhu	Uvedení postupu a výsledků projednávání návrhu opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí s obcí, sborem zástupců, s vlastníky a dotčenými orgány státní správy.

Kostru ekologické stability tvoří plochy ekologicky relativně stabilnější. Tyto plochy se nazývají též ekologicky významné segmenty krajiny (EVSK) a dělí se dle svých prostorových parametrů na následující kategorie (Vlasák et Bartošková, 2007):

- Ekologicky významné krajinné prvky (EVKP) – velikost do 10 ha
- Ekologicky významné krajinné celky (EVKC) – velikost 10 – 1 000 ha
- Ekologicky významné krajinné oblasti (EVKO) – velikost >1 000 ha
- Ekologicky významná liniová společenstva (EVLS) – liniový charakter

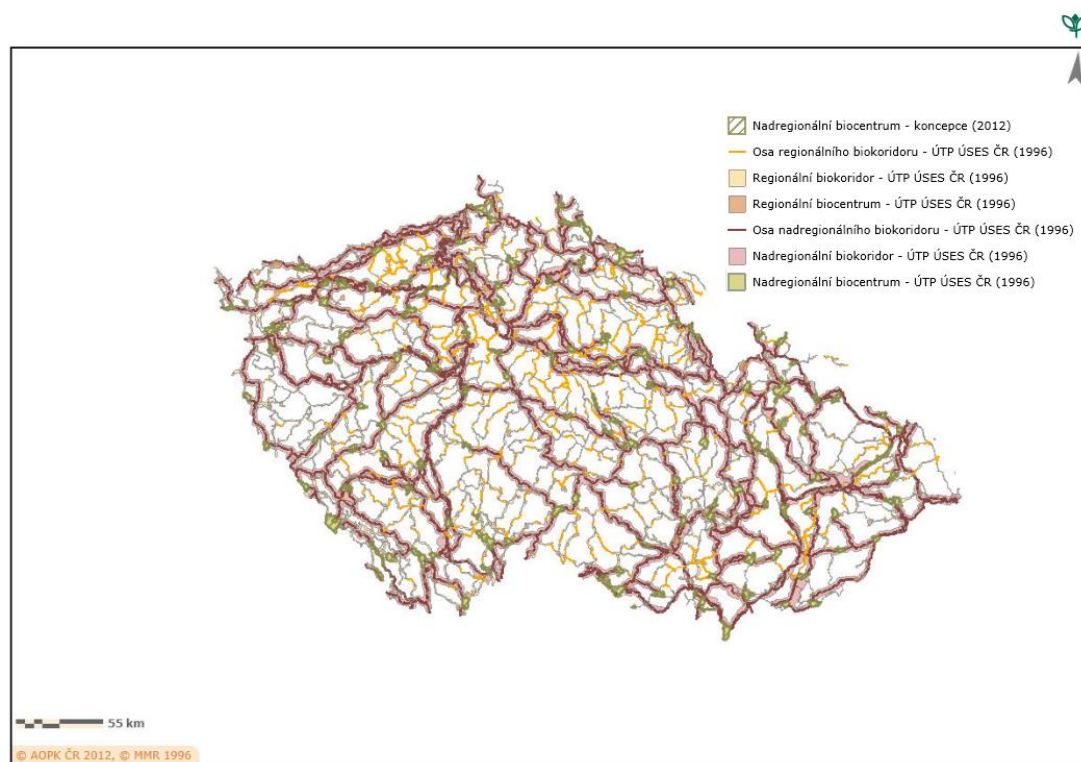
U jednotlivých ploch se hodnotí stupně ekologické stability dle druhu pozemku a využití, které jsou rozděleny do 6 kategorií – od 0, která vyjadřuje nestabilní plochy, do 5,

kterými jsou nejstabilnější plochy (Maděra et Zimová, 2005). Do kostry ekologické stability jsou zařazovány plochy s hodnocením 5 a 6, pokud se v daném území nenalézají, lze zařadit plochy s hodnocením 3 a 2 (Vlasák et Bartošková, 2007).

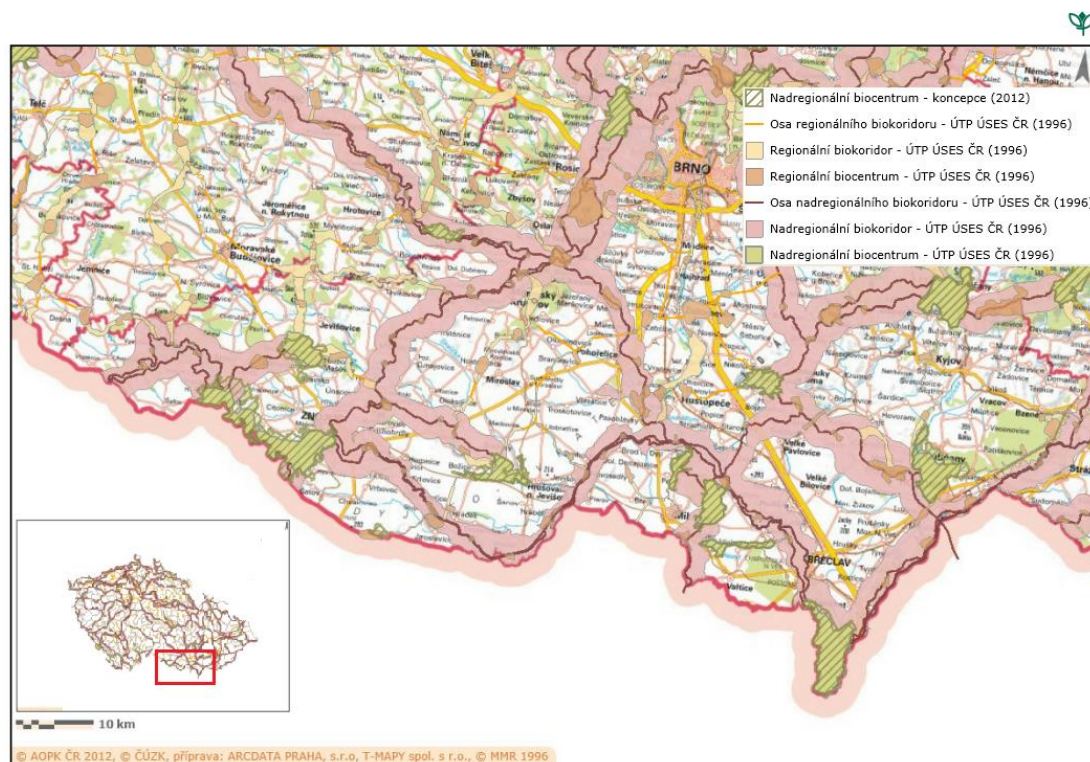
Návrh plánu ÚSES musí vycházet z platných podkladů, údajů získaných vlastním šetřením, ze zaměření území, mapových podkladů a z výsledků analýzy získaných dat. Řešení plánu ÚSES podléhá metodickým zásadám tvorby ÚSES dle platné metodiky, Nepostačí pouze všeobecně známé prostorové parametry jednotlivých prvků (Doležal et al., 2010a).

Na obrázku č. 6 se nalézá mapa ÚSES České republiky, obrázek č. 7 zobrazuje ÚSES na území okresu Znojmo.

Obrázek č. 6 – Mapa ÚSES ČR (AOPK, 2012)

Obrázek č. 7 – ÚSES v okrese Znojmo (AOPK, 2012)

3.2.2 Dokumentace plánu společných zařízení

Obsah jednotlivých kapitol dokumentace PSZ je dán Technickým standardem dokumentace plánu společných zařízení v pozemkových úpravách (Ministerstvo zemědělství ČR, 2012). V tabulce č. 5 jsou uvedeny její základní části.

Tabulka č. 5 - Struktura a uspořádání dokumentace plánu společných zařízení v rámci PÚ, vypracováno dle Technického standardu PSZ (Ministerstva zemědělství ČR, 2012)

Dokumentace PSZ			
Základní část dokumentace PSZ		Dokumentaci technického řešení	
Textová část *	Grafické přílohy (výkresy)	Textová část	Grafické přílohy (pro každý stavební objekt DTR následující výkresy)
1. Technická zpráva 2. Přehled o výměře pozemků potřebné pro společná zařízení 3. Přehled nákladů na uskutečnění PSZ 4. Soupis změn druhů pozemků 5. Doklady o projednávání návrhu PSZ a studii posouzení širších územních vazeb a specifických podmínek (pokud bylo pozemkovým úřadem zadáno)	1. Přehledná mapa 1 : 10 000 2. Mapa průzkumu s výškopisným obsahem 1 : 2 000 nebo 1 : 5 000 3. Mapa erozního ohrožení 1 : 5 000 nebo 1 : 10 000 (současný a navržený stav) 4. Mapa PSZ s výškopisným obsahem 1 : 2 000 nebo 1 : 5 000	1. Průvodní zpráva 2. Technická zpráva 3. Doklady o projednání 4. Fotodokumentace 5. Zpráva o předběžném inženýrsko-geologickém průzkumu (pokud byl proveden)	1. Přehledná situace opatření 1 : 10 000 (možné vytvořit jednu mapu pro celý soubor opatření) 2. Situace stavby 1 : 1 000 3. Podélný řez 1 : 1 000/100 4. Vzorový příčný řez 1 : 100 (50) 5. Charakteristické příčné profily 1 : 100 6. Jednoduché schematické výkresy objektů

* Součástí 1. – 4. Textové části v Základní části dokumentace PSZ se spojují do jedné přílohy se společným označením **Technická zpráva základní části dokumentace PSZ**. Část 5 je samostatnou přílohou základní části dokumentace PSZ.

3.3 Státní pozemkový úřad

3.3.1 Historie Pozemkových úřadů

Soustava pozemkových úřadů vznikla roku 1991 v souvislosti se zákonem č. 84/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech. Tehdy se staly součástí Okresních úřadů a v jejich čele stál Ústřední pozemkový úřad jako součást Ministerstva zemědělství. K 31. prosinci 2002 došlo k ukončení činnosti okresních úřadů (zákon č. 320/2002 Sb.) a na základě zákona č. 139/2002 Sb. o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů vznikly Pozemkové úřady. Soustavu pozemkových úřadů v té době tvořily pozemkové úřady v celkovém počtu 77, které byly zřízeny jako správní úřady pro výkon činností ve věci pozemkových úprav. V čele soustavy stál Ústřední pozemkový úřad. V roce 2009 bylo ve snaze o lepší

operativnost řízení založeno 13 územních odborů Ústředního pozemkového Úřadu s krajskou působností a nadřazeností pozemkovým úřadům v daném kraji. Tyto odbory vykonávaly činnost v oblasti personalistiky, financování, rozpočtu, kontroly v oblasti zadávání veřejných zakázek. Pracoviště pozemkových úřadů v jednotlivých okresech byla podřízena těmto krajským odborům (Váchal et al., 2011).

3.3.2 Transformace Pozemkových úřadů a Pozemkového fondu

Transformace započala již v roce 2008 usnesením vlády České republiky ze dne 17. března téhož roku (Důvodová zpráva k návrhu zákona o Státním pozemkovém úřadu a změně souvisejících zákonů). Státní pozemkový úřad (dále jen SPÚ) byl zřízen ke dni 1. 1. 2013 jako správní úřad s celostátní působností na základě zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a spojil agendy bývalého Pozemkového fondu a Soustavy pozemkových úřadů (Váchal et al., 2011). Tato nově vzniklá instituce je podřízena Ministerstvu zemědělství a je tvořena ústředím a krajskými pozemkovými úřady (dále jen KPÚ). Pro správu řízení o PÚ byly zřízeny pobočky KPÚ s působností jednoho či více okresů (zákon). V souvislosti s novým organizačním řádem nastala také změna používání zkratky pro komplexní pozemkovou úpravu, dříve „KPÚ“, nyní „KoPÚ“, jelikož zkratkou KPÚ se dnes rozumí krajský pozemkový úřad. Důvodem je zamezení zmatečnosti v textech dopisů a správních rozhodnutí vydávaných pobočkami KPÚ směrem k veřejnosti (Homoláčová, 2014).

Působnost SPÚ v oblasti PÚ jsou vymezeny v zákoně následovně:

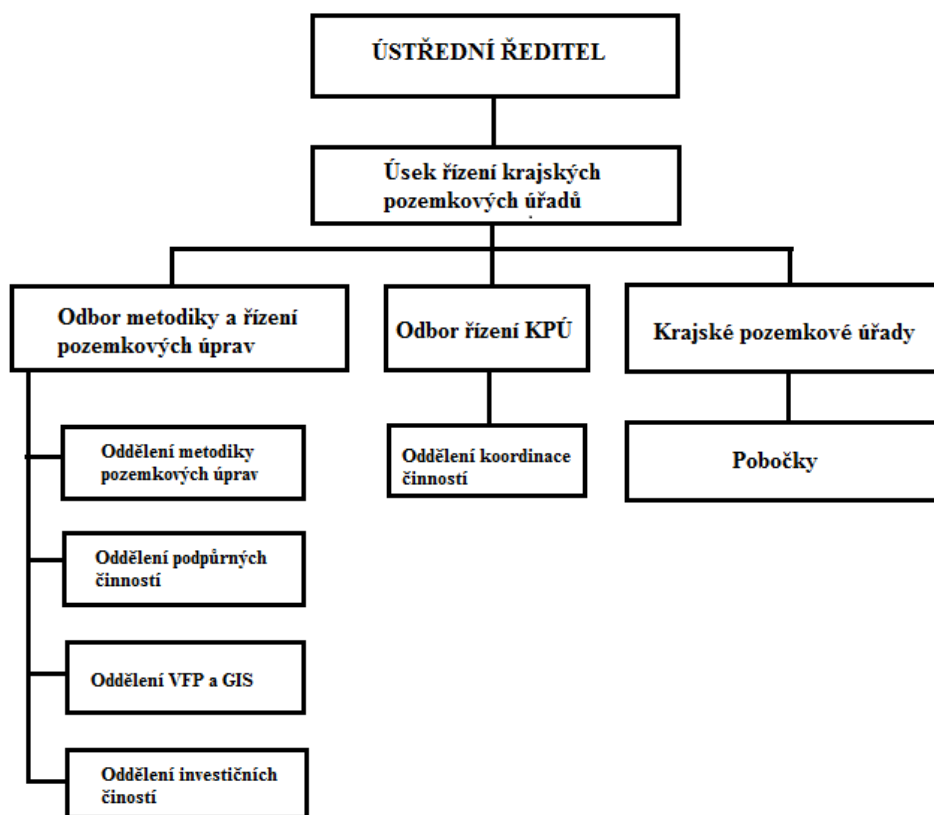
- Rozhoduje o PÚ a organizuje jejich provádění, případně projektovou činnost sám provádí
- Zajišťuje vytyčení pozemků a vyhotovení geometrických plánů osobami, které jsou držiteli odborné způsobilosti podle zvláštního předpisu
- Koordinuje v součinnosti s orgány územního plánování a s dalšími DOSS vazbu návrhů PÚ na sídelní struktury a územně plánovací dokumentaci a tvorbu a ochranu ŽP a dále uplatňuje stanoviska k územním plánům a regulačním plánům
- Předkládá katastru nemovitostí listiny pro potřeby změn vlastnických práv k pozemkům
- Zabezpečuje uložení a zpřístupnění veškeré dokumentace PÚ
- Soustřeďuje a poskytuje informační údaje z oblasti PÚ
- Zajišťuje změny map bonitovaných půdně ekologických jednotek (dále jen BPEJ) a informace o BPEJ poskytuje
- Hradí náklady na pozemkové úpravy, náklady spojené s oceněním věci, identifikací parcel a vyměření pozemků a náklady spojené s aktualizací BPEJ

- Přijímá úhrady rozdílu ceny pozemku vstupujícího do PÚ a vystupujícího z PÚ, pokud cena původní je nižší než 4 %
- Vydává vyjádření ve věci rozporů využití pozemků podle schváleného PSZ ve stavebním a územním řízení
- Zabezpečuje vazbu PÚ na zásady územního rozvoje
- Až do vydání rozhodnutí uděluje souhlas se zatížením nebo zcizením pozemků neboj jejich částí zahrnutých do obvodu PÚ – podmínkou je vyznačení poznámky o schválení návrhu PÚ do KN
- Uděluje a popřípadě odnímá úřední oprávnění o odborné způsobilosti k projektování PÚ
- Podílí se na obnově katastrálního operátu
- Zajišťuje zejména a pro potřeby správních úřadů a organizačních jednotek státu lustraci nemovitostí v majetku ČR

Dne 1. 11. 2014 vešel v účinnost nový organizační řád SPÚ. Zjednodušené schéma organizačního uspořádání SPÚ na obrázku č. 8 obsahuje pouze úseky a odbory zabývající se pozemkovými úpravami. Vypracováno dle Organizačního řádu Státního pozemkového úřadu (Státní pozemkový úřad, 2014b).

Obrázek č. 8 – Schéma organizačního uspořádání SPÚ s úseky a odbory zabývající se pozemkovými úpravami, upraveno autorem dle Organizačního řádu Státního pozemkového úřadu (Státní pozemkový úřad, 2014b)

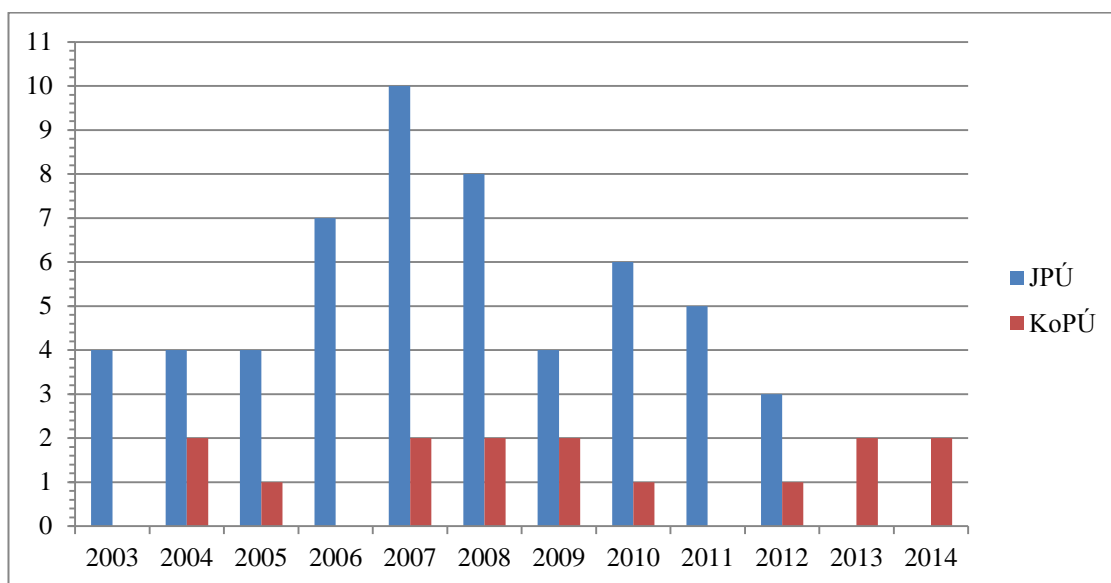

Proces transformace se ale neobešel bez komplikací. Dle Českomoravské komory pro pozemkové úpravy mělo vytvoření nového SPÚ negativní vliv na celý obor PÚ (2013). V souvislosti s ukončením činnosti Pozemkového fondu České republiky se předpokládalo převedení zbytkových agend na SPÚ, což deklarovala Vláda České republiky ve svém programovém prohlášení (2010). Z praxe ale vyplynulo, že tomu tak nebylo, ale naopak bývalý Pozemkový fond vstřebal stávající strukturu pozemkových úřadů a ve vlastní organizační struktuře nezměnil téměř nic. Velký problém spatřuje Českomoravská komora pro pozemkové úpravy v krajských pracovištích zaniklého Pozemkového fondu ČR, které dnes řídí pobočky pozemkových úřadů, přitom nemají v přípravě zadávacích dokumentací v procesu PÚ zkušenosti. Důsledkem toho byl pokles zadaných veřejných zakázek na PÚ, což lze doložit daty SPÚ, KPÚ pro Jihomoravský kraj, Pobočky Znojmo (dále jen Pobočka Znojmo) v tabulce č. 6 a obrázku č. 9.

Tabulka č. 6 – Počet veřejných zakázek na pozemkové úpravy Pobočky Znojmo v jednotlivých letech (zdroj: interní výkazy Pobočky Znojmo, upraveno autorem)

ROK	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet JPÚ	4	4	4	7	10	8	4	6	5	3	0	0
Počet KoPÚ	0	2	1	0	2	2	2	1	0	1	2	2

Obrázek č. 9 – Graf počtu veřejných zakázek Pobočky Znojmo na JPÚ a KoPÚ v letech 2003–2014

JUDr. Ondroušek, právník Pobočky Znojmo, výhledově odhaduje, že v roce 2015 bude zadáno 5 až 7 veřejných zakázek na KoPÚ.

Mezi další negativní dopady patřily problémy s proplácením faktur za odvedené práce a redukce počtu zaměstnanců SPÚ, což mělo za následek zpomalení procesu pozemkových úprav. Výše uvedené skutečnosti vyústily v situaci, kdy stávající zpracovatelské firmy projektující PÚ jsou na hranici krachu (Českomoravská komora pro pozemkové úpravy, 2013).

3.3.3 Výměnný formát pozemkových úprav

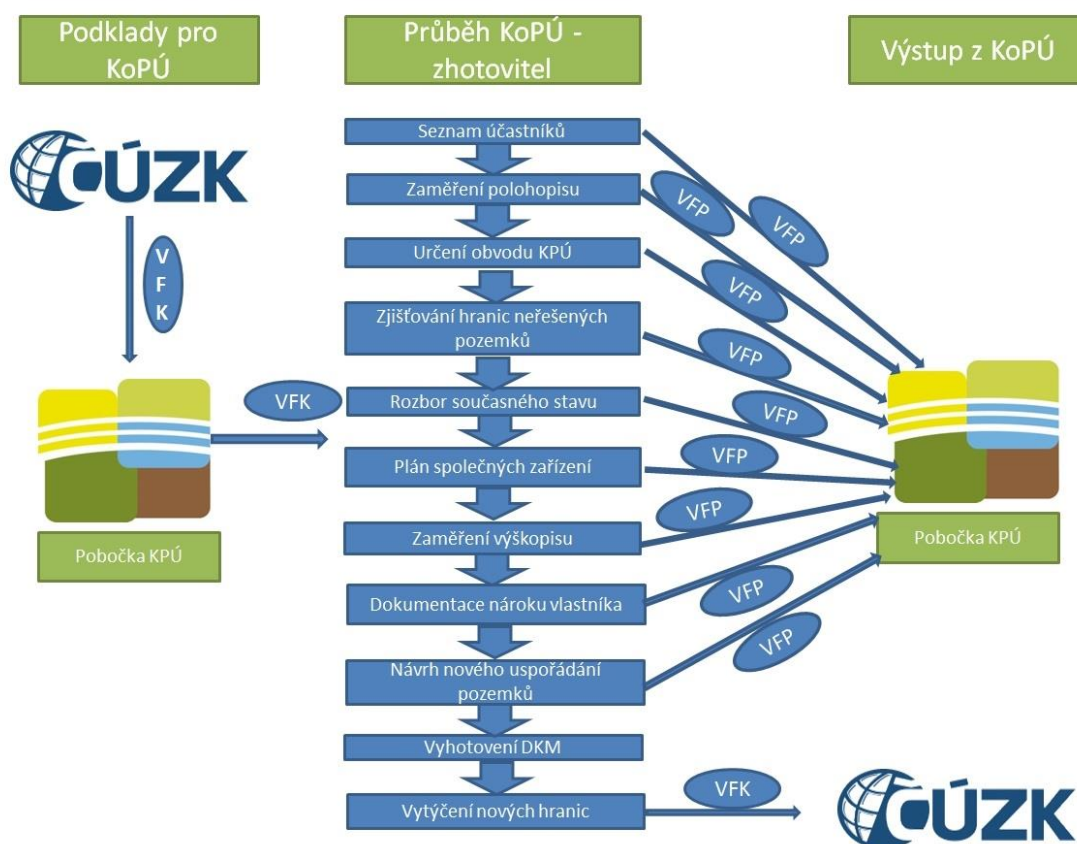
Prostřednictvím výměnného formátu pro výměnu grafických a popisných informací neboli výměnného formátu pozemkových úprav (dále jen VFP) se uskutečňuje automatizované přebírání údajů komplexní a jednoduché pozemkové úpravy pro kontrolu správním orgánem. Slouží tedy k přenosu dat mezi zhotovitelem pozemkové úpravy a Státním pozemkovým úřadem (Vorlíček et al., 2014). Účelem zavedení VFP je dle Metodického postupu pro práci s daty pozemkových úprav (Státní pozemkový úřad, 2014a)

definovat obsah a formu předávaných výsledků jednotlivých etap PÚ v digitální podobě od zpracovatele na SPÚ. Výměnný formát VFP by tedy měl umožnit, aby zpracovatelé i pracovníci poboček pozemkových úřadů nebyli vázáni volbou konkrétního programu pro zpracování a kontrolu údajů o pozemkových úpravách. Hlavním cílem je prostřednictvím standardizace předávaných dat odstranit rozdíly mezi jednotlivými projekty a tím zvýšit jejich kvalitu (Státní pozemkový úřad, 2014a). VFP je závazným formátem pro předání dat PÚ zhotovitelem pobočky. Povinnost odevzdávat data v tomto formátu je zakotvena již v zadávací dokumentaci, která odkazuje na Metodický návod (Státní pozemkový úřad, 2014a).

VFP mají návaznost na výměnný formát informačního systému katastru nemovitostí (VFK). VFK slouží pro poskytování údajů katastru uživatelům a také pro import výsledků zeměměřičských činností, jakými jsou například geometrický plán či obnova katastrálního operátu do informačního systému katastru nemovitostí (ISKN). Data VFK jsou ve formě textu a jsou uložena v souborech CSV. Povinnost předávat data ve formátu VFK trvá od 1. 1. 2006 (Kocáb et Valdová, 2006).

VFK a VFP jsou vzájemně propojené. Struktura VFP je definována tak, že jednotlivé datové položky mají vazbu na odpovídající data KN. Zpracovatel je tedy povinen odevzdat VFK společně se souborem VFP pobočky pozemkového úřadu. Bez existence příslušného souboru VFK nemůže být soubor VFP přijat ani zkontrolován (Státní pozemkový úřad, 2014a). Návaznost souborů VFK a VFP je znázorněna na obrázku č. 10.

Obrázek č. 10 – Návaznost VFK a VFP v rámci jednotlivých etap PÚ (Státní pozemkový úřad, 2014a)

Zavedení VFP vyvolává rozporuplné reakce, zejména ze strany některých projektantů PÚ, kteří argumentují tím, že VFP neakceptuje stávající legislativu a opírá se o špatné standardy a celkově jde o nepochopení procesu pozemkových úprav (Redakce časopisu Zeměměřič, 2013). Českomoravská komora pro pozemkové úpravy v průběhu jednání o zavedení VFP připomínkovala některé body tohoto systému. Ve vyjádření k novému VFP například vznesla námitky ohledně nastavení jednotného systému kontroly, jelikož každá pozemková úprava je jedinečná a specifická. Další nesouhlas projevila ke svázání potvrzení o převzetí díla s VFP, jelikož VFP bude dle jejího názoru sloužit spíše pro převod dat, nikoliv pro jedinou kontrolu (Českomoravská komora pro pozemkové úpravy, 2013).

Povinnost používat VFP je platná počínaje dnem 19. 6. 2014. Od tohoto data je tedy nutné promítnout do zadávací dokumentace včetně návrhu smlouvy o dílo povinnost předávání údajů o pozemkových úpravách od zpracovatele ve VFP v souladu s Metodickým postupem (Státní pozemkový úřad, 2014a).

4. METODIKA

Metodika této diplomové práce (dále jen DP) se skládá z několika dílčích kroků. Nejprve vypracovala vedoucí této DP, Ing. Blanka Kottová, Ph.D., její zadání, ze které vyplynuly zejména cíle a charakter budoucí DP. Tato DP má charakter studie a bylo nutné dodržet předepsané kapitoly dané Metodickými pokyny pro zpracování diplomové práce na Fakultě životního prostředí.

Velmi důležitým bodem byl výběr pěti katastrálních území v okrese Znojmo, ve kterých se realizovaly prvky PSZ v rámci KoPÚ. Jednotlivá katastrální území byly vybrány po konzultaci s vedoucí pobočky Znojmo, RNDr. Dagmar Benešovskou. K vybraným KoPÚ v k.ú. Únanov, Miroslavské Knínice, Rybníky na Moravě, Šatov a Načeratice mi byly pobočkou Znojmo poskytnuty kompletní dokumentace. Po jejich prostudování byl proveden terénní průzkum realizovaných prvků PSZ s následnou fotodokumentací. Průzkum v terénu probíhal od července do října roku 2014, aby byla zaručena dobrá viditelnost prvků bez eventuální sněhové pokrývky.

V říjnu a listopadu byla vyhotovena literární rešerše, která by měla dát dostatečný teoretický základ pro pochopení celého procesu PÚ včetně jeho souvislostí. Veškeré zdroje, ze kterých jsem čerpala, jsou uvedeny v seznamu použité literatury, kapitole 10.

Data zjištěná při terénním průzkumu jsem vyhodnotila a jejich výsledky ilustrovala tabulkami a grafickým zobrazením pomocí map vytvořených v programu ESRI ArcMap 9.3.

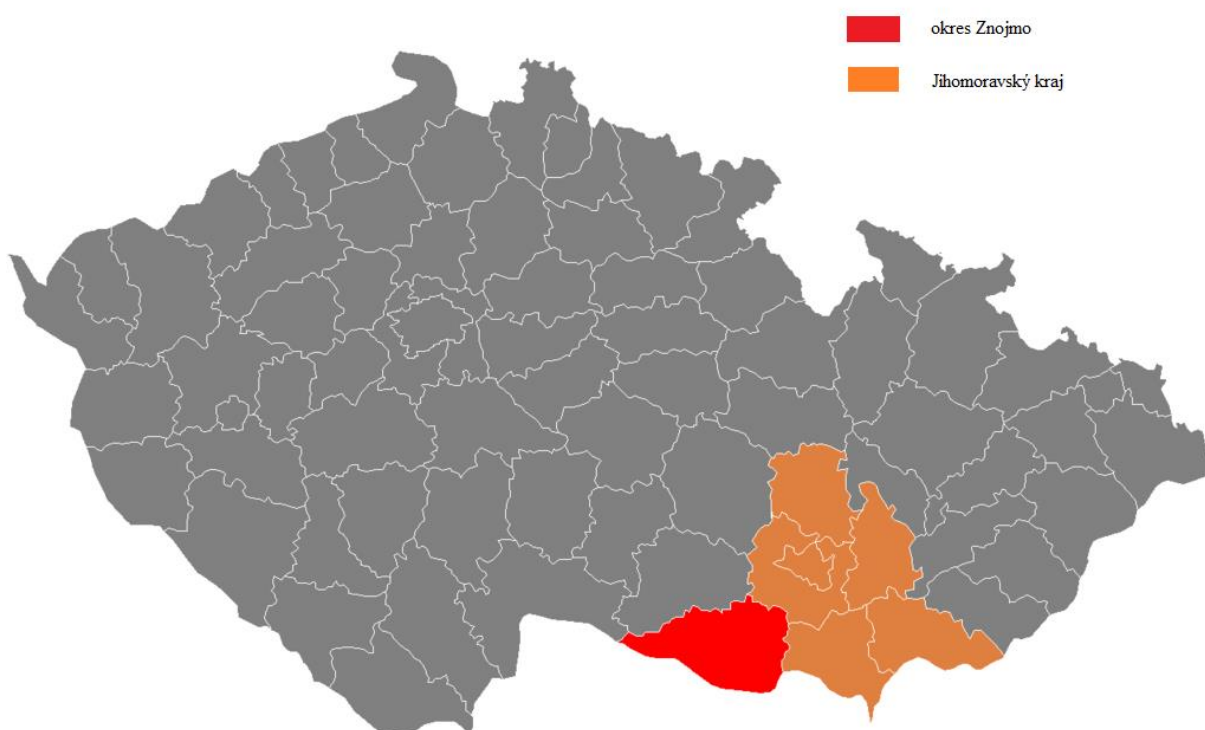
5. CHARAKTERISTIKA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ

5.1 Okres Znojmo

Znojemský okres se nachází v Jihomoravském kraji a svou rozlohou 1590 km² patří mezi největší okresy České republiky. Severním sousedem okresu Znojmo je okres Brno-venkov a východním okres Břeclav, na severozápadě okres Třebíč z kraje Vysočina, krátkou hranici má na západě i s okresem Jindřichův Hradec z Jihočeského kraje. V délce 105 km sousedí svou jižní hranicí s Rakouskem (ČSÚ, 2013).

Poloha okresu Znojmo je vyznačena na obrázku č. 11.

Obrázek č. 11 – Mapa ČR s vyznačením Jihomoravského kraje a okresu Znojmo

Zdroj: URL 1, upraveno autorem

Území okresu patří ke dvěma geomorfologickým celkům. Na západní polovině okresu je to Český masiv a ve východní polovině Karpatská soustava. Rozhraní mezi těmito dvěma soustavami probíhá z Rakouska přibližně přes obec Šatov, Znojmo k Moravskému Krumlovu. Rozdílná geologická stavba každého celku se odráží i v morfologii krajiny. Část západní je charakterizována výběžky a pahorky předhůří Českomoravské vrchoviny a je tvořena převážně krystalickými horninami vzniklými v prvohorách. Naopak ve východní části okresu jsou zastoupeny sedimentální horniny třetihorního moře, které vytvářejí nížinu

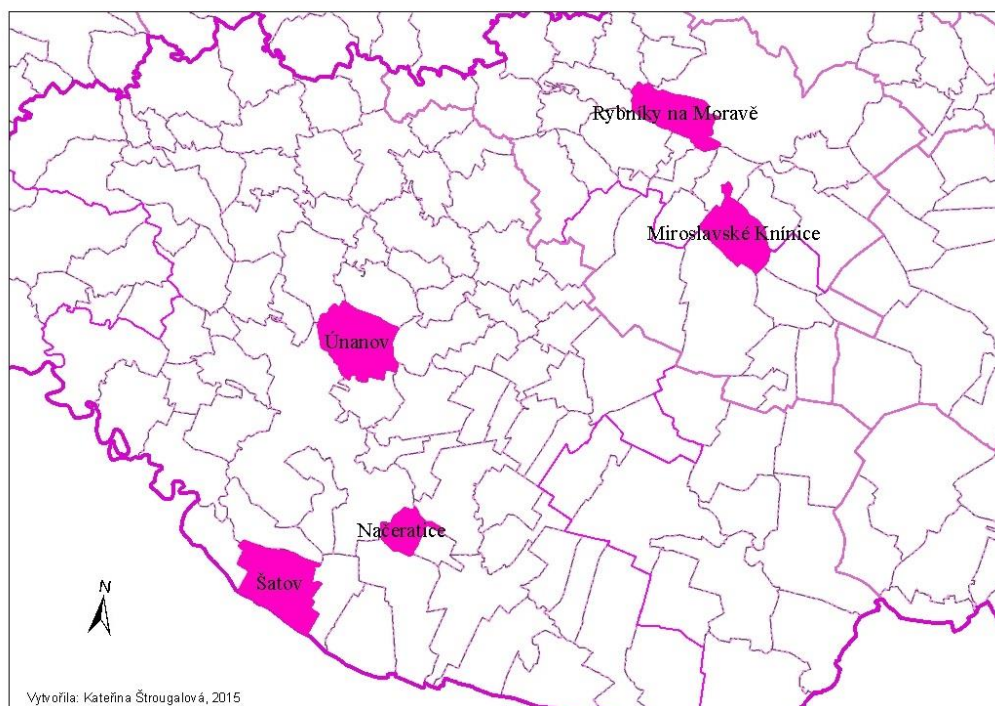
Jaroslavičské tabule. Toto geologické podloží dalo vzniknout dvěma základním druhům půd, v západní části okresu jsou to hnědozemě, ve východní černozemě a nivní půdy.

Podnebí okresu je teplé a suché. Průměrná roční teplota se v dlouhodobém časovém normálu pohybuje v závislosti na nadmořské výšce mezi 7 až 8,5°C. Roční úhrn srážek kolísá mezi 300 – 550 mm a je ovlivněn srážkovým stínem Českomoravské vrchoviny. Nejvýše položeným místem okresu je Suchá hora u Zblovic, jejíž vrchol je 521 metrů nad mořem. Nejnižší místo okresu je 175 metrů nad mořem a nachází se na soutoku Dyje a Jevišovky. Celé území okresu náleží do povodí řeky Dyje, která je tak nejvýznamnější řekou okresu. Na jejím horním toku byla ve třicátých letech minulého století vybudována Vranovská údolní nádrž. Tato slouží nejen jako zásobárna vody pro část okresů Znojmo a Třebíč, ale kromě výroby elektrické energie také vyrovnává i průtok na střední části toku. V roce 1966 byla na okraji Znojma na řece Dyji vybudována vodní nádrž, která je významnou zásobárnou vody pro město.

Z hospodářského hlediska je okres Znojmo okresem zemědělsko průmyslovým. Právě zemědělská půda tvoří téměř 68 % výměry okresu (ČSÚ, 2013).

Zájmové území pro tuto diplomovou práci tvoří pět katastrálních území, a to: Únanov, Miroslavské Knínice, Rybníky na Moravě, Šatov a Načeratice. Lokalizace těchto k.ú. v okrese Znojmo je vyznačeno na obrázku č. 12.

Obrázek č. 12 – Lokalizace zájmových k.ú.

5.1.1 K.ú. Únanov

K.ú. Únanov leží v jižní části Jevišovické pahorkatiny. Nadmořská výška se mění od 278 m.n.m. v údolí Únanovky až po 355 m.n.m. v severní části katastru. Území je pod vlivem teplého až mírně teplého klimatu jihomoravských úvalů s průměrnou roční teplotou 8°C. Katastr se nachází ve srážkovém stínu Českomoravské vysočiny, roční úhrn srážek činí 564 mm.

V zájmovém území se nevyskytují nepropustné bariéry dané přírodními podmínkami. Polopropustnou bariéru tvoří niva Únanovky a Špilberk. Propustnost území snižují souvislé plochy orné půdy. Nepropustnou bariérou jsou zpevněné a souvisle zastavěné plochy uvnitř obce a těžební prostor kaolínky.

V zájmovém území se nacházejí černozemě na spraši (AGROPROJEKT PSO s.r.o., 1994).

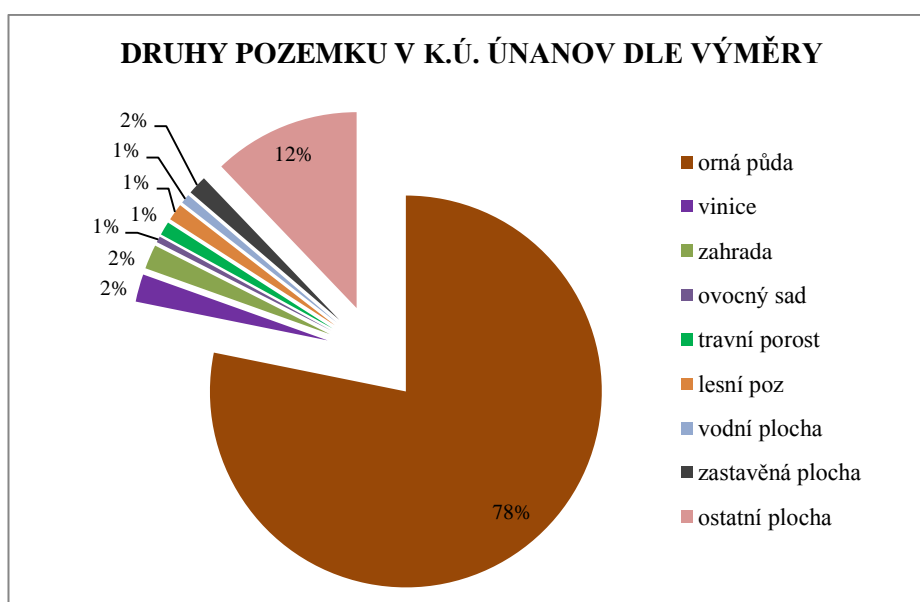
Tabulka č. 7 vykazuje jednotlivé druhy pozemků s jejich výměrami v k.ú. Únanov. Na obrázku č. 13 jsou data zanalyzována.

Tabulka č. 7 – Druhy pozemku v k.ú. Únanov dle výměry

Druh pozemku	Orná půda	Vinice	Zahrada	Ovocný sad	Travní porost	Lesní pozemek	Vodní plocha	Zastavěná plocha	Ostatní plocha	CELKEM
Výměra [m ²]	9502131	277559	243830	61324	136853	170520	94179	192296	1475716	12154408

Zdroj dat: ČÚZK

Obrázek č. 13– Druhy pozemku v k.ú. Únanov dle výměry

5.1.2 K.ú. Miroslavské Knínice

K.ú. Miroslavské Knínice leží v severní části okresu Znojmo v nadmořské výšce od 232 m.n.m. do 373 m.n.m. Území ovlivňuje teplé až mírně teplé klima jihomoravských úvalů. Jelikož se katastr nachází ve srážkovém stínu Českomoravské vrchoviny, nároky zemědělských plodin na srážky nejsou plně uspokojovány. Průměrný úhrn ročních srážek činí 517 mm a průměrná roční teplota 8,8°C.

Zájmové území leží v povodí řeky Jihlavy a jediným tokem řešeného území je Našiměřický potok.

Oblast se nachází v rozsáhlé sníženině s plochým reliéfem. Z hlediska půdních typů se zde nachází černozem na spraši (AGROPROJEKT PSO s.r.o., 1998).

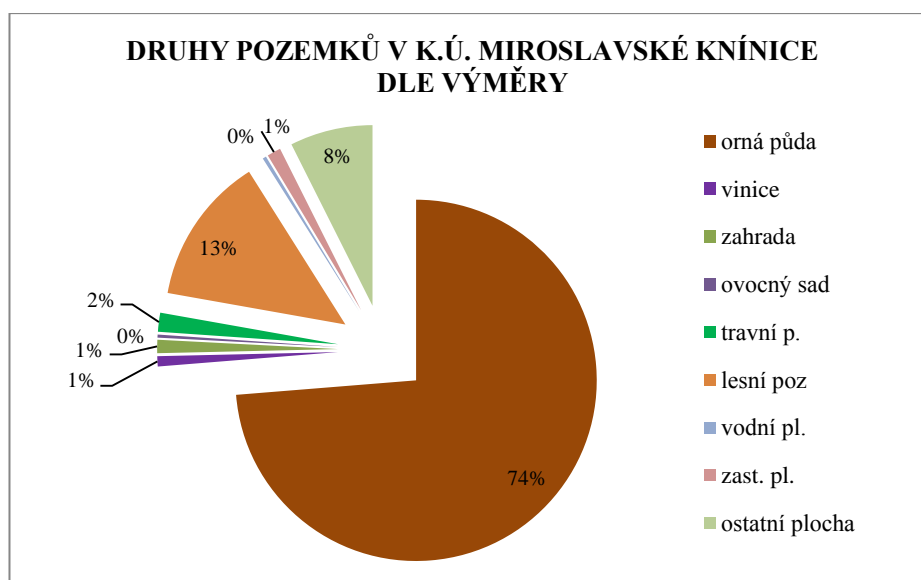
Tabulka č. 8 vykazuje jednotlivé druhy pozemků s jejich výměrami v k.ú. Miroslavské Knínice. Na obrázku č. 14 jsou data zanalyzována.

Tabulka č. 8 – Druhy pozemků dle výměry v k.ú. Miroslavské Knínice

Druh pozemku	Orná půda	Vinice	Zahrada	Ovocný sad	Travní porost	Lesní pozemek	Vodní plocha	Zastavěná plocha	Ostatní plocha	CELKEM
Výměra [m ²]	6368889	78867	102883	23618	146657	1143952	27970	106056	640145	8639037

Zdroj dat: ČÚZK

Obrázek č. 14 – Druhy pozemků dle výměry v k.ú. Miroslavské Knínice

5.1.3 K.ú. Rybníky na Moravě

K.ú. Rybníky na Moravě leží v mírně suchém okrsku teplé oblasti s mírnou zimou v klimaregionu T2 v mírně zvlněném území v nadmořské výšce mezi 240 až 328 m. Průměrná roční teplota vzduchu činí 8,5 °C s ročním úhrnem srážek 560 mm.

Hlavní hydrologickou síť širšího zájmového území tvoří řeka Rokytná se svými přítoky.

Zájmové území je součástí Znojemské pahorkatiny, která se nachází na okraji Jevišovické pahorkatiny. Převažují zde hnědé půdy a hnědozemě, které jsou kvalitní a úrodné (AGROPROJEKT PSO s.r.o., 2004).

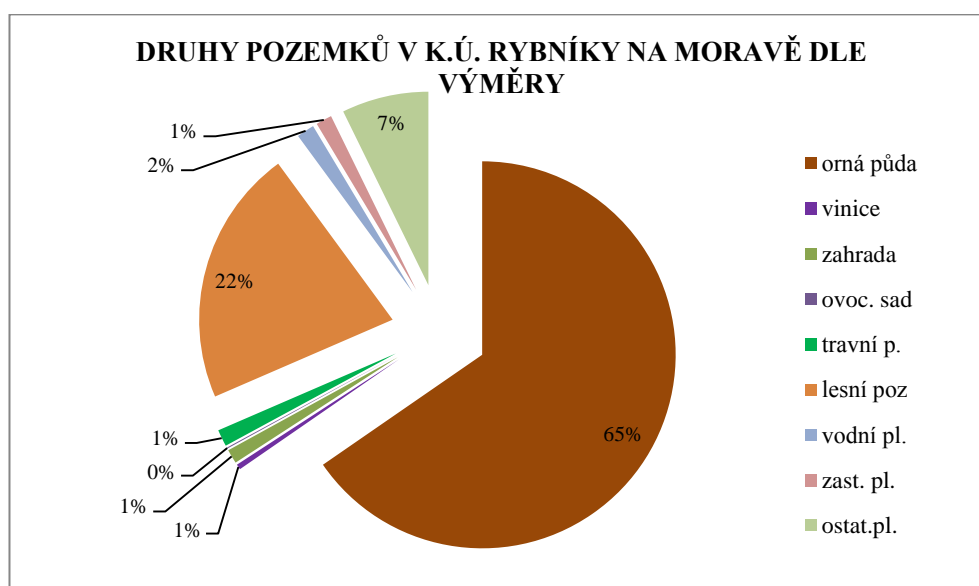
Tabulka č. 9 vykazuje jednotlivé druhy pozemků s jejich výměrami v k.ú. Rybníky na Moravě. Na obrázku č. 15 jsou data zanalyzována.

Tabulka č. 9 – Druhy pozemků dle výměry v k.ú. Rybníky na Moravě

Druh pozemku	Orná půda	Vinice	Zahrada	Ovocný sad	Travní porost	Lesní pozemek	Vodní plocha	Zastavěná plocha	Ostatní plocha	CELKEM
Výměra [m ²]	5505860	37507	99469	7225	118228	1804093	124539	112857	611133	8420911

Zdroj dat: ČÚZK

Obrázek č. 15 – Druhy pozemků dle výměry v k.ú. Rybníky na Moravě

5.1.4 K.ú. Šatov

K.ú. Šatov leží na hranicích České republiky a Rakouska a spadá do Šatovské pahorkatiny. Průměrná nadmořská výška v tomto k.ú. činí 248 m.n. a průměrná teplota 8,9°C. Šatov se nalézá v teplé klimatické oblasti. Průměrný srážkový úhrn se rovná 529 mm/rok. V severní části katastru se nalézá Evropsky významná lokalita Skalky u Havraníků. Zájmovým územím protéká potok Daníž.

V zájmovém území se nalézají vápenné spraše na pískách se svrchním černozemním horizontem (AGROPROJEKT PSO s.r.o., 2006).

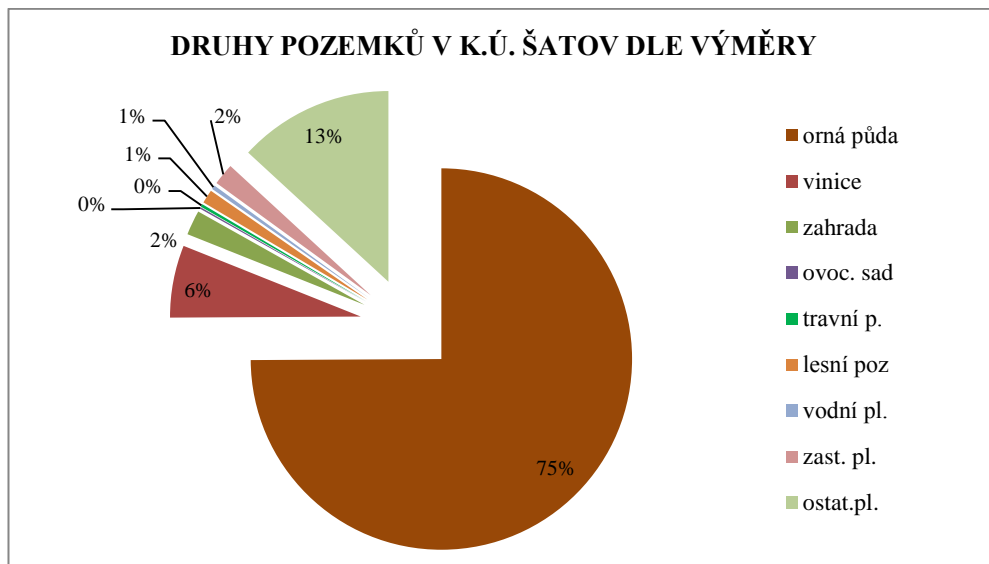
Tabulka č. 10 vykazuje jednotlivé druhy pozemků s jejich výměrami v k.ú. Šatov. Na obrázku č. 16 jsou data zanalyzována.

Tabulka č. 10 – Druhy pozemků dle výměry v k.ú. Šatov

Druh pozemku	Orná půda	Vinice	Zahrada	Ovocný sad	Travní porost	Lesní pozemek	Vodní plocha	Zastavěná plocha	Ostatní plocha	CELKEM
Výměra [m ²]	10064949	823735	281575	18009	32326	155390	45453	246584	1767701	13435722

Zdroj dat: ČÚZK

Obrázek č. 16 – Druhy pozemků dle výměry v k.ú. Šatov

5.1.5 K.ú. Načeratice

Roční průměrný srážkový úhrn v tomto území činí 564 mm/rok a průměrná roční teplota vzduchu činí 8,8 °C. Řešeným územím spadá do povodí řeky Dyje a protéká jím Derflický potok.

V zájmovém území jsou zastoupeny především černozemě a hnědozemě na různě mocných vrstvách spraší. Reliéf je plochý a málo členitý. Rozpětí nadmořské výšky se pohybuje od 217 m.n.m. do 256 m.n.m. (AGROPROJEKT PSO s.r.o., 2009).

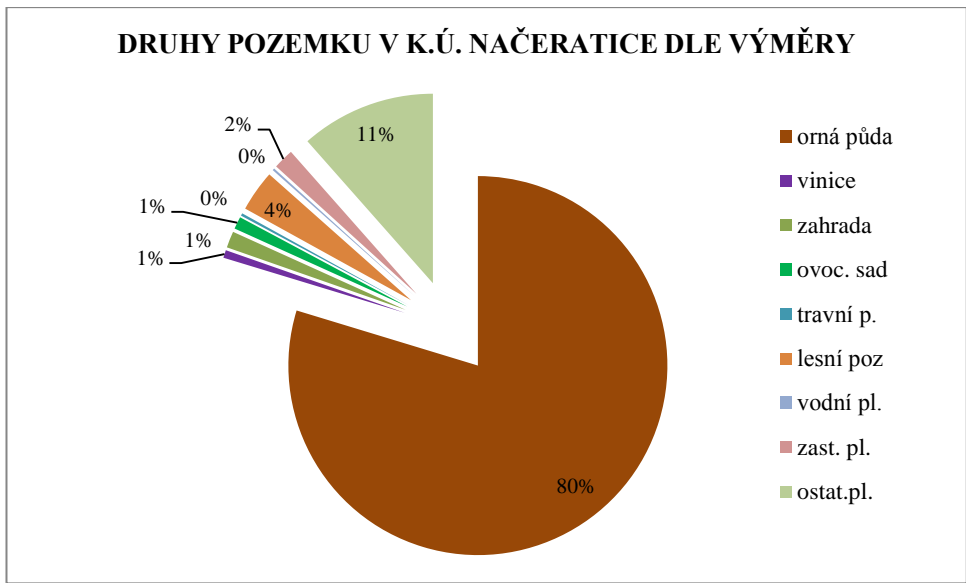
Tabulka č. 11 vykazuje jednotlivé druhy pozemků s jejich výměrami v k.ú. Načeratice. Na obrázku č. 17 jsou data zanalyzována.

Tabulka č. 11 – Druhy pozemků dle výměry v k.ú. Načeratice

Druh pozemku	Orná půda	Vinice	Zahrada	Ovocný sad	Travní porost	Lesní pozemek	Vodní plocha	Zastavěná plocha	Ostatní plocha	CELKEM
Výměra [m ²]	3356461	27899	58960	44322	9188	148472	7456	73595	485289	4211642

Zdroj dat: ČÚZK

Obrázek č. 17 – Druhy pozemků dle výměry v k.ú. Načeratice

6. SOUČASNÝ STAV ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

6.1 Současný stav pozemkových úprav v okrese Znojmo

6.1.1 Jednoduché pozemkové úpravy

V okrese Znojmo bylo ukončeno již 66 jednoduchých pozemkových úprav, což čítá výměru zájmových území 54734,53 ha. Nejčastějším důvodem pro zahájení JPÚ je dle portálu eAgri upřesnění přídělu. Tabulka č. 12 vykazuje přehled ukončených JPÚ v okrese Znojmo s jejich celkovými náklady a výměrami jednotlivých obvodů PÚ.

Tabulka č. 12 – Ukončené jednoduché pozemkové úpravy v okrese Znojmo

Č.	KÚ	Výměra v době schválení [ha]	Celkové náklady na zhotovení návrhu - skutečné	Č.	KÚ	Výměra v době schválení [ha]	Celkové náklady na zhotovení návrhu - skutečné
1	Borotice n./J.	1012	4732	34	Mešovice	662,5	3901
2	Božice	1572	7900	35	Micmanice	974,1	6056
3	Braňšovice	869	2124	36	Míšovice	909	0
4	Břežany u Zn.	1502	7621,68	37	Načeratice	395,8	1895
5	Čejkovice u Znojma	896	4450	38	Našiměřice	574	2139,183
6	České Křídlovce	980	5269	39	Nový Petřín	320,4	1606
7	Čížov	268	996	40	Nový Šaldorf	367,3	2198
8	Derflice	336,5	2518	41	Olbramovice u MK	1514	8355,688
9	Dobšice u Zn.	300,1	2565	42	Oleksovice	1781	8895
10	Dyjákovice	1823	7029	43	Onšov na Moravě	275	1619
11	Dyjákovičky	1274	7536	44	Podhradí	104	654
12	Dyje	357,8	2376	45	Podmyče	489,1	1918
13	Havraníky	625	4433	46	Popice u Zn.	675	2199
14	Hevlín	2091	10491	47	Pravice	953	4674
15	Hnanice	421	3445	48	Sedlešovice	203,6	2373
16	Horní Břečkov	550	2262,7	49	Slup	1204	4916
17	Hostěradice n	1350	7013	50	Stálky	821	4855
18	Hrabětice	1314	6086	51	Stošikovice na Louce	594	2965
19	Hrádek u Zn.	1976	10684	52	Strachotice	898,8	5972
20	Hrušovany nad Jev.	2008,13	7275,512	53	Suchohrdly u Mir.	743	7205,8
21	Chlupice	364,5	1988	54	Suchohrdly u Zn.	299	1579
22	Chvalovice	812,3	5338	55	Šafov	933	4631
23	Jaroslavice	1120	3714	56	Šanov nad Jev.	1133	5025
24	Ječmeniště	30	293	57	Šatov	1193	7889
25	Jiřice u Mir.	821	4163	58	Šumice	775	4009
26	Kadov	518	1818	59	Těšetice u Znojma	695	2344,363
27	Konice u Znojma	323,8	2368	60	Trnové Pole	428,5	2955
28	Krhovice	777	2087,178	61	Valtrovice	729	3727
29	Křídlovky	766	3049	62	Velký Karlov	1289	6442
30	Kyjovice	566	1534	63	Vítonice u Znojma	564	2099,495
31	Lechovice	462	2209	64	Vranov nad Dyjí	191,1	1115
32	Lesná u Zn.	306,2	2119	65	Vrbovec	1627	5710
33	Litobratřice	1863	8922	66	Znojmo-město	164	709
					Celkem:	54734,53	269040,6

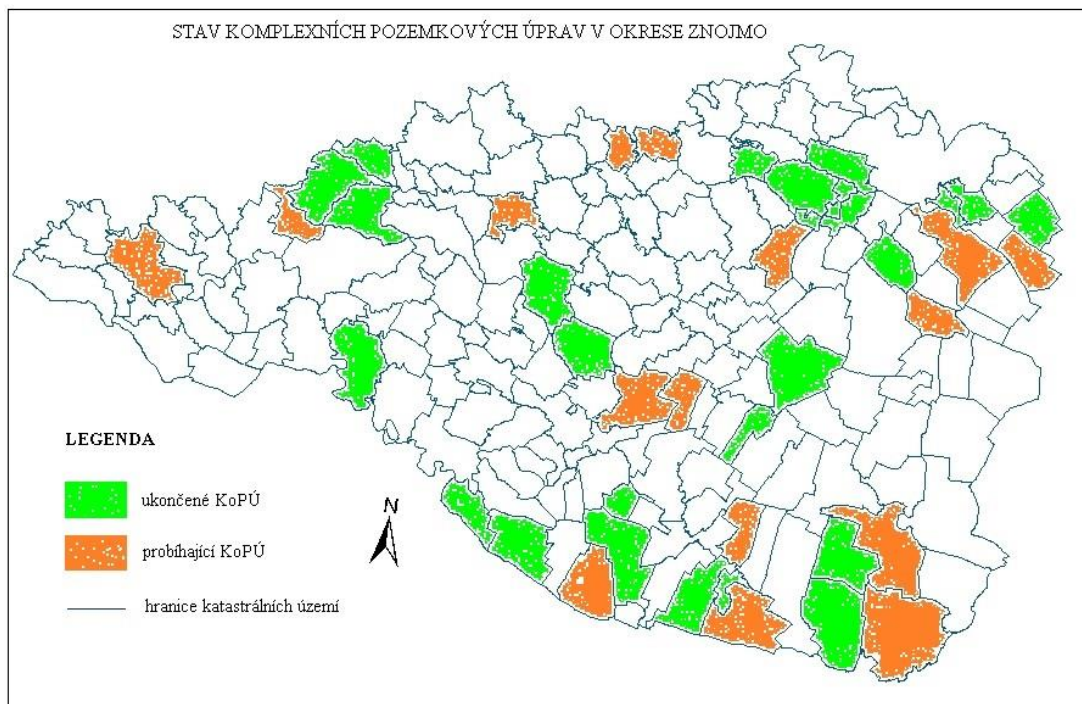
Zdroj dat: portál eAgri

6.1.2 Komplexní pozemkové úpravy

V okrese Znojmo bylo k 31. 12. 2014 dokončeno 25 KoPÚ s celkovou výměrou 19493,82 ha.

Obrázek č. 18 graficky znázorňuje ukončené a probíhající KoPÚ v okrese Znojmo. Probíhající KoPÚ v tomto případě znamená, že již proběhlo výběrové řízení na zpracovatele a KoPÚ je ve fázi rozpracování nebo se výběrové řízení uskuteční v průběhu roku 2015.

Obrázek č. 18 – Ukončené a probíhající KoPÚ v okrese Znojmo

Zdroj dat: eAgri, upraveno autorem

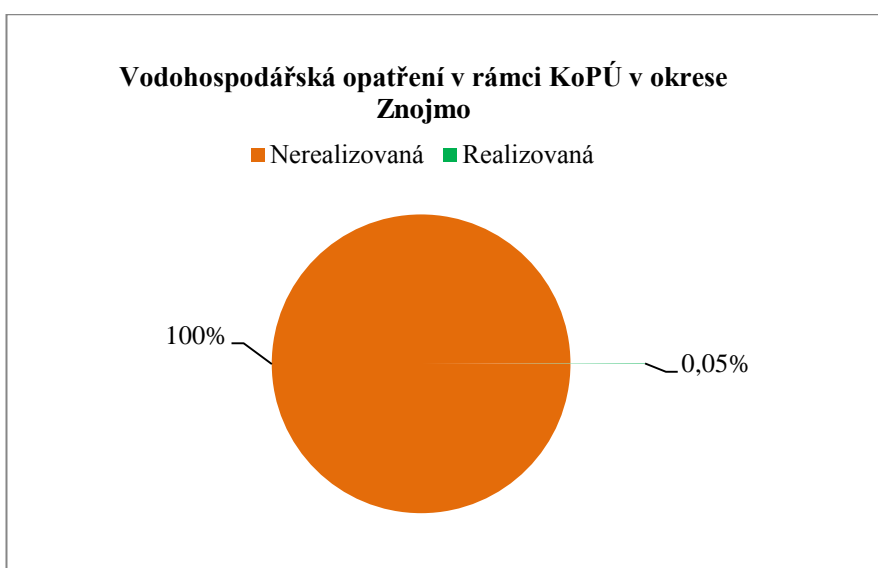
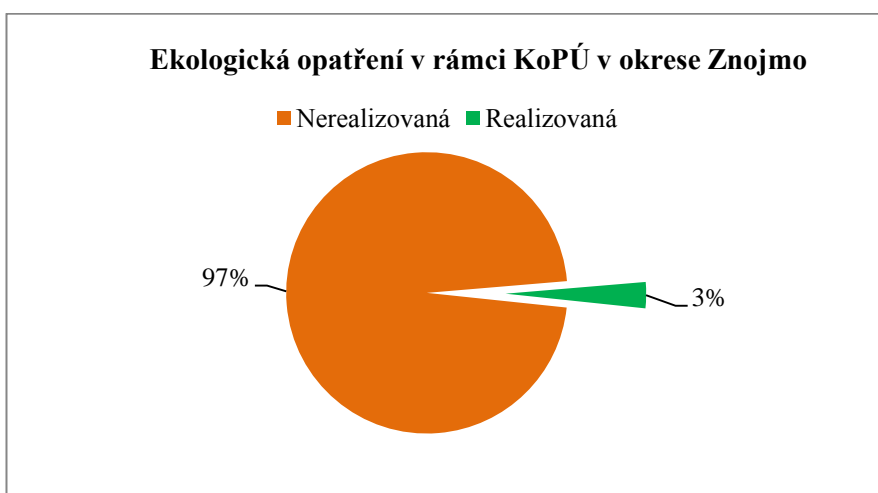
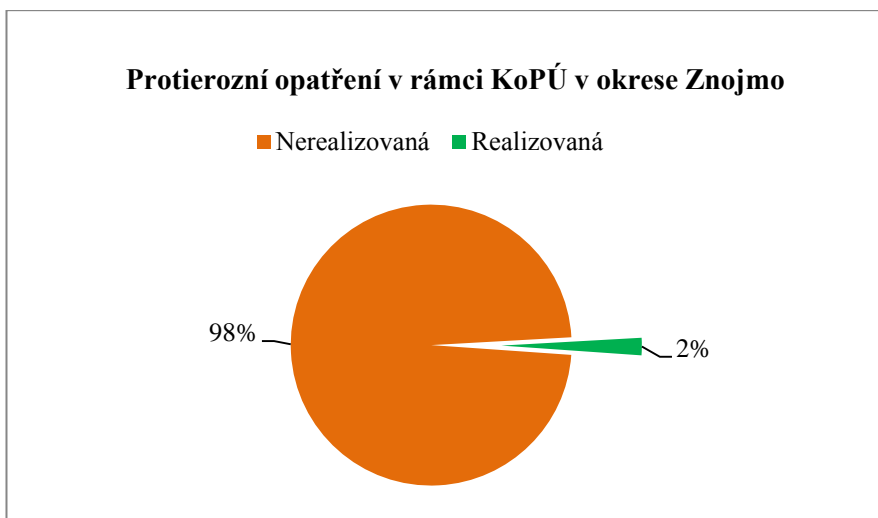
Tabulka č. 13 vykazuje konkrétní data o ukončených KoPÚ v okrese Znojmo včetně výměr či délek navržených a realizovaných opatření. Na souboru obrázků č. 2 jsou tato data analyzována.

Tabulka č. 13 – Ukončené KoPÚ v okrese Znojmo s informací o navržených a realizovaných opatření

KÚ	Výměra v době schválení [ha]	Návrh protieroz. opatření [ha]	Realiz. protieroz. opatření [ha]	Návrh ekol. opatření [ha]	Realiz. ekol. opatření [ha]	Návrh vodohosp. opatření [ha]	Realiz. vodohosp. opatření [ha]	Cesty [m]	Realiz. cesty [m]	Celkové náklady na realizaci -skutečné
Ctídužice	743,9	2	0	11	0	1	0	0	810	6515
Čermákovice	270,8	2	0	0	0	0	0	0	540	2878
Čížov	266	15,49	0	11	0	2	0	9287	0	0
Dobelice	361,1	4	0	7	0	1	0	0	0	0
Dyjákovice	1844	11,77	0	80,14	0	37,64	0	74322	0	0
Hluboké Mašůvky	462,4	24	0	12	0	1	0	0	1745	7063
Hnanice	374,3	1	0	21,3	0	0,5	0	0	0	0
Lechovice	620	4	0	38	0	3	0	36712	0	0
Loděnice u Mor. Krum.	815,3	2,1	0	24,2	6,7	1	0	0	0	100
Městys Bližkovice	542,6	3	0	12	0	0	0	0	1359	6820
Míroslavské Knínice	672,3	11	2,23	6	0,49	2	0	37078	1151	9392
Načeratice	396,4	7,99	0	22,31	1,09	0,42	0	28940	0	357
Oleksovičky	234	31,1	0	1,5	0	0	0	0	0	0
Petrovice u Mor. Krum.	445,4	6,8	0	8,4	0	1,7	0	0	0	0
Rybníky na Moravě	1006,9	3	0,18	8	0	1	0	33353	620	3499
Slup	1116	10	0	12	0	2	0	7311	0	0
Šatov	1133	28,6	2,72	28,5	0	0,62	0	20335	1186	5974,33
Štítary na Moravě	1497,7	14	0	26	0	0	0	0	0	0
Únanov	1139,4	5	0	12	6,01	1	0,03	0	2946	14762
Vedrovice	475	5	0	20	0	0,5	0	10000	0	0
Velký Karlov	1288	24,97	0	64,81	0	1,34	0	57524	0	0
Vémyslice	1052,82	3	0	14	0	0	0	0	3570	19543
Ves Bližkovice	861,5	0	0	13	0	0	0	0	1869	11025
Vrbovec	1641	17,52	0	30	0	7,45	0	561559	0	0
Zábrdovice u Vedrovic	234	4	0	9	0	0	0	16732	0	0
Celkem:	19493,82	241,34	5,13	492,16	14,29	65,17	0,03	802387	15796	87928,33

Zdroj dat: portál eAgri

Soubor obrázků č. 2 – Podíly zrealizovaných a nerealizovaných opatření v rámci PSZ v okrese Znojmo (zdroj dat: portál eAgri)

U opatření ke zpřístupnění pozemků nelze určit podíl realizovaných a nerealizovaných opatření z důvodu nedostupnosti dat pro všechna k.ú.

6.2 Plán společných zařízení ve vybraných katastrálních územích

6.2.1 Katastrální území Únanov

Základní údaje o KoPÚ v k.ú. Únanov

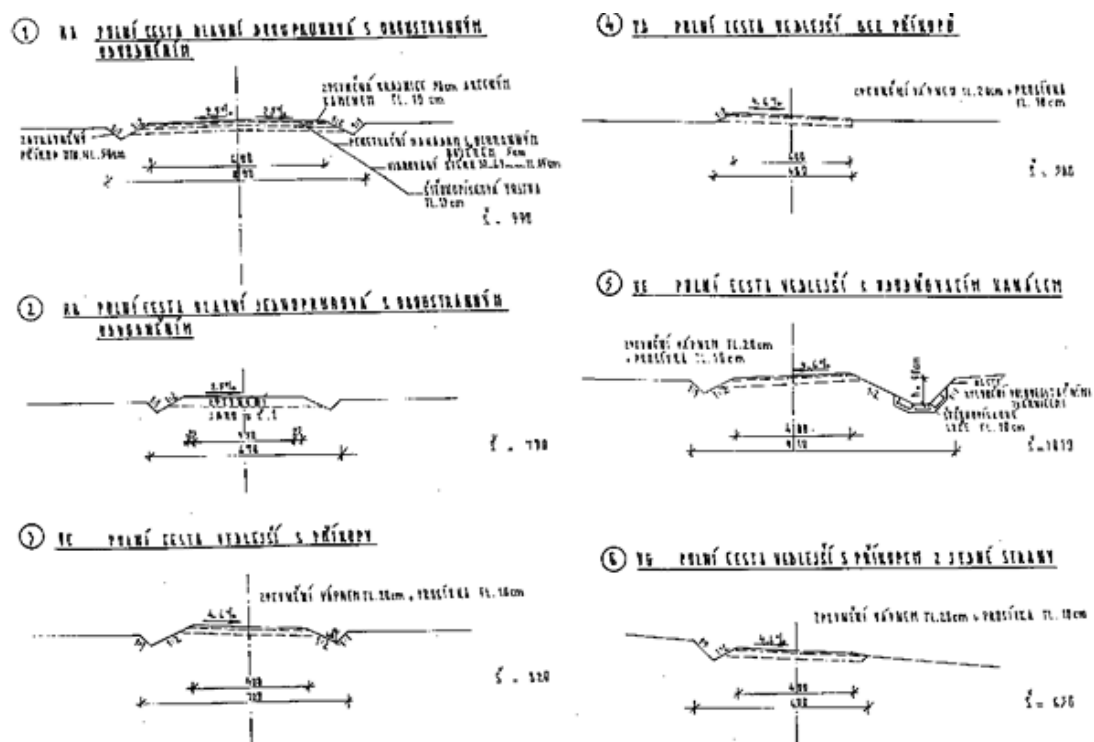
<i>Katastrální území:</i>	Únanov
<i>Datum zahájení:</i>	3. 7. 1993
<i>Datum zápisu do katastru nemovitostí:</i>	21. 9. 1995
<i>Důvody zahájení:</i>	Žádost vlastníků nadpoloviční výměry ZP
<i>Počet vlastnických parcel před zahájením:</i>	1786
<i>Počet vlastnických parcel po ukončení:</i>	1153
<i>Výměra řešeného území [ha]:</i>	1139,4
<i>Projekční firma:</i>	AGROPROJEKT PSO s.r.o.

Data v kapitole 6.2.1 jsou čerpána z Dokumentace ke komplexní pozemkové úpravě v k.ú. Únanov (AGROPROJEKT PSO s.r.o., 1994).

- **Opatření ke zpřístupnění pozemků**

V k.ú. Únanov bylo navrženo 6 kategorií polních cest, které jsou specifikovány ve vzorových příčných řezech na obrázku č. 19. Tabulka č. 14 obsahuje jednotlivé typy navržených polních cest s výměrami dle dokumentace. Jednotlivé polní cesty nebyly polohově určeny v mapových přílohách dokumentace ani blíže popsány v textové dokumentaci.

Obrázek č. 19 – Vzorové příčné řezy polních cest v k.ú. Únanov

Tabulka č. 14 – Navržené polní cesty v rámci PSZ v k.ú. Únanov

Název polní cesty	Počet	Plocha [ha]
Stávající	7	10,9182
Digitalizované	7	0,7249
Vedlejší navržené	123	37,2447
Hlavní navržené	2	2,0822
Celkem	139	50,97

- Protierozní opatření**

Jako protierozní opatření neinvestiční povahy byl navržen protierozní oseední postup, zatravnění v protierozních ochranných pásích a zatravnění údolnic. Mezi protierozní opatření investiční povahy patří návrh nové cestní sítě s příkopy.

- **Vodohospodářská opatření**

V rámci vodohospodářských opatření byl navržen otevřený meliorační kanál O1 ve výměře 1 ha, který se napojuje na potok Únanovka.

- **Opatření k ochraně a tvorbě ŽP - ÚSES**

Celková délka navržených **biokoridorů** v k.ú. Únanov činí 8890 m, což při šířce 15 m představuje výměru přibližně 13 ha. Na jednom metru délky 15 m širokého biokoridoru by mělo být vysazeno 12 – 15 kusů sazenic. Navržená **biocentra** zaujímají plochu 10 ha, přičemž je na 1 m² počínáno s výsadbou jedné rostliny. Ozelenění bylo navrženo na celkem 17 000 m délky polních cest. Rozteč mezi jednotlivými stromy byla stanovena na 7 m. Celková plocha interakčních prvků činí 4 ha při výsadbě 1 rostliny na 1 m². Dále bylo do plánu ÚSES zahrnuto vytvoření **lučních porostů** na 7 ha orné půdy.

6.2.2 Katastrální území Miroslavské Knínice

Základní údaje o KoPÚ v k.ú. Miroslavské Knínice

<i>Katastrální území:</i>	Miroslavské Knínice
<i>Datum zahájení:</i>	29. 7. 1994
<i>Datum zápisu do katastru nemovitostí:</i>	26. 8. 1999
<i>Důvody zahájení:</i>	Žádost vlastníků nadpoloviční výměry ZP
<i>Počet vlastnických parcel před zahájením:</i>	2278
<i>Počet vlastnických parcel po ukončení:</i>	821
<i>Výměra řešeného územ [ha]:</i>	672,3
<i>Projekční firma:</i>	AGROPROJEKT PSO s.r.o.

Data v kapitole 6.2.2 jsou čerpána z Dokumentace ke komplexní pozemkové úpravě v k.ú. Miroslavské Knínice (AGROPROJEKT PSO s.r.o., 1998).

- **Opatření ke zpřístupnění pozemků**

Parametry jednotlivých kategorií navrhovaných cest jsou následující:

Hlavní jednopruhové s příkopy – P4/30, zpevněné živičným povrchem

Vedlejší přístupová bez příkopů – P_{p0} 3/30, zpevněné i nezpevněné, lze použít drcené kamenivo

Vedlejší přístupová s jedním příkopem - P_p13/30, zatravněné

Vedlejší přístupová se dvěma příkopy – P_p23/30, zatravněné

Navržená cestní síť v k.ú. Miroslavské Knínice je označena pomocí parcelních čísel, přes které procházejí, nikoli členěna na jednotlivé ucelené prvky, jako je tomu u ostatních řešených k.ú. (mimo k.ú. Únanov). V tabulce č. 15 je uvedena specifikace navržených cest.

Tabulka č. 15 – Navržené polní cesty v rámci PSZ v k.ú. Miroslavské Knínice

Parcelní číslo	Kategorie	Délka [m]	Navržené zpevnění	Parcelní číslo	Kategorie	Délka [m]	Navržené zpevnění
3090	SRHC	700	PK	3378	NNVC	112	Lkt
3091	SRHC	87	PK	3329	NNVC	13	Lkt
3174	SRHC	342	PK	3376	NNVC	156	Lkt
3277	SRHC	309	PK	3381	NNVC	435	Lkt
3377	SRHC	1656	PK	3396	NNVC	269	Lkt
3344	SRHC	1717	PK	3359	NNVC	741	Lkt
3716	SRHC	344	PK	3413	NNVC	444	Lkt
3033	SRVC	307	PK	3349	NNVC	154	Lkt
3543	SRVC	1372	PK	3483	NNVC	707	Lkt
3544	SRVC	1714	PK/Lkt	3504	NNVC	427	Lkt
3015	NNVC	641	Lkt	3459	NNVC	1708	Lkt
3000	NNVC	299	Lkt	3460	NNVC	859	Lkt
3032	NNVC	525	Lkt	3433	NNVC	1402	Lkt
3053	NNVC	913	Lkt	3444	NNVC	346	Lkt
3071	NNVC	417	Lkt	3533	NNVC	158	Lkt
3072	NNVC	139	Lkt	3519	NNVC	515	Lkt
3089	NNVC	1299	Lkt	3632	NNVC	583	PK/Lkt
3093	NNVC	483	Lkt	3598	NNVC	1289	Lkt
3119	NNVC	479	Lkt	3633	NNVC	1319	Lkt
3104	NNVC	472	Lkt	3634	NNVC	1478	Lkt
3140	NNVC	493	Lkt	3650	NNVC	1038	Lkt
3156	NNVC	366	Lkt	3671	NNVC	158	Lkt
3169	NNVC	327	Lkt	3696	NNVC	635	Lkt
3170	NNVC	404	Lkt	3695	NNVC	550	Lkt
3178	NNVC	378	Lkt	3715	NNVC	495	Lkt
3186	NNVC	417	Lkt	3740	NNVC	324	Lkt
3187	NNVC	264	Lkt	3743	NNVC	490	Lkt
3199	NNVC	119	Lkt	3746	NNVC	84	Lkt
3210	NNVC	335	Lkt	3778	NNVC	349	Lkt
3208	NNVC	383	Lkt	3777	NNVC	232	Lkt
3229	NNVC	330	Lkt	3775	NNVC	221	PK
3237	NNVC	39	Lkt	3774	NNVC	167	Lkt
3263	NNVC	166	Lkt				
3280	NNVC	47	Lkt	Σ	SRHC	5155	
3319	NNVC	150	PK	Σ	SRVC	3393	
3318	NNVC	787	Lkt	Σ	NNVC	28530	

Zkratky

SRHC stávající rekonstruované cesty hlavní

SRVC stávající rekonstruované cesty vedlejší

NNVC nově navržené cesty vedlejší

PK pevná konstrukce

Lkt Lehká konstrukce travnatá

- **Protierozní opatření**

Jako prvky protierozní ochrany byly navrženy zatravněné pásy, které jsou specifikovány v tabulce č. 16.

Tabulka č. 16 – Navržené zatravněné pásy v rámci PSZ v k.ú. Miroslavské Knínice

Parcelní číslo	Výměra [m ²]	Parcelní číslo	Výměra [m ²]
3092	6688	3461	11494
3117	3105	3542	3208
3141	7212	3431	5586
3157	1811	3455	3213
3130	1122	3451	3200
3200	2916	3653	8247
3360	4469	3672	2109
3395	2291	3682	7097
3402	2201	3733	12153
3352	2488	3751	3044
3408	1344	3762	5341
3350	1434	3727	1403
3412	1042	3741	1221
3477	2959	3756	3953
3473	3218	3703	2523
Σ			118092

- **Vodohospodářská opatření**

Mezi vodohospodářská opatření v k.ú. Miroslavské Knínice je zařazen záchytný příkop O2 pro ochranu obce před přítokem přívalových vod. Specifikace je uvedena v tabulce č. 17.

Tabulka č. 17 – Navržený prvek vodohospodářského opatření v rámci PSZ v k.ú. Miroslavské Knínice

Parcelní číslo	Výměra [m ²]	Poznámka
3129	1217	Otevřené lichoběžníkové koryto, ŽB rámový propust na silnici Miroslavské Knínice - Lesonice, trubní propust na polní cestě p.č. 3090 a 3091, změna druhu pozemku na vodní plochu
3201	1867	

- **Opatření k ochraně a tvorbě ŽP – ÚSES**

V tabulce č. 18 jsou uvedeny navržené prvky zahrnuté do opatření ÚSES.

Tabulka č. 18 – Navržené prvky ÚSES v rámci PSZ v k.ú. Miroslavské Knínice

Parcelní číslo	Výměra [m²]	Navrhované opatření
3035	298	Lokální biokoridor
3031	7527	Lokální biokoridor
3484	20299	Regionální biokoridor
3505	2691	Interakční prvek
3534	6143	Regionální biokoridor
3532	3333	Regionální biokoridor
3527	3391	Regionální biokoridor
3444	1461	Lokální biocentrum
3670	11195	Lokální biokoridor
3674	4869	Lokální biokoridor
3768	2157	Interakční prvek
3445	3402	Lokální biokoridor/ zatravněný průleh
3545	445	Lokální biokoridor/ zatravněný průleh
3581	8454	Lokální biokoridor/ zatravněný průleh
Σ	75665	

6.2.3 Katastrální území Rybníky na Moravě

Základní údaje o KoPÚ v k.ú. Rybníky na Moravě

<i>Katastrální území:</i>	Rybníky na Moravě
<i>Datum zahájení:</i>	4. 12. 2001
<i>Datum zápisu do katastru nemovitostí:</i>	20. 12. 2004
<i>Důvody zahájení:</i>	Žádost vlastníků nadpoloviční výměry ZP
<i>Počet vlastnických parcel před zahájením:</i>	6348
<i>Počet vlastnických parcel po ukončení:</i>	2057
<i>Výměra řešeného území:</i>	1006,9
<i>Projekční firma:</i>	AGROPROJEKT PSO s.r.o.

Data v kapitole 6.2.3 jsou čerpána z Dokumentace ke komplexní pozemkové úpravě v k.ú. Rybníky na Moravě (AGROPROJEKT PSO s.r.o., 2004).

- **Opatření ke zpřístupnění pozemků**

V k.ú. Rybníky na Moravě byly v rámci PSZ navržena následující kategorie cest:

Stávající projektované – P4/30 (4,5)

Stávající v návrhu – Pp03/30 (4,5)

Nově navržené - Pp03/30 (4,5)

Při realizaci cest je kalkulováno se zpevněním 30-50 m od silnice živičným povrchem. V tabulce č. 19 jsou uvedeny specifikace navržených cest.

Tabulka č. 19 – Navržené polní cesty v rámci PSZ v k.ú. Rybníky na Moravě

Označení cesty	Druh	Délka [m]	Navržený způsob zpevnění	Označení cesty	Druh	Délka [m]	Navržený způsob zpevnění
PC1	SP	2752	PK	C38	SN	570	T LKt
PC2	SP	2420	PK	C39	N	45	T LKt
PC3	SP	1042	PK	C40	N	630	T LKt
PC4	SP	707	PK	C41	N	770	T LKt
C10	SN	745	T LKt	C42	N	590	T LKt
C11	SN	440	T LKt	C43	N	0	T LKt
C13	SN	1420	LKt	C44	N	115	T LKt
C14	SN	255	T LKt	C45	N	410	T LKt
C15	SN	695	T LKt	C46	N	215	T LKt
C16	SN	280	T LKt	C47	N	790	LLK
C17	SN	130	T LKt	C48	N	1010	T LKt
C18	SN	105	LLK	C49	N	530	LLKv
C19	SN	1417	LKt	C50	N	80	LLK
C20	SN	960	LLK	C51	N	570	T LKt
C21	SN	115	LLK	C52	N	565	T LKt
C22	SN	360	LLK	C53	N	593	T LKt
C23	SN	655	T LKt	C54	N	255	T LKt
C24	SN	260	LLK	C55	N	430	T LKt
C25	SN	195	T LKt	C56	N	880	T LKt
C26	SN	1260	LLK	C57	N	560	T LKt
C27	SN	375	T LKt	C58	N	95	T LKt
C28	SN	105	LLK	C59	N	90	T LKt
C29	SN	750	LLKv	C60	N	457	T LKt
C30	SN	985	T LKt	C61	N	900	T LKt
C31	SN	270	LLK	C62	N	50	T LKt
C32	SN	2330	T LKtv	C63	N	240	T LK
C33	SN	170	T LKt	C64	N	25	T LKt
C34	SN	150	T LKt	C65	N	35	T LKt
C35	SN	610	PKv	Σ	SP	6921	
C36	SN	365	T LKt	Σ	SN	15502	
C37	SN	100	T LKt	Σ	N	10930	

Zkratky

PK pevná konstrukce
PK v pevná konstrukce + ozelenění
LK lehká konstrukce - dle PD
LK v lehká konstrukce + ozelenění
LK t lehká konstrukce - travnatá

LK t v lehká konstrukce travnatá + ozelenění
SP stávající projektovaná
SN stávající v návrhu
N navržená

- **Protierozní opatření**

Na požadavek obce byly navrženy dva záchytné otevřené odpady pro odvod přívalových vod z důvodu ochrany intravilánu se specifikací uvedenou v tabulce č. 20.

Tabulka č. 20 – Navržené prvky protierozního opatření v rámci PSZ v k.ú. Rybníky na Moravě

Označení	Délka [m]	Výměra [m ²]
Otevřený odpad O1	536	2299
Otevřený odpad O2	210	1166
Σ	746	3465

Protierozní opatření také zahrnuje polní cesty s protierozní funkcí, zatravněné údolnice a zatravněné protierozní pásy, které jsou v součinnosti s ochrannou funkcí biokoridorů a biocenter, dále travnaté, křovinné a lesní zasakovací pásy.

- **Vodohospodářská opatření**

Návrh vodohospodářských opatření je společně vázán na protierozní ochranu, ve které byly navrženy otevřené odpady O1 a O2 v celkové výměře 3465 m².

- **Opatření k ochraně a tvorbě ŽP – ÚSES**

Navržené prvky spadající do opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí jsou uvedeny v tabulce č. 21.

Tabulka č. 21– Navržené prvky ÚSES v rámci PSZ v k.ú. Rybníky na Moravě

Označení	Výměra [m ²]	Poznámka
K 139b	62441	částečně funkční, doplnit skladbu porostů, omezit ruderální dřeviny
K139 c	4857	částečně funkční, doplnit skladbu porostů, omezit ruderální dřeviny
K 139d	20242	částečně funkční, doplnit skladbu porostů, omezit ruderální dřeviny
K 139 v	5750	vymezen jako chybějící na orné půdě, nutnost obnovy lesního společenstva
LBC 2	54830	přestavba ve prospěch dřevin odpovídajících původním společenstvům
LBC 3	47348	přestavba ve prospěch dřevin odpovídajících původním společenstvům
LBC 4	13956	přestavba ve prospěch dřevin odpovídajících původním společenstvům
LBC 5	17324	funkční, odstranit náletové dřeviny
LBC 6	22254	doplnit, v nivě Rokytne nutnost úprava vodního režimu zachováním mokřadní části
BK 4-5	3921	nově založit na ploše polí a remízku nad vinohrady
BK 5-5	56762	plochy polí a luk v nivě
BK 6-5	18268	plochy polí a luk v nivě
BK 9-7	13759	nově založit na ploše polí kolem silnice
Σ	341712	

6.2.4 Katastrální území Šatov

Základní údaje o KoPÚ v k.ú. Šatov

<i>Katastrální území:</i>	Šatov
<i>Datum zahájení:</i>	6. 9. 2005
<i>Datum zápisu do katastru nemovitostí:</i>	19. 4. 2007
<i>Důvody zahájení:</i>	Žádost vlastníků nadpoloviční výměry ZP
<i>Počet vlastnických parcel před zahájením:</i>	1652
<i>Počet vlastnických parcel po ukončení:</i>	819
<i>Výměra řešeného území:</i>	1133
<i>Projekční firma:</i>	AGROPROJEKT PSO s.r.o.

Data v kapitole 6.2.4 jsou čerpána z Dokumentace ke komplexní pozemkové úpravě v k.ú. Šatov (AGROPROJEKT PSO s.r.o., 2006).

- **Opatření ke zpřístupnění pozemků**

Návrh obsahuje tři kategorie cest s následujícími parametry:

Cesty hlavní – projektované CP1 – CP19 byly navrženy s vozovkou zpevněnou asfaltovým povrchem a to v kategorii Pp0 – 5/40 a Pp0 – 4,5/30 s krajnicemi 0,5 m.

Cesty vedlejší zpevněné – jedná se o stávající zpevněné polní cesty, které jsou i nadále navrženy s vozovkou zpevněnou asfaltovým povrchem nebo živičným povrchem v kategorii Pp0 – 4/30 jako jednopruhové s krajnicemi 0,5 m.

Cesty vedlejší nezpevněné – jsou cesty doplňkové přístupové jednopruhové, které se běžně provádějí s travnatým povrchem. U travnatých navržených nebo stávajících polních cest bylo využito kategorií Pp0 – 4/30.

Tabulka č. 22 obsahuje specifikaci navržených cest.

Tabulka č. 22– Polní cesty v PSZ v k.ú. Šatov

Označení	Druh	Délka [m]	Navržené zpevnění	Označení	Druh	Délka [m]	Navržené zpevnění
CP1	HP	1056	PK	CP46	SV	800	Lkt
CP2	HP	295	PK	CP47	SV	320	Lkt
CP3	HP	183	PK	CP48	SV	2220	Lkt
CP4	HP	880	PK	CP49	SV	410	Pk
CP5	HP	767	PK	CP50	SV	378	Lkt
CP6	HP	923	PK	CP60	NV	230	Lkt
CP7	HP	935	PK	CP61	NV	410	Lkt
CP8	HP	302	PK	CP62	NV	520	Lkt
CP9	HP	1629	PK	CP63	NV	620	Lkt
CP10	HP	1316	PK	CP64	NV	664	Lkt
CP11	HP	350	PK	CP65	NV	780	Lkta
CP12	HP	259	PK	CP66	NV	650	Lkta
CP13	HP	1249	PK	CP67	NV	475	Lkt
CP14	HP	1098	PK	CP68	NV	652	Lkt
CP15	HP	1030	PK	CP69	NV	765	Lkt
CP16	HP	1100	PK	CP70	NV	343	Lkt
CP17	HP	2486	PK	CP71	NV	990	Lkt
CP18	HP	2324	PK	CP72	NV	630	Lkt
CP19	HP	1281	PK	CP73	NV	630	Lkt
CP20	SV	1678	PK	CP74	NV	583	Lkt
CP21	SV	355	PK	CP75	NV	579	Lkt
CP22	SV	513	PK	CP76	NV	342	Lkt
CP23	SV	968	PK	CP77	NV	340	Lkt
CP24	SV	480	Lkt	CP78	NV	978	Lkt
CP25	SV	726	Lkta	CP79	NV	1050	Lkt
CP26	SV	1525	Lkt	CP80	NV	1003	Lkt
CP27	SV	670	Lkt	CP81	NV	680	Lkt
CP28	SV	167	Lkt	CP82	NV	495	Lkt
CP29	SV	128	Lkt	CP83	NV	265	Lkt
CP30	SV	1510	Lkta	CP84	NV	517	Lkt
CP31	SV	2796	Lka	CP85	NV	519	Lkt
CP32	SV	645	Lkt	CP86	NV	522	Lkt
CP33	SV	135	Lk	CP87	NV	519	Lkt
CP34	SV	555	Lk	CP88	NV	517	Lkt
CP35	SV	1020	Lk	CP89	NV	517	Lkt
CP36	SV	1135	Lk	CP90	NV	255	Lkt
CP37	SV	43	Lk	CP91	NV	520	Lkt
CP38	SV	672	Lkt	CP92	NV	90	Lkt
CP39	SV	712	Lkt	CP93	NV	245	Lkt
CP40	SV	392	Lkt	CP94	NV	840	Lkt
CP41	SV	710	Lkt	CP95	NV	600	Lkt
CP42	SV	77	Lkt				
CP43	SV	450	Lkt	Σ	HP	19463	
CP44	SV	240	Lkt	Σ	SV	22862	
CP45	SV	432	Lkt	Σ	NV	20335	

Zkratky

HP hlavní projektovaná
SV stávající vedlejší
NV navržené vedlejší

PK pevná konstrukce
Lkt lehká konstrukce travnatá
Lkta Lkt + alej

U CP4 byl navržen dostatečně dimenzovaný vtokový objekt s odvodem do stávajícího zatrubněného odpadu v místní trati, který ústí po 80 m do Daníže.

- **Protierozní opatření**

Mezi opatření stavebně technická v rámci protierozní ochrany byly navrženy zatravněné pásy, které jsou specifikovány v tabulce č. 23.

Tabulka č. 23 – Navržené zatravněné pásy v rámci PSZ v k.ú. Šatov

Číslo pásu	Délka [m]	Šířka navržená [m]	Výměra [m ²]	Současné využití
ZP 1	430	10	5043	orná půda
ZP 2	483	10	4810	orná půda
ZP 3	545	10	16873	orná půda
ZP 4	285	10	10330	orná půda
ZP 5	760	10	22575	orná půda
ZP 6	330	10	24460	orná půda
ZP 7	365	10	23280	orná půda
ZP 8	75	10	3420	orná půda
ZP 9	1015	10	30780	orná půda
ZP 10	155	10	2265	orná půda
ZP 11	995	10	29833	orná půda
Σ			173669	

Z důvodu ohroženosti území větrnou erozí byly navrženy větrolamy uvedené v tabulce č. 24.

Tabulka č. 24 – Větrolamy navržené v rámci PSZ v k.ú. Šatov

Číslo větrolamu	Délka [m]	Šířka navržená [m]	Výměra [m ²]
VETR 1	345	15	5133
VETR 2	1680	15	24713
VETR 3	750	15	10835
VETR 4	1680	15	24750
VETR 5	950	15	14600
VETR 6	990	15	14092
VETR 7	1265	15	17867
Σ			111990

- **Vodohospodářská opatření**

Mezi vodohospodářská opatření se řadí návrh zatravněných pásů a interakčních prvků, které navazují a jsou propojeny s navrženými prvky ÚSES. Funkce ochrany půdy bude doplněna výsadbou větrolamů.

Stávajícím prvkem vodohospodářského opatření je meliorační odpad O1 ve výměře 0,6186 ha, které je nutné pročistit od naplavenin a domovního odpadu.

- **Opatření k ochraně a tvorbě ŽP – ÚSES**

Navržené prvky v rámci opatření k ochraně a tvorbě ŽP jsou uvedeny a specifikovány v tabulce č. 25.

Tabulka č. 25 – Navržené prvky ÚSES v rámci PSZ v k.ú. Šatov

Označení	Výměra prvku [ha]	Výměra v ObPÚ [ha]	Druh prvku	Označení	Výměra prvku [ha]	Výměra v ObPÚ [ha]	Druh prvku
C 1	1,03	0,95	BC	IP 9	0,282	0,282	IPP
C 2	2,77	2,73	BC	IP 10	0,038	0,038	IPP
C 3	4,22	3,33	BC	IP 11	0,232	0	IPP
C 4	0	0	BC, mimo ObPÚ	IP 12	3,505	3,505	IPP
				IP 13	0,2774	0,2774	IPP
				IP 14	1,027	1,027	IPP
C 5	6,163	6,163	BC	IP 15	0,3757	0,3757	IPP
K 1 a, b	0,95	1,2295	BK	A 1	0,0856	0	IPL
K 2 a-d	0,85	1,208	BK	A2	0,4576	0	IPL
K 3 a, b	1,28	1,033	BK	A 3	0,1905	0,1905	IPL
K 4 a-d	1,18	2,044	BK	A 4	0,2646	0,2646	IPL
				A 5	0,0872	0,0872	IPL
				A 6	0,2232	0,2232	IPL
K 5	0	0	BK, mimo ObPÚ	A 7	0,7195	0,7195	IPL
				A 8	0,2034	0,2034	IPL
				A 9	0,255	0,255	IPL
K 6	0,47	0,673	BK	A 10	0,548	0,548	IPL
K 7	0,33	0,4865	BK	A 11	0,6942	0,6942	IPL
IP 1	0,17	0,17	IPP	A 12	0,7425	0,7425	IPL
IP 2	0,1437	0,1437	IPP	A 13	0,3636	0,3636	IPL
				A 14	0,4452	0,4452	IPL
				A 15	0,4452	0,4452	IPL
IP 3	0,035	0,035	IPP, mimo ObPÚ	L 1	0,1	0,1	IPO
IP 4	0,277	0,277	IPP	L 2	0,03	0,03	IPO
IP 5	1,089	1,089	IPP	L 3	0,7181	0,7181	IPO
IP 6	0,185	0,185	IPP	L 4	0,0724	0,0724	IPO
IP 7	0,417	0,417	IPP				
IP 8	0,246	0,246	IPP				
					Σ	33,5722	

Zkratky

- BC** biocentrum
- BK** biokoridor
- IPP** interakční prvek plošný
- IPL** interakční prvek liniový
- IPO** interakční prvek ostatní

6.2.5 Katastrální území Načeratice

Základní údaje o KoPÚ v k.ú. Načeratice

<i>Katastrální území:</i>	Načeratice
<i>Datum zahájení:</i>	19. 12. 2006
<i>Datum zápisu do katastru nemovitostí:</i>	19. 3. 2010
<i>Důvody zahájení:</i>	Žádost vlastníků nadpoloviční výměry ZP
<i>Počet vlastnických parcel před zahájením:</i>	1152
<i>Počet vlastnických parcel po ukončení:</i>	563
<i>Výměra řešeného území:</i>	396,4
<i>Projekční firma:</i>	AGROPROJEKT PSO s.r.o.

Data v kapitole 6.2.5 jsou čerpána z Dokumentace ke komplexní pozemkové úpravě v k.ú. Načeratice (AGROPROJEKT PSO s.r.o., 2009).

- **Opatření ke zpřístupnění pozemků**

Kategorizace navržených polních cest je následující:

Cesty hlavní – projektované CP1, CP2, CP3, CP5, CP7,C P8 byly navrženy s vozovkou zpevněnou mechanicky zpevněným kamenivem v kategorii P 4/30 a P4,5/30 s krajnicemi 0,5 m.

Cesty vedlejší – jedná se o stávající polní cesty, které jsou navrženy s vozovkou zpevněnou mechanicky zpevněným kamenivem nebo živičným povrchem či lehkou travnatou konstrukcí v kategorii P4/30 a P4,5/30 jako jednopruhové s krajnicemi 0,5m.

Cesty doplňkové – jsou cesty doplňkové přístupové jednopruhové, které se běžně provádějí s travnatým povrchem. U travnatých navržených nebo stávajících polních cest bylo využito kategorií P2,5/30 – P3,5/30.

V tabulce č. 26 jsou navržené cesty specifikovány.

Tabulka č. 26 – Navržené polní cesty v rámci PSZ v k.ú. Načeratice

Označení	Druh	Délka [m]	Navržené zpevnění	Označení	Druh	Délka [m]	Navržené zpevnění
CP1	SHP	1175	MZK	C15	NV	555	Lkt
CP2	SHP	963	MZK	C16	NV	606	Lkt
CP3	SHP	1022	MZK	C17	NV	20	PK
CP3-2	SVP	70	MZK	C18	NV	70	PK
CP4	SVP	499	MZK	C19	NV	131	Lkt
CP5	SHP	1357	MZK	C20	NV	292	Lkt
CP6	SVP	754	MZK	C21	NV	631	Lkt
CP7	SHP	1342	MZK	C22	NV	147	Lkt
CP7-2	SVP	31	MZK	C23	ND	371	Lkt
CP8	SHP	610	MZK	C24	NV	71	Lkt
CP9	SVP	642	MZK	C25	ND	135	Lkt
CP9-2	SVP	97	MZK	C26	NV	847	LktA1
CP9-3	SVP	22	MZK	C27	NV	568	Lkt
C1	NV	492	Lkt	C28	NV	146	Lkt
C2	NV	246	LktA1, P	C29	NV	533	Lkt
C3	NV	120	Lkt	C30	NV	662	Lkt
C4	NV	785	P	C31	NV	314	Lkt
C5	NV	152	Lkt	C32	NV	559	Lkt
C6	NV	692	Lkt	C33	NV	242	Lkt
C7	NV	147	Lkt	C34	ND	164	Lkt
C8	NV	502	Lkt	C35	ND	89	Lkt
C9	NV	1512	Lkt	C36	ND	236	Lkt
C10	NV	670	Lkt	C37	ND	21	Lkt
C11	NV	1025	Lkt	Σ	SHP	6469	
C12	NV	461	Lkt	Σ	SVP	2115	
C13	NV	653	Lkt	Σ	NV	14200	
C14	NV	349	Lkt	Σ	ND	1016	

Zkratky

SHP stávající cesty hlavní projektované

SVP stávající cesty vedlejší projektované

NV navržené vedlejší cesty

ND navržené doplňkové cesty

MZK mechanicky zpevněné kamenivo

Lkt lehká konstrukce travnatá

LktA1 lehká konstrukce travnatá s jednostrannou alejí

P panely

- **Protierozní opatření**

Jihovýchodně od obce Načeratice v lokalitě „Na Vrbovecku“ je navržen **zatravněný pás ZP1** (šířka 10 m, délka 50 m) pod cestou C16, jednak z důvodu přerušení táhlého dlouhého svahu, jednak kvůli ochraně vodního zdroje pod ním a také z důvodu měření odnosu splavenin do silničního příkopu.

Severovýchodně od obce Načeratice v lokalitě „Kamenný vrch“ byl navržen **zatravněný pás ZP2** v délce 500 m a průměrné šířce 50 m. Jedná se o nejproblémovější lokalitu v k.ú. Načeratice vzhledem k dlouhodobé průměrné ztátě půdy přesahující 1 ha/rok.

V tabulce č. 27 jsou popsány navržené větrolamy v k.ú. Načeratice.

Tabulka č. 27 – Navržené prvky protierozního opatření v rámci PSZ v k.ú. Načeratice - větrolamy

Označení	Původní			Navržená		
	Délka [m]	Šířka [m]	Výměra [m ²]	Délka [m]	Šířka [m]	Výměra [m ²]
V 1	1200	12	15905	1200	15	19214
V 2	0	0	0	1130	15	16504
V 3	1090	5 - 6	5995	1090	7	8521
V 4	0	0	0	1010	15	14896
		Σ	21900	Σ	59135	

- **Vodohospodářská opatření**

Na podporu retenční schopnosti stávajícího otevřeného melioračního odpadu, který ústí do Derflického potoka, byl navržen zatravněný pás ZP2 v lokalitě „Kamenný vrch“. V jižní části území je retenční schopnost posílena návrhem ÚSES, větrolamů a zatravněným pásem ZP 1 nad stávajícím vodním zdrojem nad silnicí III/3978.

- **Opatření k ochraně a tvorbě ŽP – ÚSES**

V tabulce č. 28 jsou prvky spadající do opatření ÚSES specifikovány.

Tabulka č. 28 – Navržené prvky ÚSES v rámci PSZ v k.ú. Načeratice

Označení	Druh opatření	Výměra [m ²]	
		současná	navržená
LBC 49a	Stávající porost probrat, doplnit, zalesnit přidanou plochu	8778	15534
LBC 49b	Nově založit na orné půdě	0	14826
LBC 51a	Přestavba porostu, doplnění	13919	23597
LBC 51b	Přestavba porostu, doplnění	2781	13230
LBK 28-49	Stávající porost upravit, na přidané ploše založit	0	22801
LBK 28-51	Stávající porost upravit, na přidané ploše založit	0	26593
LBK 49-50	Stávající porost upravit, na přidané ploše založit	14531	27392
LBK 50-51	Stávající porost upravit, břehový porost doplnit	0	9682
LBK 51a-51b	Stávající porosty probrat, porost doplnit	0	8829
ZCHÚ Střebovský kopec	Stávající porosty upravit, podmínky stanovil orgán ochrany přírody	17503	22363
Aleje A1, A2	Stávající porosty doplnit	0	2590
IP 1 až IP 13	Stávající porosty probrat, doplnit	0	35623
Σ		57512	223060

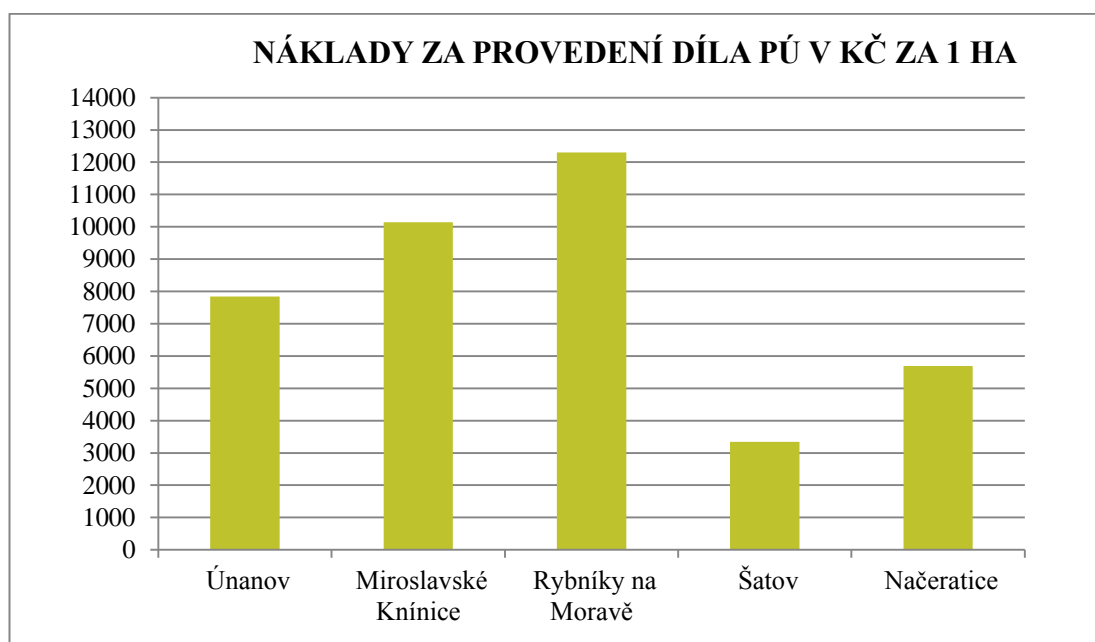
7. VÝSLEDKY

V tabulce č. 29 jsou uvedeny náklady na vypracování návrhu PÚ ve vybraných katastrálních územích a na obrázku č. 20 jsou náklady znázorněny graficky.

Tabulka č. 29 – Náklady na pozemkové úpravy v zájmových katastrálních územích (zdroj dat: projektové dokumentace zpracovatele pozemkových úprav)

K.Ú.	Rok počátku prací na PÚ	Celkové náklady [Kč]	Výměra ObPÚ [ha]	Náklady na 1 ha [Kč]
Únanov	1993	7 890 422	1005,5336	7 847
Mirotavské Knínice	1995	6 815 528	672,2574	10 138
Rybníky na Moravě	2002	7 811 685	635,0155	12 302
Šatov	2005	3 791 382	1133,1556	3 346
Načeratice	2007	2 254 628	396,3694	5 688

Obrázek č. 20 – Náklady za provedení díla PÚ v Kč

7.1 Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Únanov

V rámci KoPÚ Únanov byly realizovány prvky uvedené v tabulce č. 30.

Tabulka č. 30– Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Únanov

Název akce	Rok realizace	Rozsah		Cena [Kč]				
		Výměra [m ²]	Délka [m]	PD	Realizace	ZF	AD	Celkem
Meliorační odpad trubní 01	1998	250	100	42416	5999109	VPS	-	641525
Biokoridor 5a	1999	11716	-	42630	realizace obec	VPS	-	42630
Biokoridor 6a	1999	5370	-					
Biocentrum Únanov	2000	43000	-	42630	realizace obec	VPS	-	42630
PC Únanov HB	2003	2960	740	73000	152566	VPS	10500	3333566
						SAPARD		
PC Únanov HC1	2003	8775	1211	85260	4148626	SAPARD	10500	4244386
PC Únanov p.č. 5803	2005	4975	995	134400	6272408	OP	11900	6418708

Zkratky

PD projektová dokumentace

ZF zdroj financí

AD autorský dozor

VPS všeobecná pokladniční správa

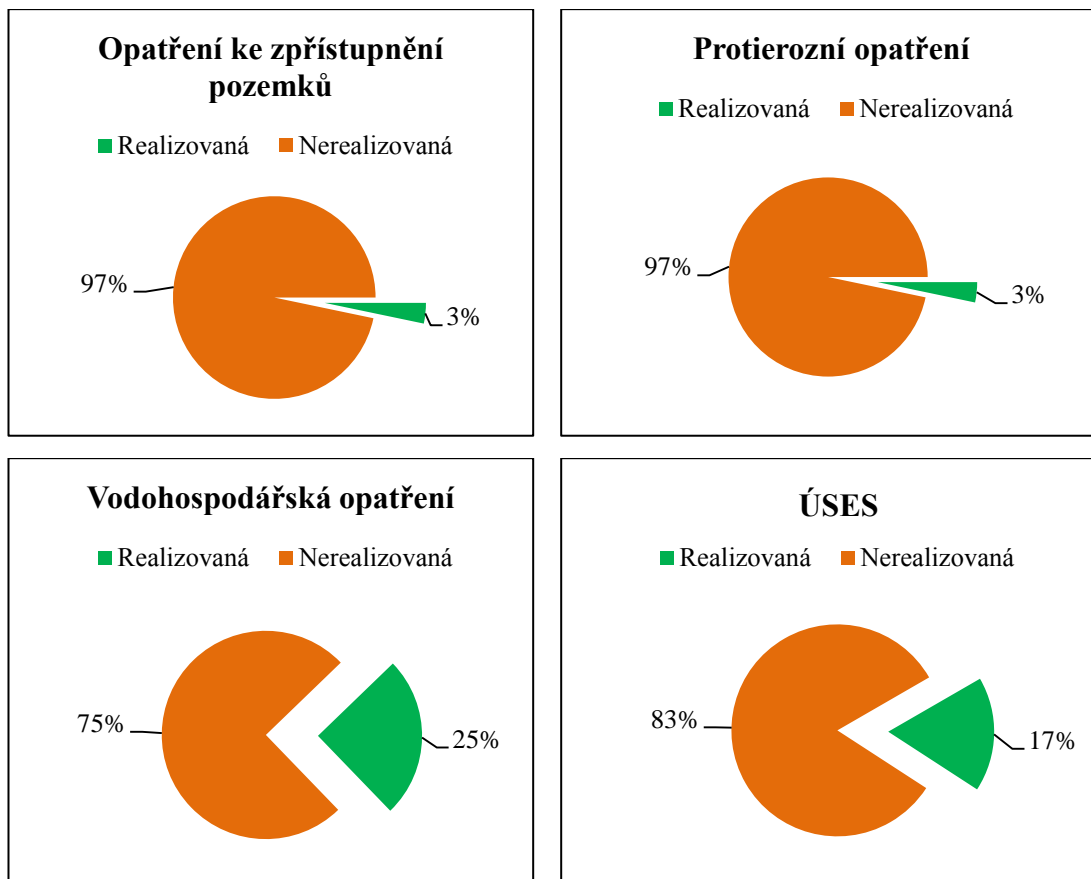
OP operační program

Tabulka č. 31 vykazuje výměry navržených a realizovaných opatření. Na souboru obrázků č. 3 jsou znázorněny poměry realizovaných a nerealizovaných opatření.

Tabulka č. 31 – Navržená a realizovaná opatření v rámci PSZ v k.ú. Únanov

Opatření	Návrh [m ²]	Realizace [m ²]
Opatření ke zpřístupnění pozemků	50970	1671
Protierozní opatření	50970	1671
Vodohospodářská opatření	1000	250
ÚSES	343350	60086

Soubor obrázků č. 3 – Poměr realizovaných a nerealizovaných opatření v rámci PSZ v k.ú. Únanov

7.1.1 Realizovaná opatření ke zpřístupnění pozemků

- **PC Únanov HB**

Trasa vybudované polní cesty prochází polní tratí Dolní Nádavky, Rybník a Dolní pšeničný. Cílem projektu bylo zkvalitnění přístupu vlastníkům na jejich pozemky. Začátek polní cesty je napojen na kraj zpevnění stání silnice II/39922 Únanov - Hluboké Mašůvky.

Na souboru obrázků č. 4 je ilustrován současný stav realizované polní cesty.

Soubor obrázků č. 4 – Polní cesta Únanov HB – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

- **PC Únanov HC1**

Trasa vybudované polní cesty kopíruje původní trasu polní cesty v polní trati obce Únanov. Samotná polní cesta a sjezdy z ní byly vybudovány podle potřeb nového vlastnického uspořádání pozemků po KoPÚ.

Na souboru obrázků č. 5 je ilustrován současný stav realizované polní cesty.

Soubor obrázků č. 5 – Polní cesta Únanov HC1 – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

- **PC Únanov p.č. 5803**

Trasa polní cesty začíná na jihozápadním okraji obce Únanov připojením na místní komunikaci. Pokračuje přímým směrem na obec Přímětice. Těleso polní cesty bylo provedeno do dané parcely tak, aby bylo možné provést případnou rekonstrukci polní cesty na kategorii silnice s šířkou 7,5 m.

Na souboru obrázků č. 6 je ilustrován současný stav realizované polní cesty.

Soubor obrázků č. 6 – Polní cesta Únanov na parcelní čísle 5803 – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

7.1.2 Realizované prvky v rámci vodohospodářských opatření

- **Meliorační odpad trubní O1**

V rámci vodohospodářských opatření byl realizován meliorační odpad trubní O1 v délce 100 m. Realizace prvku má pozitivní dopad na retenci a akumulaci vody v krajině. Soubor obrázků č. 7 ilustruje současný stav prvku. Prvek je udržovaný a funkční.

Soubor obrázků č. 7 – Meliorační odpad trubní O1 – současný stav

Foto: Štrougalová, 2015

7.1.3 Realizované prvky v rámci ÚSES

- **Biokoridor 5a**

Dotčená území pro výstavbu biokoridoru se nacházejí severně od obce a dále ve východní části k.ú. Únanov v tratích Nádavky a U rudy. Cílem realizace byla zejména ochrana před větrnou erozí.

Na souboru obrázků č. 8 je znázorněn současný stav biokoridoru 5a.

Soubor obrázků č. 8 – Biokoridor 5a – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

- **Biokoridor 6a**

Biokoridor 6a byl realizován v severovýchodní části k.ú. Únanov v tratích Rybníky a Padělky. Lokální biokoridor navazuje na biokoridor 6b a na existující vzrostlé porosty. Cílem realizace byla zejména ochrana před větrnou erozí.

Na souboru obrázků č. 9 je znázorněn současný stav realizovaného biokoridoru 6a.

Soubor obrázků č. 9 – Biokoridor 6a – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

- **Biocentrum Únanov**

Lokální biocentrum „Kaolinka“ je prvkem lokálního ÚSES na pozemcích rekultivovaných po ukončení těžby. Prvek se nachází v jižní části k.ú. Únanov a jeho úkolem je umožnit vznik a trvalou existenci společenstev blízkých doubravám a habrojilmovým jasaninám. Prvek je dobře začleněn do okolní krajiny.

Soubor obrázků č. 10 ilustruje současný stav biocentra.

Soubor obrázků č. 10 – Biocentrum Únanov „Kaolinka“ – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

7.2 Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Miroslavské Knínice

V rámci KoPÚ Miroslavské Knínice byly realizovány prvky uvedené v tabulce č. 32.

Tabulka č. 32 – Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Miroslavské Knínice

Název akce	Rok realizace	Rozsah		Cena [Kč]						
		Výměra [m ²]	Délka [m]	PD	Realizace	ZF	SD	AD	AP	Celkem
Biokoridor LBK 1	2000	4869	-	15834	realizace obec	VPS	-	15834	-	15834
Záchytný příkop O2	2004	3084	521	102900	1625279	SAPARD	-	11900	-	6418708
PC parcelní č. 3126, 3090, 3091	2009	7333	1151	208250	7366582	EAFRD	19500	34510	7140	7635982

Zkratky

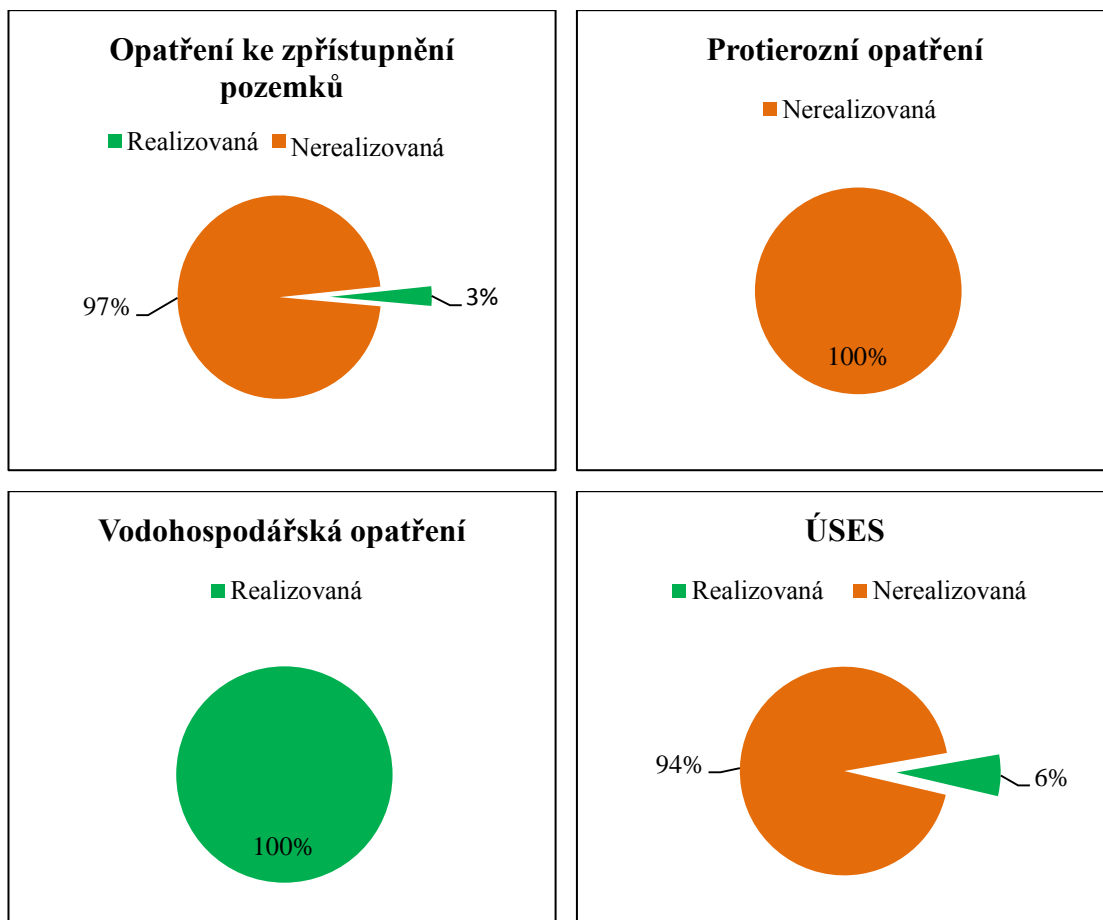
PD	projektová dokumentace
ZF	zdroj financí
SD	stavební dozor
AD	autorský dozor
AP	archeologický průzkum

Tabulka č. 33 vykazuje výměry navržených a realizovaných opatření. Na souboru obrázků č. 11 jsou znázorněny poměry realizovaných a nerealizovaných opatření.

Tabulka č. 33 - Navržená a realizovaná opatření v rámci PSZ v k.ú. Miroslavské Knínice

Opatření	Navržená		Realizace	
	[m ²]	[m]	[m ²]	[m]
Opatření ke zpřístupnění pozemků	-	37078	-	1151
Protierozní opatření	118092	-	0	-
Vodohospodářská opatření	3084	-	3084	-
ÚSES	75665	-	4869	-

Soubor obrázků č. 11 – Poměr realizovaných a nerealizovaných opatření v rámci PSZ v k.ú. Miroslavské Knínice

7.2.1 Realizované prvky v rámci opatření ke zpřístupnění pozemků

- PC parcelní čísla 3126, 3090, 3091

Stavba má vedle hlavní funkce dopravní také funkci vodohospodářskou, konkrétně zlepšuje odtokové poměry povrchových vod. Vybudováním polní cesty došlo k propojení dvou společných zařízení polních cest a záchytného příkopu. Účinnost této stavby byla prověřena přívalovým deštěm dne 15. července 2009, kdy ochránila intravilán obce před rozsáhlými škodami (Znojemský deník, 2009).

Soubor obrázků č. 12 ilustruje polní cestu po dokončení, zatímco soubor obrázků č. 13 současný stav polní cesty.

Soubor obrázků č. 12 – Polní cesta parcelní čísla 3126, 3090, 3091 po dokončení

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2010

Soubor obrázků č. 13 – Polní cesta parcelní čísla 3126, 3090, 3191 – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

Na obrázku č. 21 je zdokumentován propustek u PC p.č. 3126, 3090, 3091, který je díky vegetaci nefunkční.

Obrázek č. 21 – Nefunkční propustek u PC parcelní čísla 3126, 3090, 3091

Foto: Štrougalová, 2014

7.2.2 Realizované prvky v rámci vodohospodářských opatření

- **Záchytný příkop O2**

Záchytný příkop O2 byl realizován na základě požadavku obce Miroslavské Knínice z důvodu ochrany obce před přítokem přívalových vod.

Soubor obrázků č. 14 ilustruje stavbu po dokončení a soubor obrázků č. 15 její současný stav. Jak je z fotografií patrné, prvek je udržován v dobrém stavu.

Soubor obrázků č. 14 – Záchytný příkop O2 po dokončení

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2010

Soubor obrázků č. 15 – Záchytný příkop O2 – současný stav

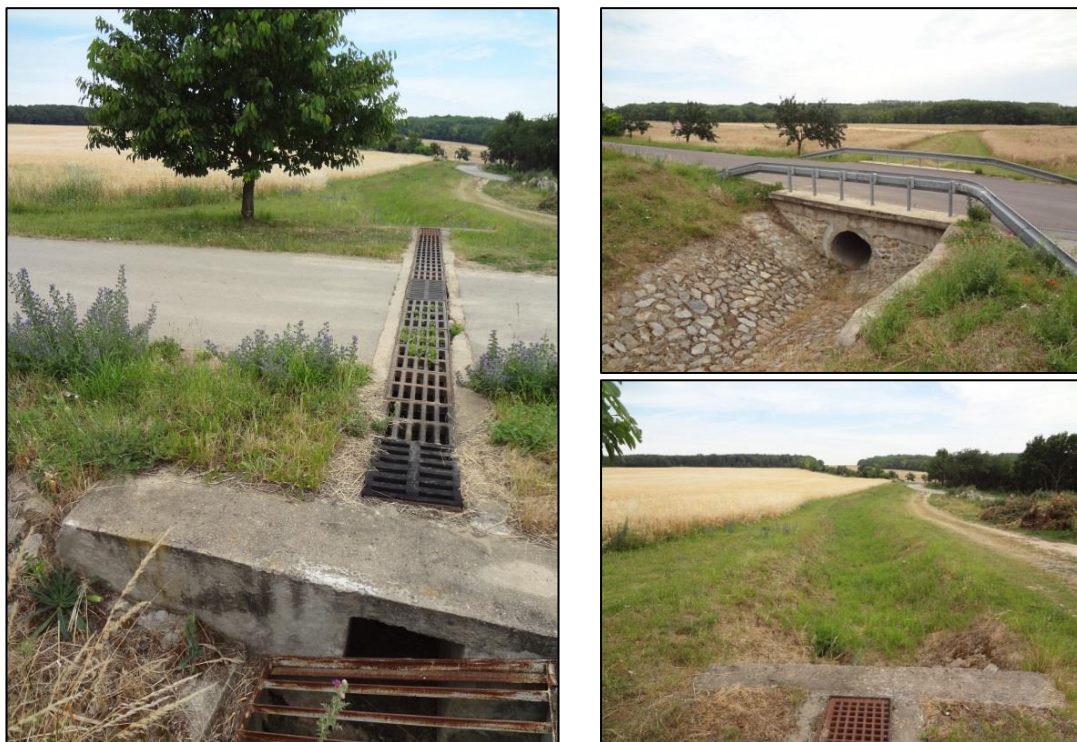

Foto: Štrougalová, 2014

7.2.3 Realizované prvky v rámci ÚSES

- **Biokoridor LBK1**

Realizace biokoridoru LBK1 byla provedena obcí Miroslavské Knínice. Cílem tohoto prvku je ochrana proti erozi, podpora protipovodňové funkce a v neposlední řadě také funkce krajinyotvorná.

Na souboru obrázků č. 16 je ilustrován současný stav prvku.

Soubor obrázků č. 16 – Biokoridor LBK1 – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

7.3 Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Rybníky na Moravě

V rámci KoPÚ Rybníky na Moravě byly realizovány prvky uvedené v tabulce č. 34.

Tabulka č. 34 – Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Rybníky na Moravě

Název akce	Rok realizace	Rozsah		Cena [Kč]						
		Výměra [m ²]	Délka [m]	PD	Realizace	ZF	SD	AD	AP	Celkem
PC C 35	2011	3000	620	289170*	4549654*	EAFRD	24000*	34510*	7140*	7635982*
Odpad O1	2011	1180	536							

* součástí realizace akce PC C 35 a Odpad O1 byla výstavba dvou polních cest v k.ú. Věmyslice, částka je společná pro celou akci

Zkratky

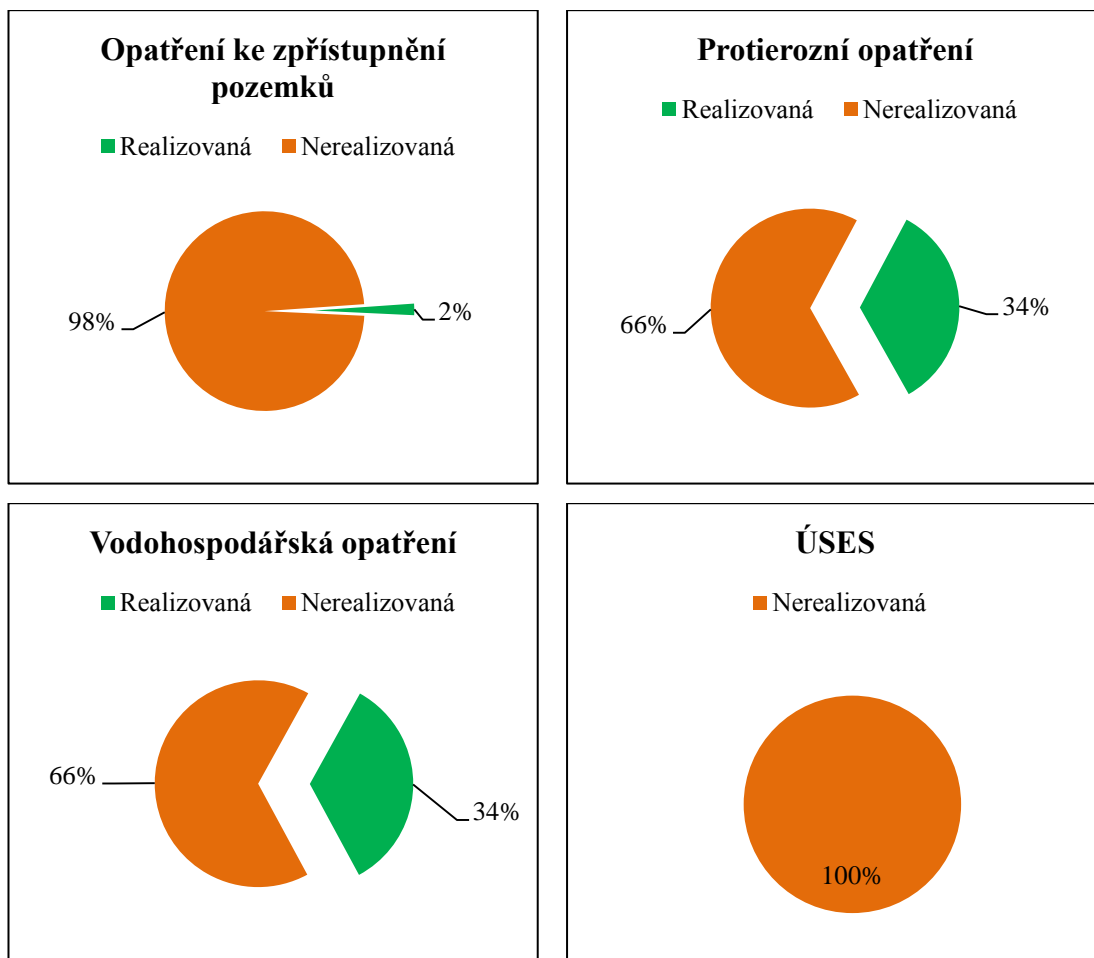
PD	projektová dokumentace
ZF	zdroj financí
SD	stavební dozor
AD	autorský dozor
AP	archeologický průzkum

Tabulka č. 35 vykazuje výměry navržených a realizovaných opatření. Na souboru obrázků č. 17 jsou znázorněny poměry realizovaných a nerealizovaných opatření.

Tabulka č. 35 - Navržená a realizovaná opatření v rámci PSZ v k.ú. Rybníky na Moravě

Opatření	Návrh		Realizace	
	[m ²]	[m]	[m ²]	[m]
Opatření ke zpřístupnění pozemků	-	33353	-	620
Protierozní opatření	3465	-	1180	-
Vodohospodářská opatření	3465	-	1180	-
ÚSES	341712	-	0	-

Soubor obrázků č. 17 – Poměr realizovaných a nerealizovaných opatření v rámci PSZ v k.ú. Rybníky na Moravě

7.3.1 Realizované prvky v rámci opatření ke zpřístupnění pozemků

- **PC C35**

Polní cesta C35 byla realizována společně s polní cestou C18 a C19 v k.ú. Vémyslice. Cílem bylo zkvalitnění přístupu vlastníkům k jejich pozemkům a propojení k.ú. Rybníky na Moravě a k.ú. Vémyslice.

Lokalitu před realizací mapuje obrázek č. 22, po realizaci obrázek č. 23 a současný stav soubor obrázků č. 18.

Obrázek č. 22 – Polní cesta C35 před realizací

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2011

Obrázek č. 23 – Polní cesta C35 po realizaci

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2012

Soubor obrázků č. 18 – Polní cesta C 35 - současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

7.3.2 Realizované prvky v rámci protierozních/ vodohospodářských opatření

- **Otevřený odpad O1**

Cílem této stavby bylo neškodné odvedení povrchového odtoku z polí nacházející se poblíž intravilánu. Výměra opatření činí 1180 m² a je řazeno dle dokumentace PSZ do protierozních i vodohospodářských opatření.

Obrázek č. 24 zobrazuje lokalitu před realizací prvku, obrázek č. 25 po realizaci prvku a obrázek č. 25 jeho současný stav. Soubor obrázků č. 19 ukazuje, že prvek je ve velmi špatném stavu, jelikož jeho koryto je zarostlé vegetací.

Obrázek č. 24 – Lokalita před realizací odpadu O1

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2010

Obrázek č. 25 – Odpad O1 po realizaci

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2010

Soubor obrázků č. 19 – Odpad O1 – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

7.4 Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Šatov

V rámci KoPÚ Šatov byly realizovány prvky uvedené v tabulce č. 36.

Tabulka č. 36 – Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Šatov

Název akce	Rok realizace	Rozsah		Cena [Kč]					
		Výměra [m ²]	Délka [m]	PD	Realizace	ZF	SD	AD	Celkem
PC CP2, CP4	2012	5481	1186	140301	5777730	EAFRD	33600	14400	5972631
Zatrávněné pásy ZP 3, ZP 4	2012	27208	830						
Přeložka melioračního odpadu O2*	2012	711	158						

* v návrhu PSZ není uveden

Zkratky

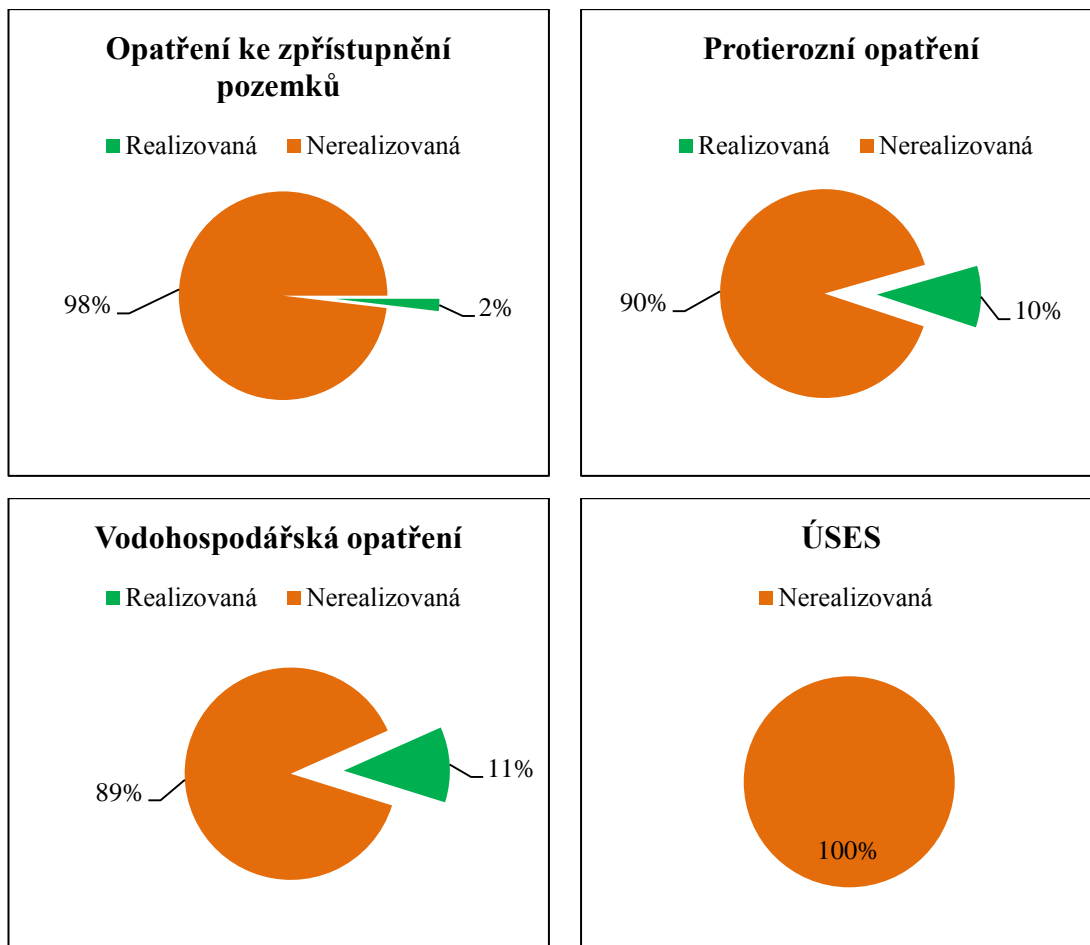
- PD** projektová dokumentace
ZF zdroj financí
SD stavební dozor
AD autorský dozor

Tabulka č. 37 vykazuje výměry navržených a realizovaných opatření. Na souboru obrázků č. 20 jsou znázorněny poměry realizovaných a nerealizovaných opatření.

Tabulka č. 37 - Navržená a realizovaná opatření v rámci PSZ v k.ú. Šatov

Opatření	Návrh		Realizace	
	[m ²]	[m]	[m ²]	[m]
Opatření ke zpřístupnění pozemků	-	62660	-	1186
Protierozní opatření	285659	-	27208	-
Vodohospodářská opatření	6186	-	711	-
ÚSES	335722	-	0	-

Soubor obrázků č. 20 – Poměr realizovaných a nerealizovaných opatření v rámci PSZ v k.ú. Šatov

7.4.1 Realizované prvky v rámci opatření ke zpřístupnění pozemků

- **PC CP 2**

Výstavba polní cesty CP 2 je součástí projektu „Polní cesty a protierozní opatření v lokalitě Válčova Zmola v k.ú. Šatov“. CP 2 o šířce 5 m a délce 295 m je pokračováním C 47 vedoucí z místní tratě kolem záhumenek a končí na křižovatce cest CP 3 a CP 4.

Obrázek č. 26 zobrazuje lokalitu před realizací, obrázek č. 27 polní cestu po dokončení a obrázek č. 28 její současný stav.

Obrázek č. 26 – Polní cesta CP 2 před realizací

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2012

Obrázek č. 27 – Polní cesta CP 2 v k.ú. Šatov po dokončení

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2014

Obrázek č. 28 – Polní cesta CP 2 – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

- **PC CP 4**

Polní cesta CP 4 je součástí projektu „Polní cesty a protierozní opatření v lokalitě Válcova Zmola v k.ú. Šatov“. Hlavní projektovaná cesta o šířce 4,5 m a délky 880 m vychází z místní trati kolem zahrad na křižovatku cest CP 2, CP 3 a dále pokračuje severně až na katastrální hranici s k.ú. Havraníky.

Obrázek č. 29 ilustruje lokalitu před realizací, soubor obrázků č. 21 po dokončení a soubor obrázků č. 22 její současný stav.

Obrázek č. 29 – Polní cesta CP 4 před realizací

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2012

Soubor obrázků č. 21 – Polní cesta CP4 po dokončení

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2012

Foto: Štrougalová, 2014

7.4.2 Realizované prvky v rámci protierozních opatření

- **Zatravněný pás ZP 3**

Zatravněný pás ZP 3 je součástí projektu „Polní cesty a protierozní opatření v lokalitě Válcova Zmola v k.ú. Šatov“. Prvek byl navržen v šířce 37 m s keřovou výsadbou.

Na obrázku č. 30 je zobrazen ZP 3 po dokončení a na obrázku č. 31 jeho současný stav. Prvek je dobře udržovaný a funkční.

Obrázek č. 30 – Zatravněný pás ZP 3 v k.ú. Šatov po dokončení

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2012

Obrázek č. 31 – Zatravněný pás ZP 3 v k.ú. Šatov – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

- **Zatravněný pás ZP 4**

Zatravněný pás ZP 4 je součástí projektu „Polní cesty a protierozní opatření v lokalitě Válcova Zmola v k.ú. Šatov“. ZP 4 byl navržen tak, aby upravoval tvar obhospodařovaných sousedních pozemků. Součástí je keřová výsadba, která je nyní v oplocence.

Obrázek č. 32 ilustruje ZP 4 po jeho dokončení a obrázek č. 33 jeho současný stav. Prvek je díky údržbě v dobré kondici a je funkční.

Obrázek č. 32 – Zatravněný pás ZP 4 v k.ú. Šatov po dokončení

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2012

Obrázek č. 33 – Zatravněný pás ZP 4 v k.ú. Šatov – současný stav

Foto: Štrougalová, 2014

7.5 Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Načeratice

V rámci KoPÚ Načeratice byly realizovány prvky uvedené v tabulce č. 38.

Tabulka č. 38 – Realizované prvky PSZ v rámci KoPÚ Načeratice

Název akce	Rok realizace	Rozsah	Cena [Kč]				
		Výměra [m ²]	PD	Realizace	ZF	AD	Celkem
Lokální biokoridor LBK 28-51	2012	26593	34000	323666	PÚ	9500	367166

Zkratky

PD projektová dokumentace

ZF zdroj financí

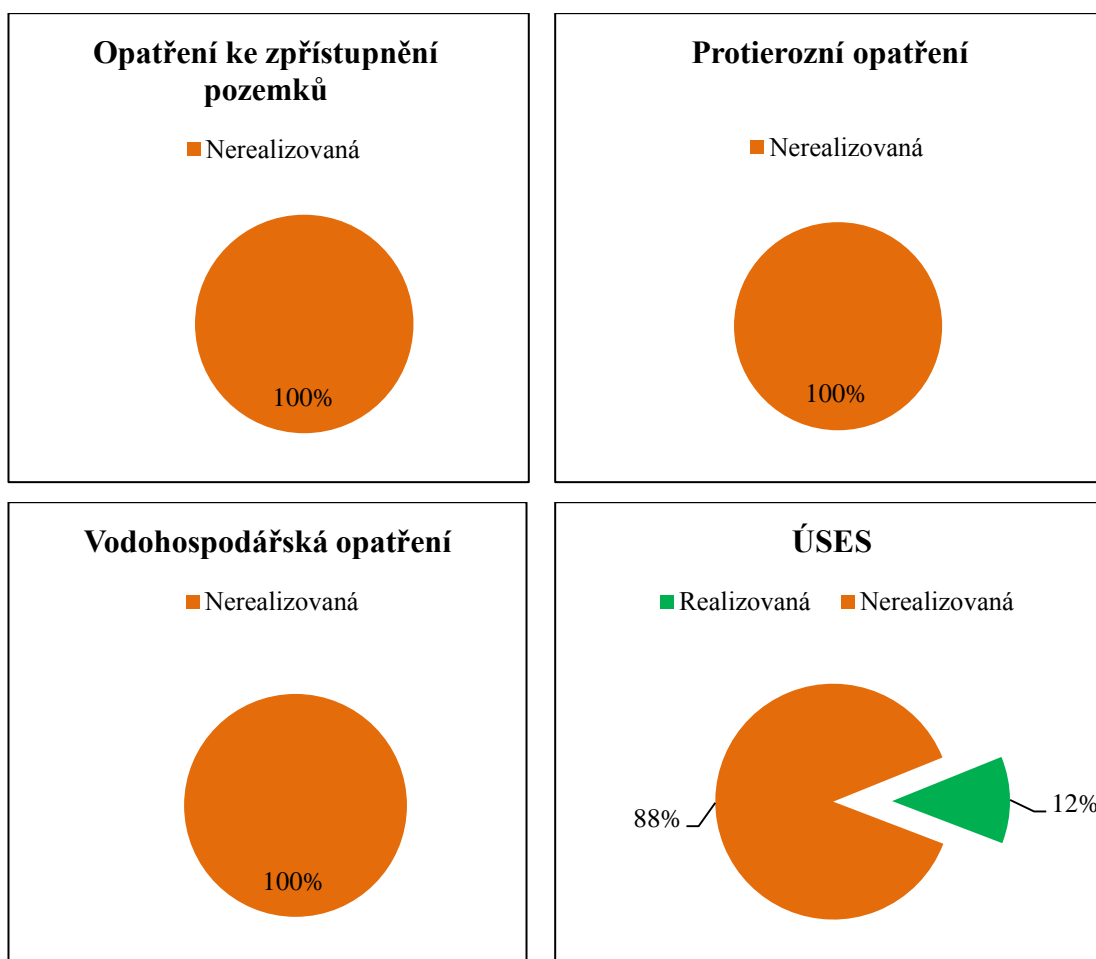
AD autorský dozor

Tabulka č. 39 vykazuje výměry navržených a realizovaných opatření. Na souboru obrázků č. 23 jsou znázorněny poměry realizovaných a nerealizovaných opatření.

Tabulka č. 39 - Navržená a realizovaná opatření v rámci PSZ v k.ú. Načeratice

Opatření	Návrh		Realizace	
	[m ²]	[m]	[m ²]	[m]
Opatření ke zpřístupnění pozemků	-	23800	-	0
Protierozní opatření	84635	-	0	-
Vodohospodářská opatření	25500	-	0	-
ÚSES	223060	-	26593	-

Soubor obrázků č. 23 – Poměr realizovaných a nerealizovaných opatření v rámci PSZ v k.ú. Načeratice

7.5.1 Realizované prvky v rámci opatření ÚSES

- **Lokální biokoridor LBK 28-51**

Biokoridor byl nově navržen na orné půdě a z menší části na plochách mezi se souvislými pásy krajinné zeleně jako částečně funkční po doplnění a úpravě.

Na souboru obrázků č. 24 je zobrazena lokalita před realizací prvků, soubor obrázků č. 25 zobrazuje stav po dokončení a soubor obrázků č. 26 současný stav biokoridoru. Následná péče o tento prvek je dodržována v plném rozsahu.

Soubor obrázků č. 24 – Lokalita před realizací prvku LBK 28-51 v k.ú. Načeratice

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2012

Soubor obrázků č. 25 – LBK 28-51 po dokončení

Foto: Archiv pozemkového úřadu Znojmo, 2012

Soubor obrázku č. 26 – Současný stav LBK 28-51 v k.ú. Načeratice

Foto: Štrougalová, 2015

8. DISKUZE

Z mého pohledu pozemkové úpravy ohrožuje několik aspektů. První se týká situace společností projektující pozemkové úpravy. Ceny za 1 ha upravovaného území byly stlačeny například vlivem deficitu v zajištění financování PÚ v roce 2005 na tak nízkou úroveň (Fuksa, 2010), že za současné ceny není možné pozemkovou úpravu zpracovat kvalitně (Procházka, 2011). Tento fakt dokládá srovnání cen za 1 ha upravovaného území ve vybraných katastrálních území (tabulka č. 29), kdy v roce 2005 klesla cena na 3 346 Kč v rámci KoPÚ Šatov oproti roku 2000, kdy byla cena za 1 ha upravovaného území v k.ú. Rybníky na Moravě na úrovni 12 360 Kč. Protože jak uvádí Mackovič (2011), cenu projektu lze snížit jedině snížením vynaloženého času na vytvoření originálního řešení, která nahradí rutinní či typové postupy. Budoucnost projekčních společností je v tuto chvíli nejistá, jelikož nejsou schopny zajistit personál, který by za těchto finančních podmínek splňoval veškeré nároky, které jsou na zpracovatele kladeny. Samostatným projektantem pozemkových úprav znalým problematiky se člověk nestane přes noc, nýbrž je to proces trvající několik let, troufám si tvrdit i desítku let.

Druhým aspektem jsou vlastníci. První skupinou jsou minoritní vlastníci, kteří mají obavy z omezení svého vlastnictví ze strany státu. Jak zmiňuje Procházka (2011), u těchto vlastníků trvá déle získat si jejich důvěru. K pochopení cílů PÚ a ke spokojenosti s výsledky PÚ značně napomáhá aktivní zapojení těchto vlastníků do celého procesu (Lisec et al., 2014). Vzhledem k historickému vývoji ve střední a východní Evropě, kde od poloviny 20. století zavládla absence soukromého vlastnictví pod vládou komunistických vlád, a následným restitucím v 90. letech 20. století, van Dijk (2007) pozoruje také rozdílný postoj jednotlivých skupin vlastníků k celému procesu PÚ. Obecně aktivněji se zapojují vlastníci, kteří zemědělskou půdu po roce 1989 zakoupili. Naopak vlastníci, kterým byla zemědělská půda navrácena restitucí, se vyznačují více pasivním postojem v procesu PÚ.

Druhou specifickou skupinou jsou majoritní vlastníci, kteří jsou si vědomi své pozice z hlediska vlastnictví více než 25 % půdy z celkové rozlohy obvodu pozemkové úpravy. Pokud by tento vlastník nesouhlasil s návrhem KoPÚ, zablokoval by řízení do doby, než by byl návrh přepracován podle jeho požadavků. Je tomu tak například v KoPÚ v k.ú. Suchohrdly u Miroslavi a bude velmi zajímavé sledovat vývoj tohoto řízení.

Obecně se ale dá říci, že jednání s vlastníky o nové podobě uspořádání pozemků je vždy složitý a dlouhodobý proces, který si vyžaduje součinnost vlastníka, projektanta a pozemkového úřadu.

Třetím ohrožujícím faktorem je Státní pozemkový úřad, tedy správní úřad, který vede řízení o pozemkových úpravách. Tato instituce vznikla v roce 2013 sloučením Pozemkového fondu a soustavou Pozemkových úřadů. Díky rozsáhlému propouštění pracovníků, změny organizační struktury a snížení počtu zadávacích řízení na provedení díla

PÚ (Českomoravská komora pro pozemkové úpravy, 2013) se tempo prací na pozemkových úpravách velmi zpomalilo. Situace se nyní zlepšila díky navýšení počtu zaměstnanců SPÚ (SPÚ, 2014c), ale je jen otázkou času a samozřejmě politické moci, zda tento stav setrvává.

Velkým problémem PÚ je také nízké procento realizace navržených prvků plánu společných zařízení. V tabulce č. 40 jsou uvedeny všechny realizace prvků PSZ v okrese Znojmo.

Tabulka č. 40 – Realizace prvků PSZ v okrese Znojmo do r. 2015 (přepřacováno dle interních výkazů Pobočky Znojmo)

Č.	Název akce	Rok realizace
1	Polní cesta Popice C1, C2	1993
2	Meliorační odpad trubní O1 Únanov	1998
3	Biokoridor Loděnice	1999
4	Biokoridor 5a, 6a Únanov	1999
5	Biokoridor Miroslavské Knínice	2000
6	Biocentrum Únanov	2000
7	PC Únanov HB	2003
8	PC Únanov HC1	2003
9	PC Hluboké Mašůvky C32	2003
10	Záchytný příkop Miroslavské Knínice	2004
11	PC Blížkovice Městys C11	2004
12	PC Blížkovice Městys C12	2004
13	PC Blížkovice Ves C6	2004
14	PC Únanov p.č. 5803	2005
15	PC Vémyslice C7p	2005
16	PC Vémyslice C13p, C5a	2006
17	PC Ctidružice C5	2008
18	PC Čermákovice P2	2008
20	PC Ctidružice C39	2009
21	PC Miroslavské Knínice na p.č. 3126, 3090, 3091	2009
22	PC C 35 a odpad O1 v k.ú. Rybníky na Moravě, PC C 18 a C19 v k.ú. Vémyslice	2011
23	Protierozní opatření v lokalitě Válcova Zmola v k.ú. Šatov	2012
23	Lokální biokoridor LBK 28-51 v k.ú. Načeratice	2012

V okrese Znojmo bylo realizováno pouze 0,05 % z navržených vodohospodářských opatření, u protierozních opatření činí míra realizace 2 % a u ekologických opatření 3 %. Přitom teprve realizací navržených prvků PSZ plní pozemková úprava cíle, které jsou stanoveny zákonem - zpřístupnění pozemků, zmírnění projevů vodní a větrné eroze, zlepšení hydrologického režimu v krajině či zlepšení ekologické stability. Jak vyplývá z výsledků této práce, pouze v k.ú. Únanov byla realizována vždy alespoň část navržených prvků z každého

opatření. Například u k.ú. Načeratice byl realizován pouze jeden prvek, a to biokoridor. Jak vyplývá z tabulky č. 40, od roku 2012 se v okrese Znojmo nerealizoval žádný další prvek zahrnutý do PSZ. Důvodem je pokles alokovaných finančních prostředků na pozemkové úpravy v roce 2013 (SPÚ, 2013) a podle mého názoru i doposud nestabilizovaná situace v nově vzniklém úřadu – SPÚ. S tím souvisí i další problém, kterým je blokáce státní půdy pro prvky PSZ. Jednotlivé pobočky pozemkových úřadů totiž tvoří dvě sekce s odlišnými prioritami – první jsou pracovníci bývalého Pozemkového fondu, kteří mají mezi jinými za cíl prodej a pacht (dříve nájem) státní půdy, druhou sekci tvoří pracovníci bývalých Pozemkových úřadů, kteří vedou řízení o pozemkových úpravách a státní půdu využívají pro umístění prvků PSZ. Problém nastává ve chvíli, kdy je nutné blokovat státní půdu pro PSZ, jelikož tento proces zabezpečuje sekce bývalého Pozemkového fondu a blokáce by znamenala nemožnost nakládání s volnou státní půdou.

Výhledově by se situace s realizací prvků PSZ v okrese Znojmo mohla zlepšovat, jelikož od dubna tohoto roku bude působit na Pobočce Znojmo další pracovník, pro kterého bude náplní práce realizace staveb z navržených prvků PSZ.

I přes malé procento realizovaných prvků PSZ je ale pozitivní, že již realizované prvky přináší konkrétní výsledky. Je tomu tak například v k.ú. Miroslavské Knínice, kde stavba polní cesty a záchytného příkopu ochránila intravilán před rozsáhlými škodami způsobeného přívalovými dešti (Znojemský deník, 2009).

9. ZÁVĚR

Cílem této studie bylo zhodnocení stavu prací na pozemkových úpravách v okrese Znojmo se zaměřením na plán společných zařízení. V pěti zájmových katastrálních územích byly sledovány poměry realizovaných a nerealizovaných prvků navržených v plánu společných zařízení v rámci komplexních pozemkových úprav. Na základě projektové dokumentace byly zakresleny navržené a realizované prvky do mapy. Z důvodu chybějícího popisu prvků v mapové i textové části dokumentace komplexní pozemkové úpravy v k.ú. Únanov nebylo možné navržené prvky identifikovat. Problém nastal i u identifikace prvků v k.ú. Miroslavské Knínice, jelikož jednotlivé prvky byly popsány na úrovni parcelních čísel. Nejvíce realizovaných prvků v okrese Znojmo spadá pod opatření ke zpřístupnění pozemků, jimiž jsou polní cesty. Tato opatření byla realizována v 16 případech z celkových 23 realizačních akcí prvků plánu společných zařízení. Dále byly hojně zastoupeny realizované prvky územního systému ekologické stability, biokoridory a biocentra, kterých bylo realizováno 5 z celkových 23 realizačních akcí. Nejméně početnou realizovanou skupinou v okrese Znojmo jsou vodohospodářská opatření s počtem dvou realizací, které jsou také nejméně realizovanými prvky z pohledu procentuálního vyjádření realizovaných ve vztahu k navrženým prvkům, což činí 0,05 %.

Při realizaci prvků společných zařízení v okrese Znojmo upřednostňuje pozemkový úřad realizaci celých lokalit, která řeší území komplexně z hlediska zpřístupnění pozemků, protierozních, popřípadě i vodohospodářských opatření. Příkladem je lokalita Válcova Zmola v katastrálním území Šatov, jejíž součástí jsou polní cesty a zatravněné pásy, které chrání intravilán před přívalovými dešti, nebo katastrální území Rybníky na Moravě, kde bylo realizováno v rámci jedné akce otevřený odpad a polní cesty ve dvou katastrálních územích.

Terénní průzkum jednotlivých prvků plánu společných zařízení ukázal, že většina prvků je udržovaná a funkční. Největší nedostatky byly zjištěny u příkopů a propustků u polní cesty v k.ú. Miroslavské Knínice a otevřeného odpadu O1 v k.ú. Rybníky na Moravě, kde vlivem nežádoucí vegetace nebyla vybudovaná zařízení plně funkční.

Prvky společných zařízení se v okrese Znojmo tedy realizují ve velmi malé míře, ale pozemkový úřad se vždy snaží přednostně řešit lokality, které jsou ohroženy erozí či povodněmi.

Celkový postup prací na pozemkových úpravách v okrese Znojmo i v celé České republice byl značně zpomalen transformací bývalého Pozemkového fondu se soustavou Pozemkových úřadů. Nyní se tempo opět zrychluje, což dokládá fakt, že v tomto roce bude Pobočka Znojmo vyhlášovat 5 až 7 výběrových řízení na zpracování návrhu komplexní pozemkové úpravy.

V měřítku celé České republiky v tuto chvíli zbývá pro řešení přibližně 7000 katastrálních území. Ročně se zhruba dokončí 170 komplexních pozemkových úprav, jejichž výsledky se zapíší do katastru nemovitostí (SPÚ, 2015). Tímto tempem postupu prací by dokončení pozemkových úprav na celém území České republiky trvalo 41 let. Tím ale práce nekončí, jelikož za již za několik desítek let po dokončení pozemkové úpravy daného území může začít proces znovu. Důvodem je vývoj území, opětovná vlastnická fragmentace daná prodeji či dědictvím a dále nutnost řešení ochranných opatření.

V současné době ale vše naznačuje tomu, že pozemkovým úpravám je věnována zvýšená pozornost, což se projevuje přílivem finančních prostředků, které jsou k tomuto účelu věnovány. V roce 2014 bylo alokováno na pozemkové úpravy 1,8 miliardy korun, což je nejvyšší částka v historii pozemkových úprav prováděných od devadesátých let (ČTK, 2015). Doufejme tedy, že příznivá situace v oboru pozemkových úprav bude trvat i nadále a že společnost význam tohoto účinného nástroje pro zachování trvale udržitelného rozvoje území ocení.

10. PŘEHLED LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY, 2012: Portál informačního systému ochrany přírody, mapové podklady online:

http://portal.nature.cz/publik_syst/ctihtmlpage.php?what=5610&X=X, cit. 23.11.2014

BENEŠOVSKÁ D., 2010: Pozemkový úřad dokončuje přidělové řízení z let 1945-1950, in Znojemský týden, online: http://www.znoj-tyden.cz/_old/index.php?a=3119, cit. 30.11.2014.

ČESKOMORAVSKÁ KOMORA PRO POZEMKOVÉ ÚPRAVY, 2013: Vyjádření k novému výměnnému formátu pozemkových úprav, online: www.pozemkove-upravy.cz/wp-content/uploads/2013/05/VFP-III.docx, cit. 24.11.2014

ČSÚ, 2013: Charakteristika okresu Znojmo, cit. 28.1.2015, online: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_znojmo

ČSN 73 6109 „Projektování polních cest“

SPŮ, 2015: Pozemkové úpravy přinesly od roku 2007 nové projekty za 6 mld. Kč, in Zpravodaj venkova 202: 18 – 19.

DOLEŽAL P., PAVLÍK M., SKŘÍTECKÝ L., DUMBROVSKÝ M. et MARTÉNEK M., 2010a: Metodický návod k provádění pozemkových úprav. MŽP – ÚPÚ, Praha.

DOLEŽAL P., DOUBRAVA D., MARCIÁN F., MARTÉNEK J., PAPOUŠEK J. et SKŘÍTECKÝ I., 2010b: Technický standart plánu společných zařízení v pozemkových úpravách. MŽP – ÚPÚ, Praha.

FUKSA I., 2010: Pozemkové úpravy: Přednost dostanou nejlépe připravení, online: <http://moderniobec.cz/pozemkove-upravy-prednost-dostanou-nejlepe-pripraveni/>, cit. 14. 3. 2015

HOMOLÁČOVÁ J., 2014: Novely zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů – část I. Pozemkové úpravy 22/82: 11-13.

CHODĚROVÁ, M., 2009: Prudký déšť utrhł silnici, zaplavil sklepy, in Znojemský deník, citováno 1. 2. 2015, online: http://znojemsky.denik.cz/zpravy_region/prutrz-mracen-skodila-na-miroslavsku-a-krumlovsku.html

JANEČEK M., 2012: Ochrana zemědělské půdy před erozí. Ústav vědeckotechnických informací pro zemědělství, Praha.

KLÍR J. et KOZLOVSKÁ L., 2012: Správná zemědělská praxe pro ochranu vod před znečištěním. Certifikovaná metodika pro praxi. Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. ISBN 978-80-7427-124-3.

KOCÁB M. et VALDOVÁ I., 2006: Práce s výměnným formátem dat katastru nemovitostí, zdroj další informatizace oboru zeměměřičství a katastru, online:

www.kgk.cz/SouboryClanku/Setkani_06_VFK.pps, cit. 24.11.2014.

KONEČNÁ J., PRAŽAN J., PODHRÁZSKÁ J., KUČERA J., KOUTNÁ K. et FIALA R., 2014: Hodnocení ekonomických aspektů protierozní ochrany zemědělské půdy.

Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i., Brno, 50 s. ISBN 978-89-87361-26-9.

KYSELKA I., HURNÍKOVÁ J., ROZMANOVÁ N., STEJSKALOVÁ D. et PODHRÁZSKÁ J.: Koordinace územních plánů a pozemkových úprav. Certifikovaná metodika. Brno: ÚUR a VÚMOP, v.v.i., 2011. 61 s. ISBN 978-80-87361-07-8.

LISEC A., PRIMOŽIČ T., FERLAN M., ŠUMRADA R. et DROBNE S., 2014: Land owners' perception of land consolidation and their satisfaction with the results – Slovenian experiences. Land Use Policy 38: 550 – 563.

LOKOČ R., LOKOČOVÁ M., KOLÁŘOVÁ ŠULCOVÁ M., 2010: Vývoj krajiny v České republice. 83 s. online: http://www.lowaspol.cz/soubory/KR_kniha.pdf, cit. 15.3.2015.

MACKOVIČ V., 2011: Kam kráčí odbornost ..??? Zamyšlení nad osudem projekce. Pozemkové úpravy 79: 24 – 26.

MADĚRA P. et ZIMOVÁ E. [eds.], 2005: Metodické postupy projektování lokálního ÚSES. Ústav lesnické botaniky, dendrologie a typologie LDF MZLU a Löw a spol., Brno.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR, 2011: Katalog vozovek polních cest. Technické podmínky. Ústřední pozemkový úřad, online:

http://www.spucr.cz/frontend/webroot/uploads/files/2014/11/katalog_vozovek_polnich_cest_cast_1465.pdf, cit. 24.11.2014.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2012: Technický standard dokumentace plánu společných zařízení v pozemkových úpravách.

PODHRÁZSKÁ J., TOMAN F., VITÁSKOVÁ J. et KOUKALOVÁ M., 2007: Projektování pozemkových úprav. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně. Brno, 215 s.

PODHRÁZSKÁ J., NOVOTNÝ I., ROŽNOVSKÝ J, HRADIL M, TOMAN F., DUFKOVÁ J, MACKŮ J., KREJČÍ J, POKLADNÍKOVÁ H. et STŘEDA T., 2008: Optimalizace funkcí větrolamů v zemědělské krajině. Metodika. Praha: VÚMOP Praha, 81 s. ISBN 978-80-904027-1-3.

PODHRÁZSKÁ J. et KARÁSEK P., 2014: Systém analýzy území a návrhu opatření k ochraně půdy a vody v krajině. Podklad pro územní plánování a pozemkové úpravy. Metodický návod. Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i. Brno. ISBN 978-80-87361-27-6.

- PROCHÁZKA M., 2011:** Současná problematika projektování pozemkových úprav z pohledu Českomoravské komory pozemkových úprav. Sborník vybraných příspěvků, XVI. Konference Pozemkové úpravy k 20. Výročí založení pozemkových úřadů, in Pozemkové úpravy 76: s. XII – XIV.
- RŮŽIČKOVÁ I., 2005:** Problematika obnovy větrolamů – příklady na Jižní Moravě, s. 143-146. Venkovská krajina 2005, sborník příspěvků z konference, 2005.
- SKLENIČKA P., 2003:** Základy krajinného plánování. Naděžda Skleničková, Praha. 321 s.
- STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD, 2014a:** Metodický postup pro práci s daty pozemkových úprav v digitální podobě – Výměnný formát pozemkových úprav (VFP), online: <http://www.spucr.cz/uzemkovy-uprav/vymenny-format-uzemkovy-uprav/aktualni-verze>, cit. 24.11.2014.
- STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD, 2014b:** Organizační řád Státního pozemkového úřadu ve znění dodatku č. 4 ze dne 1.11.2014. Úplné znění, online: http://www.spucr.cz/frontend/webroot/uploads/files/2014/10/organizacni_rad_01_11_20144_11.pdf, cit. 24.11.2014.
- STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD, 2014c:** Státní pozemkový úřad po dohodě s ministrem zemědělství navýší počet zaměstnanců, online: <http://spucr.cz/aktuality/statni-uzemkovy-urad-po-dohode-s-ministerstvem-zemedelstvi-navysi-pocet-zamestnancu.html>, cit. 14. 3. 2015.
- ŠVEHLÍK R.:** Větrná eroze půdy na jižní Moravě. Uh. Brod, 1996, 108 s.
- TOMAN F, 2006:** Historický vývoj pozemkových úprav v českých zemích. Pozemkové úpravy 58: s.17 – 19.
- ÚSTAV ZEMDĚĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ, 2013:** Zpráva o stavu zemědělství ČR za rok 2012. „Zelená zpráva“, online: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/vyrocní-a-hodnotící-zpravy/zpravy-o-stavu-zemedelstvi/>, cit. 25.11.2014.
- VÁCHAL J., NĚMEC J.et HLADÍK J. [eds], 2011:** Pozemkové úpravy v České republice. Consult Praha, Praha, 207 s. ISBN 80-903482-8-9.
- VAN DIJK T., 2007:** Complications for traditional land consolidation in Central Europe. Geoforum 38: 505 – 511.
- VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, 2010:** Programové prohlášení Vlády České republiky, online: http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/dulezite-dokumenty/Programove_prohlaseni_vlady.pdf, cit. 25.11.2014.
- VLASÁK J. et BARTOŠKOVÁ K., 2007:** Pozemkové úpravy. ČVUT, Praha.
- VLASÁK J. et SEIDL M., 2010:** Katalog společných zařízení pozemkových úprav, online: <http://www.la-ma.cz/ksz/>, cit. 22.11.2014.

VORLÍČEK J, KONFRŠT J. et JIROUŠ M., 2014: Definice struktury výměnného formátu. Příloha č. 1 k Metodickému postupu pro práci s VFP, online:

<http://www.spucr.cz/uzemkovy-uprav/vymenny-format-uzemkovych-uprav/aktualni-verze>, cit. 24.11.2014.

VYHLÁŠKA č. 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav.

WISCHMEIER W. H. et SMITH D. D.: Predicting rainfall erosionlosses – A guide to conservation planning. Agriculture Handbook No. 537, Science and Education Administration, U.S. Department of Agriculture, Washington, D.C. 1978.

ZÁKON č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON č. 320/2002 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s ukončením okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu.

Důvodová zpráva k návrhu zákona o Státním pozemkovém úřadu a změně souvisejících zákonů, online: www.komora.cz/, cit. 25.11.2014.

INTERNETOVÉ ZDROJE

URL 1: <http://www.obce-mesta.info/okres.php?id=Znojmo>

OSTATNÍ ZDROJE

AGROPROJEKT PSO s.r.o., 1994: Dokumentace ke komplexní pozemkové úpravě v k.ú. Únanov

AGROPROJEKT PSO s.r.o., 1998: Dokumentace ke komplexní pozemkové úpravě v k.ú. Miroslavské Knínice

AGROPROJEKT PSO s.r.o., 2004: Dokumentace ke komplexní pozemkové úpravě v k.ú. Rybníky na Moravě

AGROPROJEKT PSO s.r.o., 2006: Dokumentace ke komplexní pozemkové úpravě v k.ú. Šatov

AGROPROJEKT PSO s.r.o., 2009: Dokumentace ke komplexní pozemkové úpravě v k.ú. Načeratice

11. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Navržené prvky PSZ v k.ú. Únanov

Příloha č. 2 – Realizované prvky PSZ v k.ú. Únanov

Příloha č. 3 – Navržené prvky PSZ v k.ú. Miroslavské Knínice

Příloha č. 4 – Realizované prvky PSZ v k.ú. Miroslavské Knínice

Příloha č. 5 – Navržené prvky PSZ v k.ú. Rybníky na Moravě

Příloha č. 6 – Realizované prvky PSZ v k.ú. Rybníky na Moravě

Příloha č. 7 – Navržené prvky PSZ v k.ú. Šatov

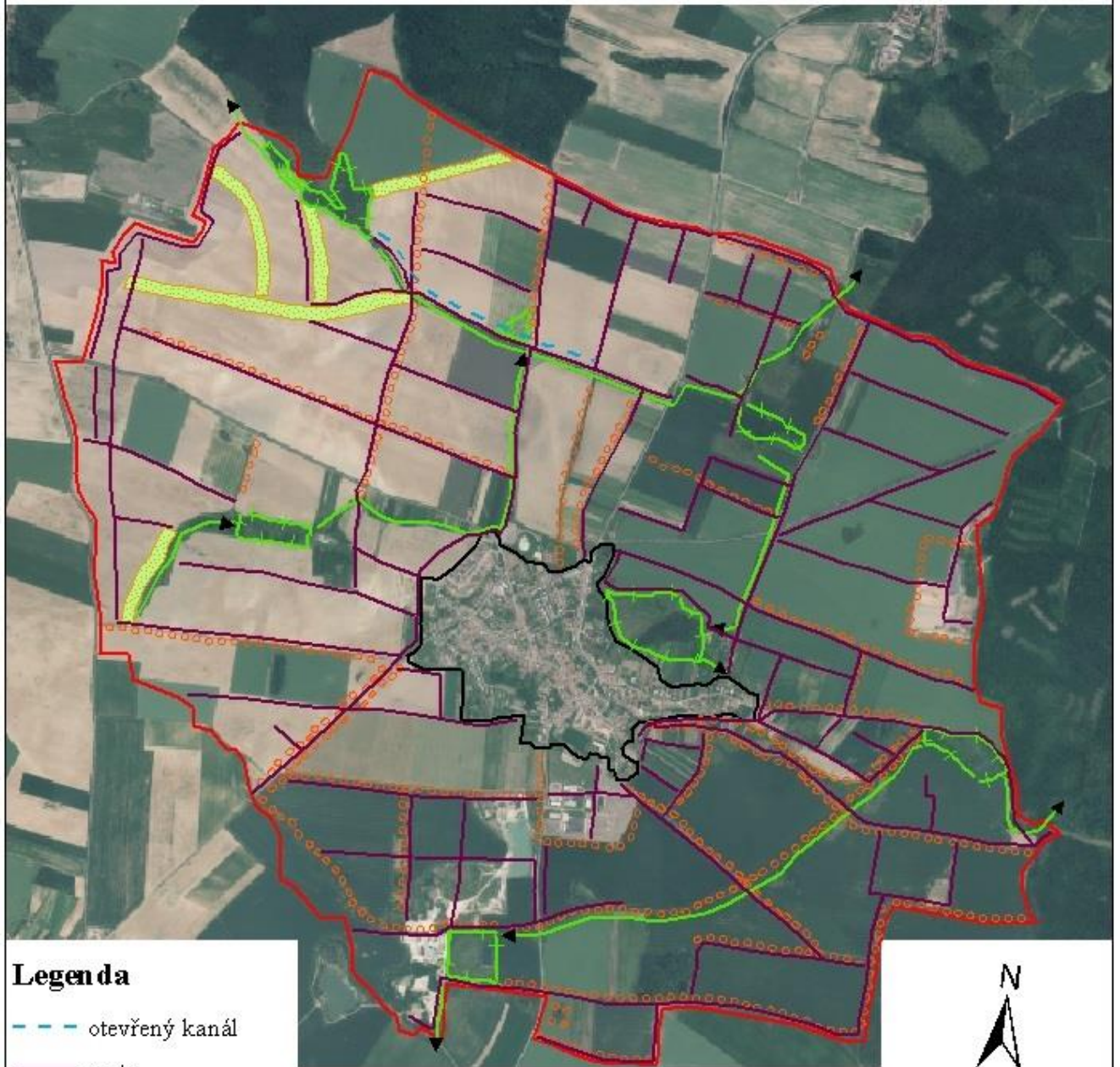
Příloha č. 8 – Realizované prvky PSZ v k.ú. Šatov

Příloha č. 9 – Navržené prvky PSZ v k.ú. Načeratice

Příloha č. 10 – Realizované prvky PSZ v k.ú. Načeratice

PŘÍLOHY

NAVRŽENÉ PRVKY PSZ V K.Ú. ÚNANOV

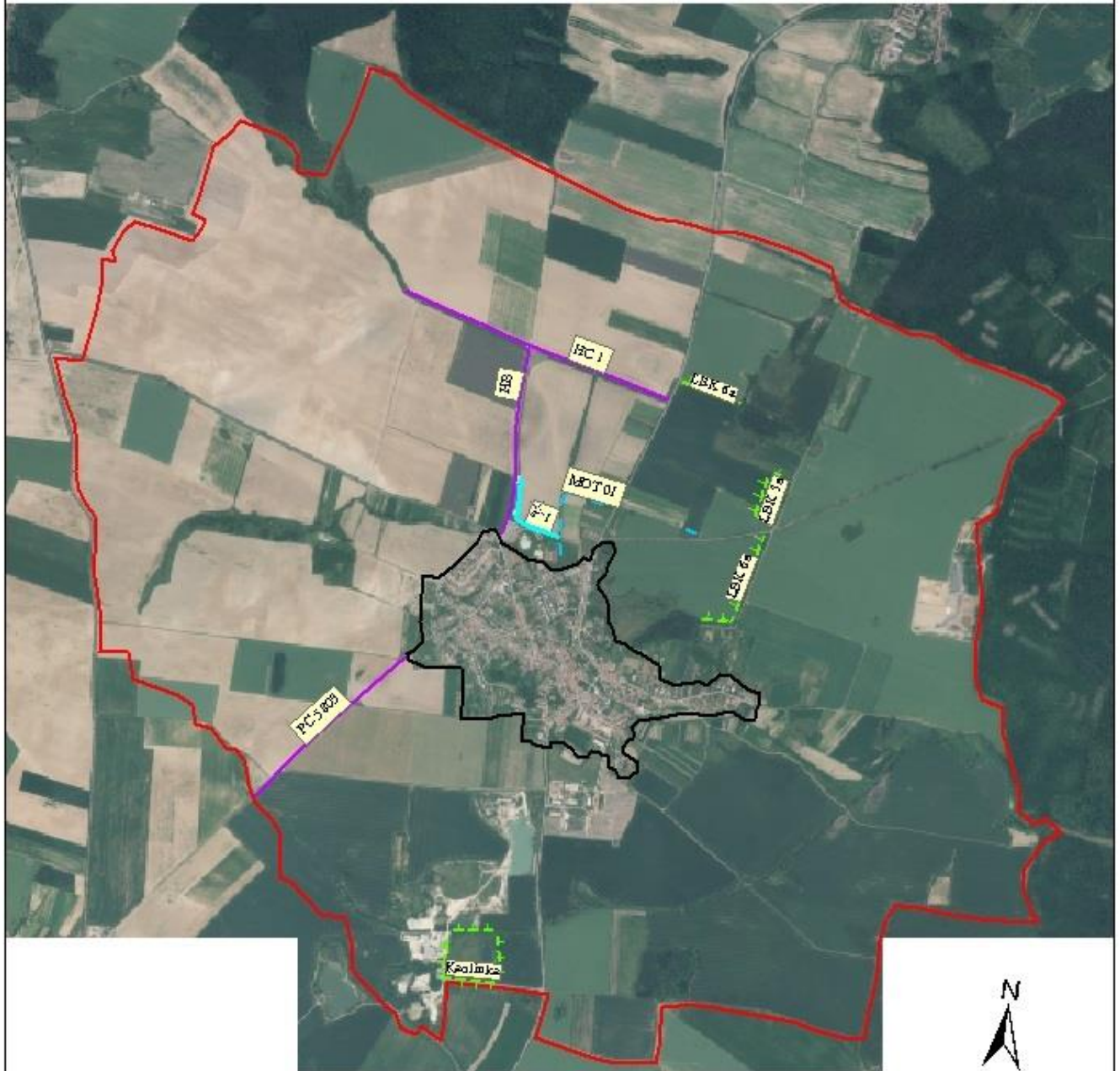

Legenda

- otevřený kanál
- cesty
- biokoridory
- interakční prvky
- biocentrum
- ochranné zatravnění
- vnitřní obvod PÚ
- vnější obvod PÚ

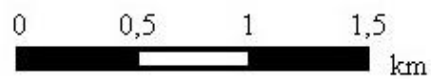
0 0,5 1 1,5
km

REALIZOVANÉ PRVKY PSZ V K.Ú. ÚNANOV

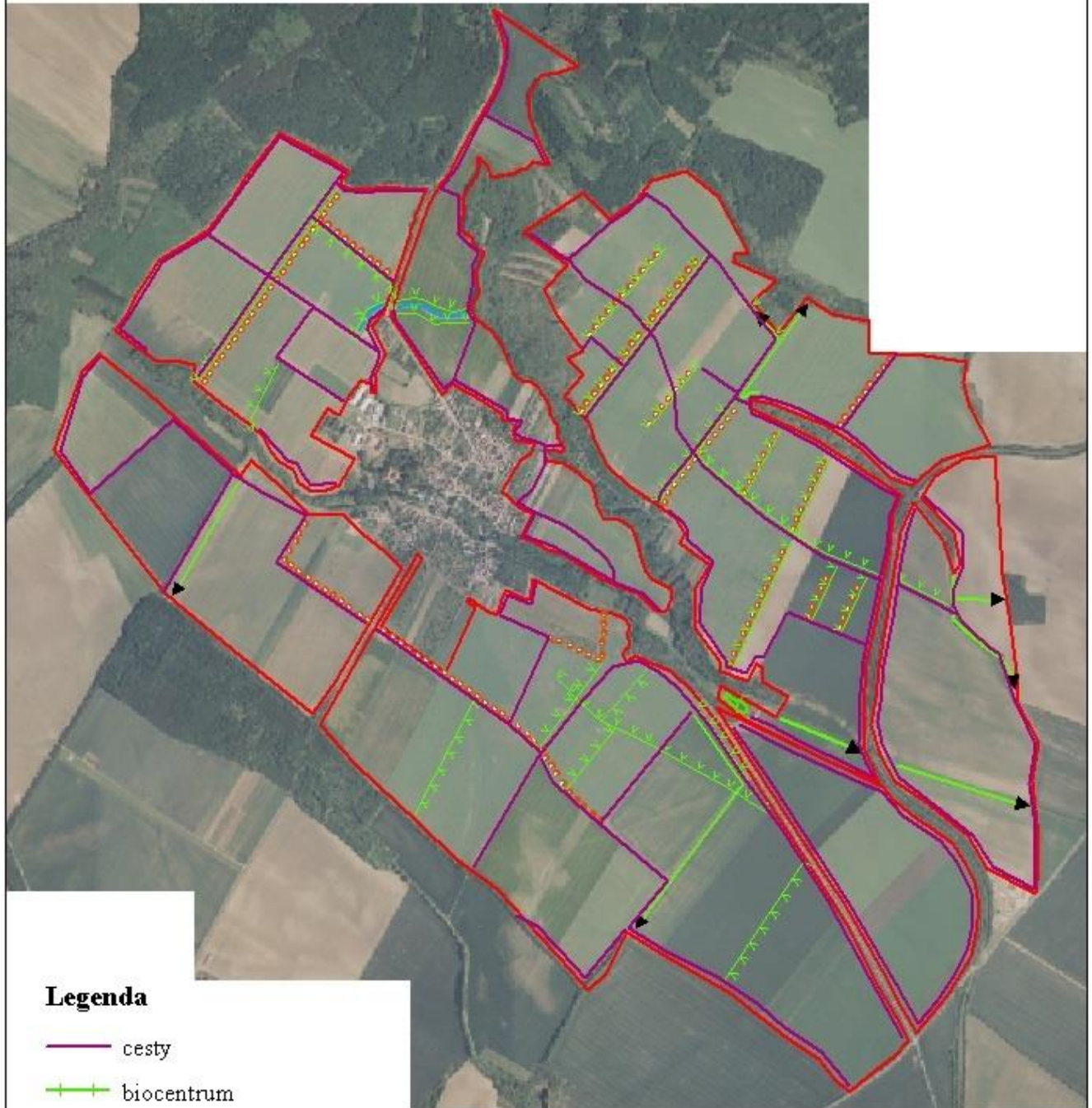

Legenda

- cesty
- odvodňovací příkop
- meli orační odpad trubní
- biocentrum

NAVRŽENÉ PRVKY PSZ V K.Ú. MIROSLAVSKÉ KNÍNICE

Legenda

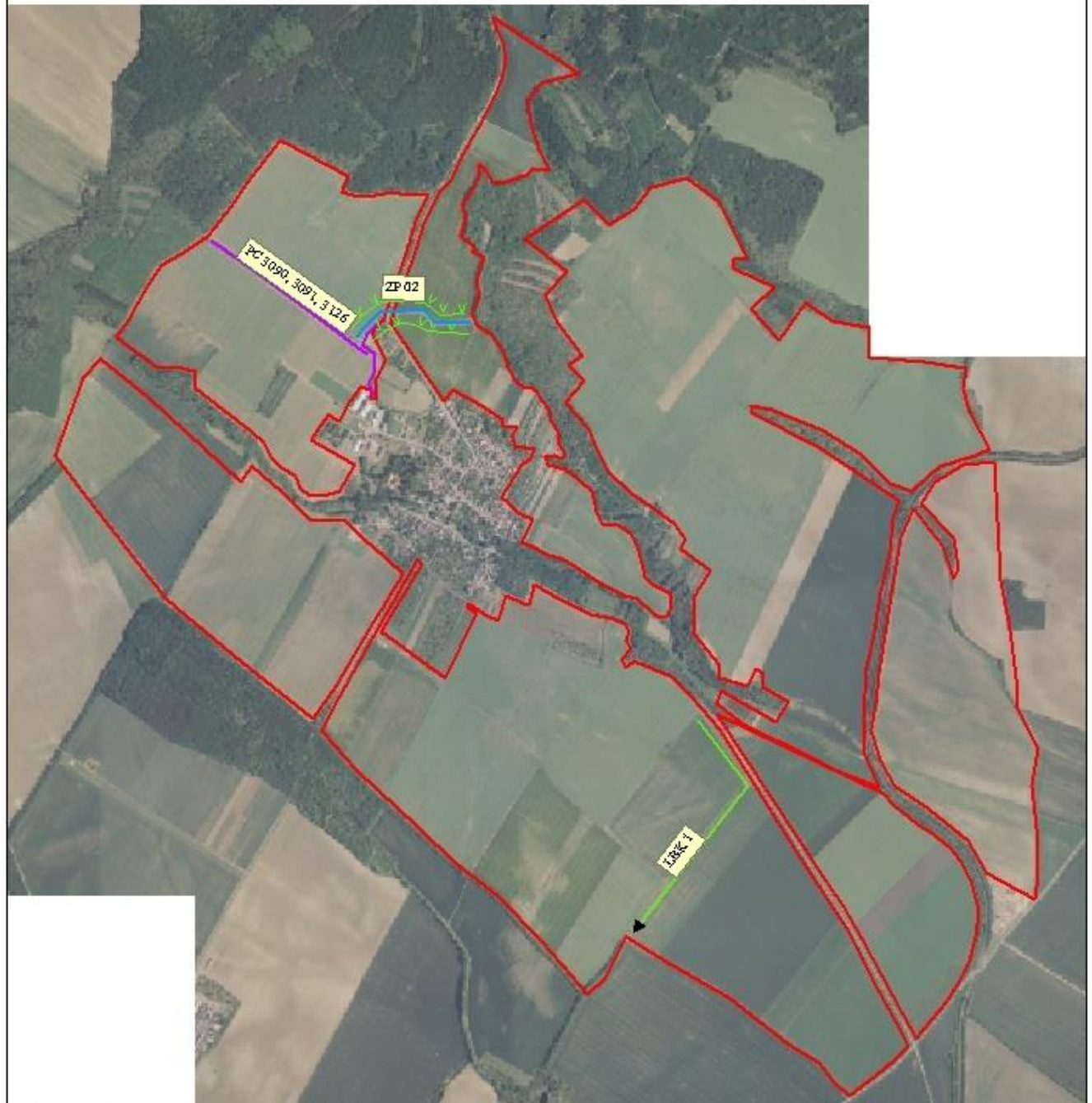
- cesty
- biocentrum
- biokori dor
- zatravnění
- interakční prvek
- vodní příkop
- hranice upravovaného území

0 0,5 1 1,5
km

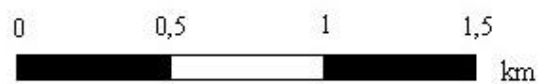
Vytvořila: Kateřina Štrougalová, 2015

REALIZOVANÉ PRVKY PSZ V K.Ú. MIROSLAVSKÉ KNÍNICE

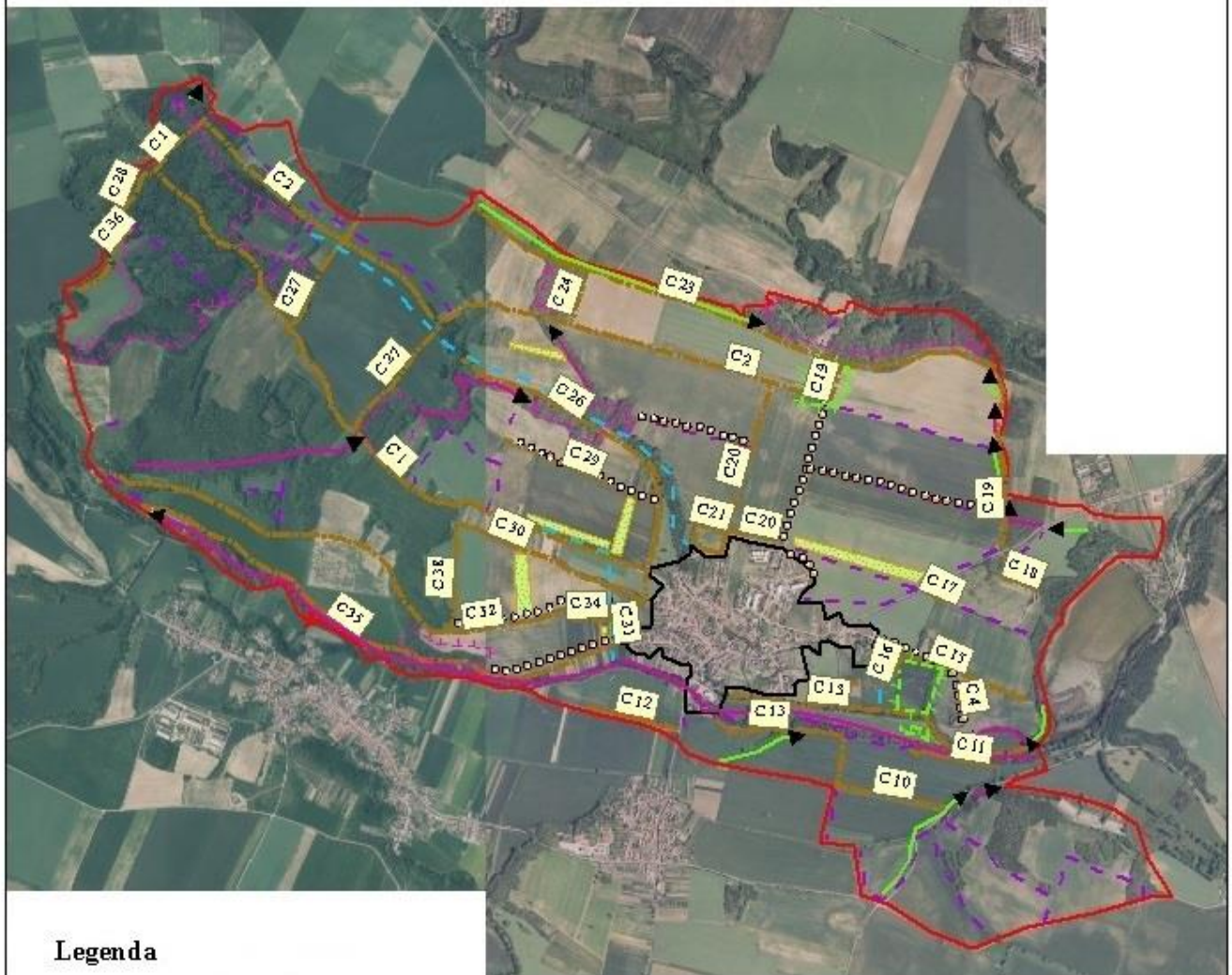

Legenda

- cesty
- záchytný příkop
- zatravnění
- biokoridor
- obvod upravovaného území

NAVRŽENÉ PRVKY PSZ V K.Ú. RYBNÍKY NA MORAVĚ

Legenda

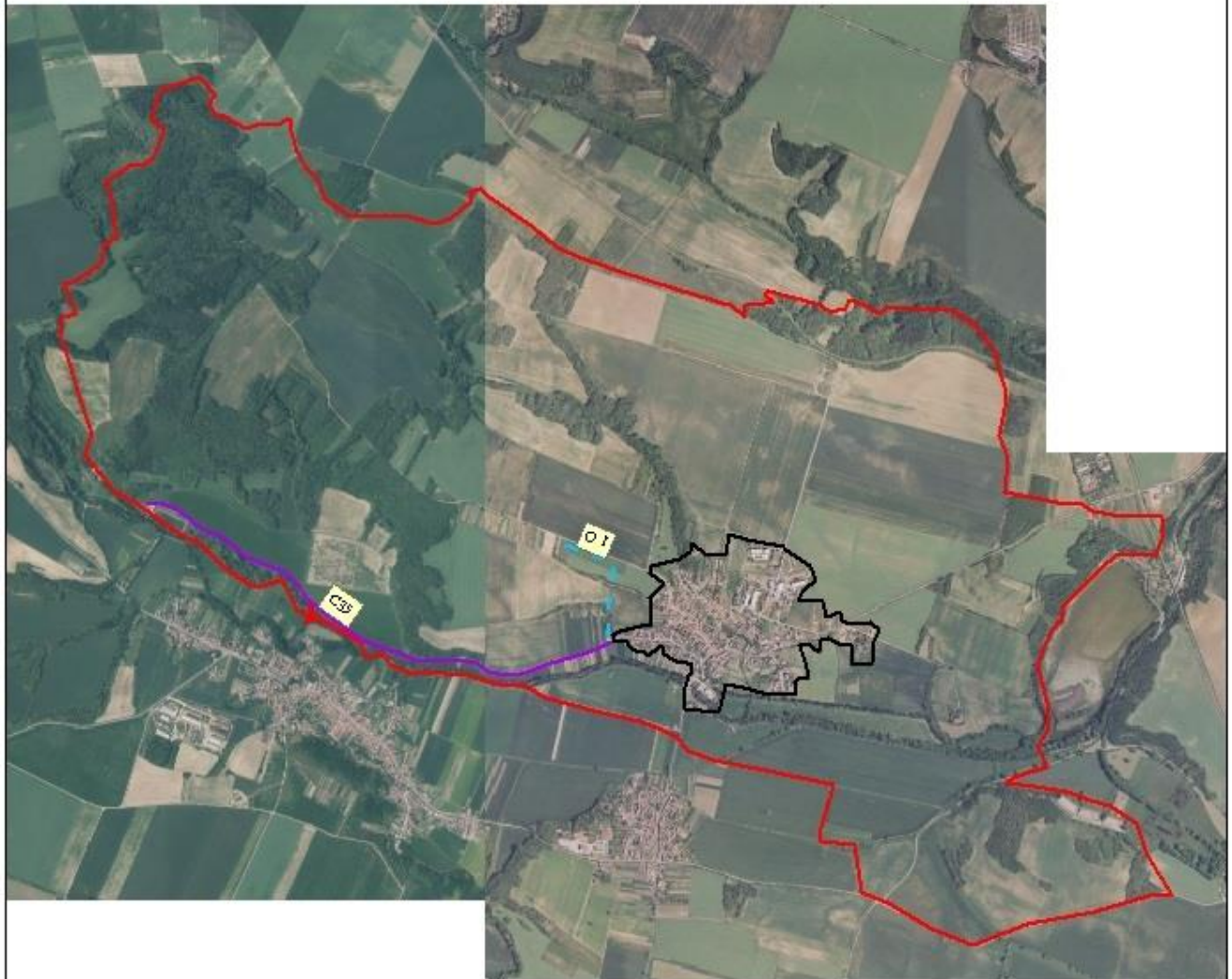
- cesty stávající
- - - cesty navržené
- ▶ biokoridor stávající
- ▶ navržený biokoridor
- - - - biocentrum stávající
- - - - navržené biocentrum
- o o o o o interakční prvek
- o o o o zatravněné pásy
- - - - navržený otevřený odpad
- ▭ vnitřní obvod PÚ
- ▭ vnější obvod PÚ

0 0,5 1 1,5
km

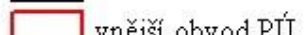

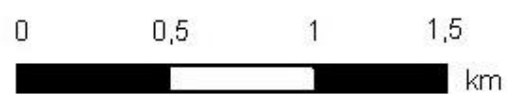

REALIZOVANÉ PRVKY PSZ V K.Ú. RYBNÍKY NA MORAVĚ

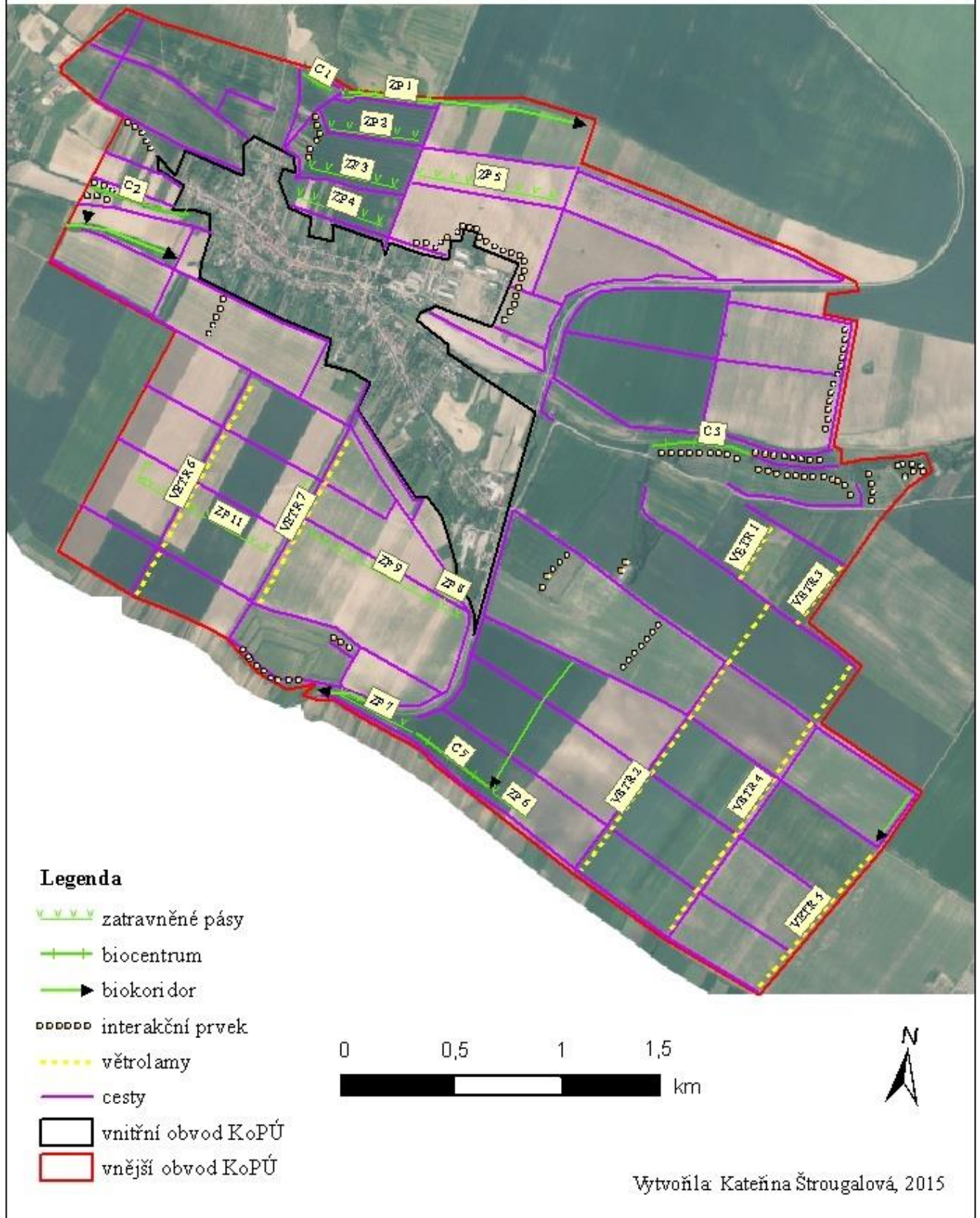

Legenda

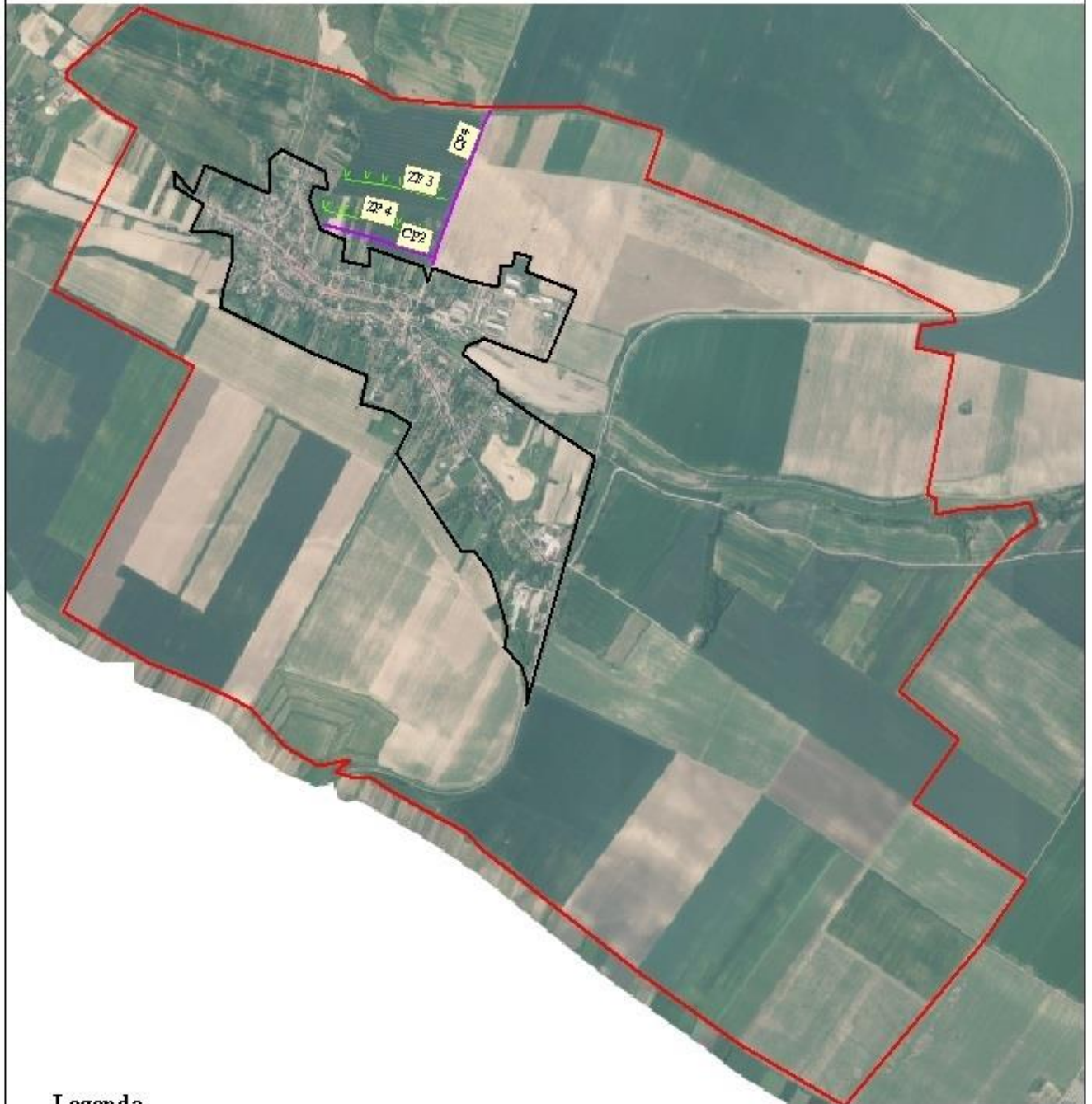
- cesty
- otevřený odpad
- vnitřní obvod PÚ
- vnější obvod PÚ

NAVRŽENÉ PRVKY PSZ V K.Ú. ŠATOV

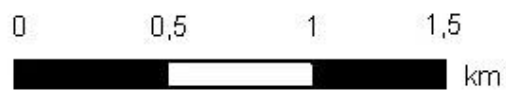

REALIZOVANÉ PRVKY PSZ V K.Ú. ŠATOV

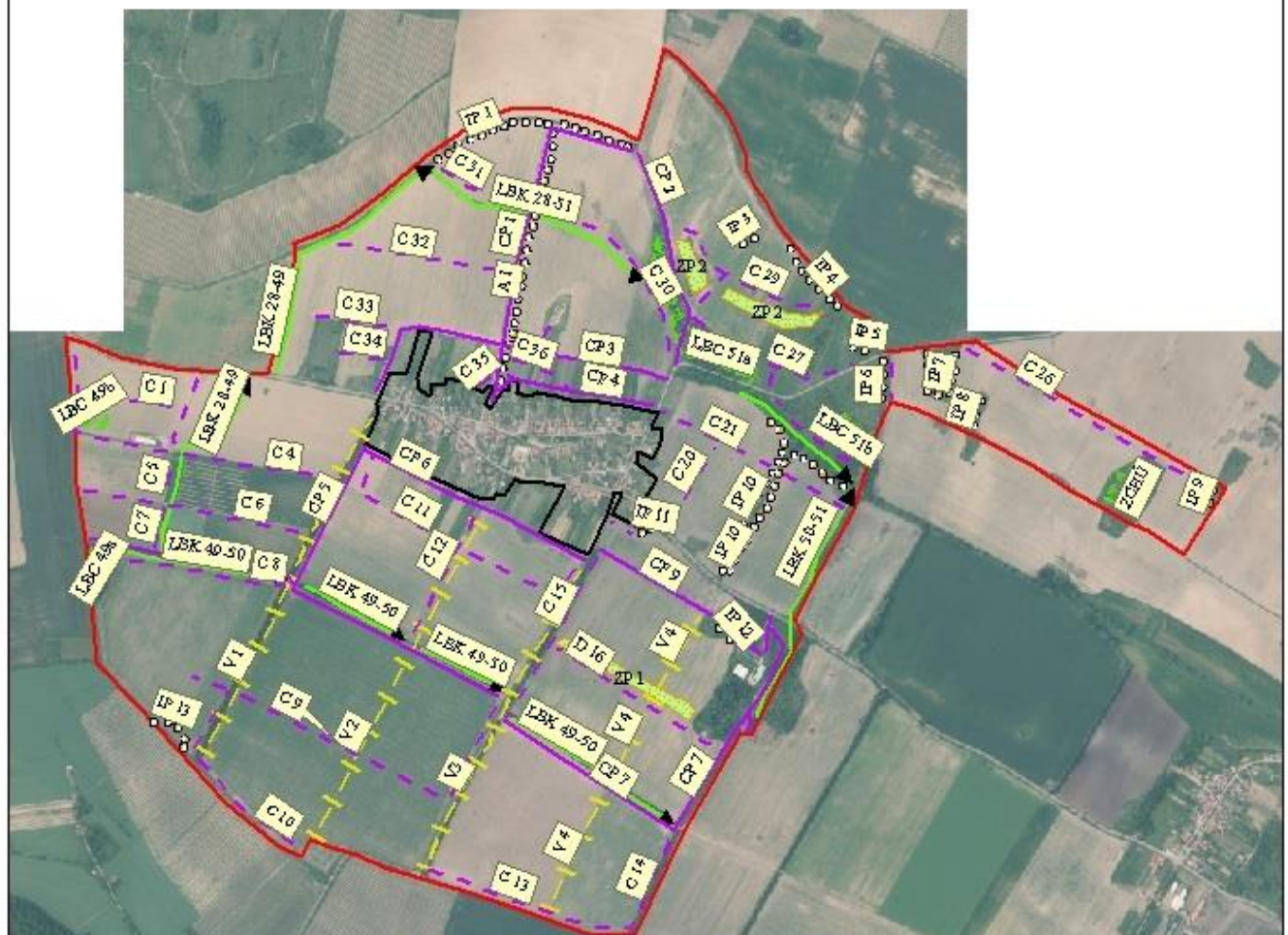

Legenda

- cesty
- zatravněné pásy
- vnitřní obvod PÚ
- vnější obvod PÚ

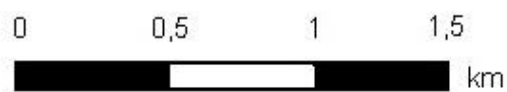

NAVRŽENÉ PRVKY PSZ V K.Ú. NAČERATICE

Legenda

- cesty projektované
- - - cesty navržené
- |— větrolam
- ..... interakční prvek
- ▶ biokori dor
- ++++ bicentrum
- zatravněné pásy
- vnitřní obvod PÚ
- vnější obvod PÚ

REALIZOVANÉ PRVKY PSZ V K.Ú. NAČERATICE

Legenda

- biokoridor
- vnější obvod PÚ
- vnitřní obvod PÚ

